నవశక్తి

Vol. 1, no. 48

(Dec. 7, 1938)

బెజవాడ, 1938

Navaśakti

Vol. 1, no. 48

(Dec. 7, 1938)

Bejavāḍa, 1938

Record no. 682

జమీందార్ల దాడి ఎదుర్కోండి!

Regd. No. M. 3824

నవశక్తి

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ వార పత్రిక

సంపాదకవర్గం: మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు (సంపాదకుడు). కంభంపాటి సత్యనారాయణ. పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య. తుమ్మల వెంకట రామయ్య.

సంపుటం 1 } బుధవారము 7-12-38 బెజవాడ {సంచిక 48

24 పేజీలు

అణా

నవశక్తి

7 రూపాయలకు

అప్పి గ్రంథములు లభించునుచే!

పుస్తకములు 24

ప్రొఫెసర్సు అరోక అండ్ వైరియు

హెచ్చరిక

యూనియన్ హెల్త్ పార్కు

యున్న[illegible] కంపెనీ

[illegible] మద్రాసు.

Best copy available.

[illegible]

<u>[illegible]</u>

[illegible] కాంగ్రెసు [illegible] గొంది ఏనం [illegible] [illegible] ఉన్నాయి. [illegible] కాంగ్రెసు అధికారంలోకి [illegible] కాంగ్రెసు మంత్రి వర్గం.

<u>[illegible]</u>

కాంగ్రెసు మంత్రులు [illegible] సమా వంగానాలు [illegible] చేసింది [illegible] సోషలిజం, కమ్యూనిజం [illegible] [illegible] "ఈ [illegible] రోజుల్లో [illegible] చేయగలమని నమ్ముతున్నాము" అన్నారు. సామ్రాజ్య వాదమునుండి [illegible] కాంగ్రెసు మంత్రులు [illegible] సామ్రాజ్య వాదం [illegible] సోషలిజం కమ్యూనిష్టులకు సంతోషం. ఏమంటే భారతీయ ప్రజా సామాన్యం సామ్రాజ్య వాదుల సంకెళ్లనుంచి విముక్తి [illegible] సామ్రాజ్య వాదం ఆగ్రహానికి గురి [illegible] ప్రజలకు సన్నిహితులు. రాజాజీ ఈ సంగతి గుర్తించాలి.

<u>[illegible] మత విభేదాలు [illegible]</u>

హిందూ మహా సభ, ముస్లిమ్ లీగులు ఆయా మతాల రక్షిస్తామంటూ ప్రజలలో మత కలహాలు రేకొల్పు తుంటాయి. కాని రెండు పక్షాల నాయకులు సమయం వచ్చినపుడు బ్రిటీషువారితో చేతులు కలపడానికి పోటీ పడతారు. పంజాబులోముస్లిమ్‌లీగునాయకులు సర్. సికందర్‌హయత్ ఖాన్, హిందూ మహాసభ నాయకుడు రాజా నరేంద్ర నాథ కలసి మంత్రివర్గం యేర్పరచారు. బెంగాల్ హక్ మంత్రి వర్గంలోనూ హిందూ మహాసభ నాయకులు న్నారు. సంయుక్త రాష్ట్రాలలో టెనెన్సీ బిల్లును వ్యతి రేకించడానికి హిందూ మహాసభ ముస్లింలీగు నాయకులు ఏకమయ్యారు. అందుచేతనే యు. పి. రివెన్యూ మంత్రి [illegible] కిద్వాయి [illegible] రాజకీయ [illegible] "[illegible]" అన్నారు.

<u>[illegible]</u>

స్వదేశ సంస్థానాల్లో [illegible] [illegible] ఫెడరేషన్ [illegible] సంస్థానాధీశుల [illegible] [illegible] స్థాయి [illegible].

కాంగ్రెసు పార్టీ [illegible] సెంట్రల్ అసెంబ్లీ [illegible] ఫెడరే షను ధారిణియం [illegible] సామ్రాజ్యవాదులు [illegible] స్థిర [illegible] ఇందులో సంస్థా నాధీశుల సామ్రాజ్య వాదులతో చేయి కలుపుట నిశ్చ యము. ఫెడరేషనువల్ల లాభం పొందే సామ్రాజ్య వాదులు, సంస్థానాధీశులు [illegible]. దానివల్ల నష్టపడే బ్రిటిషు ఇండియా ప్రజలు, సంస్థానాల ప్రజలు కలసి పోరాడాలి. ఇందులో మన కర్తవ్యాన్ని ఎంతవరకు నెరవేర్చాం?

[illegible] యింకా సంస్థానాల పోరాటం నుండి కాంగ్రెసు సంఘాలు వేరుగానే ఉండాలంటు న్నాయి. [illegible] రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘం సంస్థానాల ప్రజల పోరాటంలో బయటివారి సహాయం పనికిరావని సోషలిష్టులకు [illegible] యిచ్చింది. వారి మోక్షం వారి చేతుల్లోనే వుందని వేదాంతం చెబుతోంది. కాని ఆర్థికమైన వారు తమ ప్రత్యర్థుల ఎదిరించుటలో, ఒం టరులను సాయపడుట రాజనీతి. కాంగ్రెసు సంఘాలు . దూరంగా వుండాలనే ఈ దౌర్భాగ్య పాలసీకి కారణ మైన హరిపురా తీర్మానం రద్దు వేయాలి. సంస్థానాల ప్రజా పోరాటాన్ని బ్రిటీషు ఇండియా స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి జోడించి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముతో పోరా టము సాగించడానికి కాంగ్రెసు నాయకత్వము వహిం చాలి. రాబోవు వర్కింగు కమిటీ అందుకు పూను కోవాలి.

<u>నేషనల్ గార్డ్సు</u>

బ్రిటీషు పరిపాలనలోని నిర్బంధ శాసనాల్లో ఒకటి ఆయుధ శాసనము. దీని వలన భార తీయులు నిరాయుధులు చేయబడ్డారు. ప్రజా సామా న్యము తమ్ము రక్షించుకొనే శక్తిని నాశనం గావించ డానికి దీన్ని సామ్రాజ్య వాదులు ప్రయోగించారు. దీన్ని [illegible] ఏర్పాట్లు గావించాలని [illegible].

<u>[illegible]</u>

బొంబాయి [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] అందుకు [illegible] ప్రోత్సాహ [illegible].

<u>[illegible]</u>

ఇటీవల రాజకీయ [illegible] ప్రాంత నాయకు [illegible]. "కాంగ్రెసు వారి రాష్ట్ర పరిపాలనను [illegible] ఎంత విలువో, ఫెడరేషన్ [illegible] లకు అంతే విలువ" అన్నాడు. కాంగ్రెసు [illegible] సుభాష బోసు ఫెడరేషనుపై భారతీయుల [illegible] పోరాటం సాగిస్తారంటున్నాడు. [illegible] ఉపన్యాసంలో, "ఫెడరేషన్ [illegible] వాయిదా వేసినంత మాత్రాన [illegible] వుండదు. మన ఓర్పుకు హద్దున్నది. మన [illegible] లకు వాళ్లు అనుసరించకపోతే వాటిని పొందే [illegible] విధానం ఆలోచించాలి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వం సంస్థానా ధీశులకు సహాయంగా వున్నట్లే, కాంగ్రెసు సంస్థాన ప్రజలకు సహాయంగా వుండాలి. హరిపురా తీర్మానంలో మాటల అర్థం ఏమియినా కాంగ్రెసు యిష్టమున్నా లేక పోయినా సంస్థాన ప్రజల పోరాటంలో జోక్యం కలుగ చేసికోక తప్పదు" అన్నారు. ఈ [illegible] చెప్పడానికి కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని [illegible] ప్రజ లందరి బలం వుంది.

నవశక్తి

7—12—38 బుధవారం

జమీందార్ల దాడిని ఎదుర్కోండి!

జమీందారీ విచారణ సంఘ నివేదిక వెలువడింది. మెజారిటీ రిపోర్టును, మీర్జా పూర్ రంగస్వామి అయ్యంగార్ల ప్రత్యేక రిపోర్టులను వేరొకచో ప్రకటించాము. మెజారిటీ రిపోర్టు విప్లవకరమైన సూచన లేవియు చేయకపోయినను, జమీనురైతుల దుస్థర స్థితిని తొలగించుటకు హృదయపూర్వక ప్రయత్నం చేస్తూంది. దానిలో ఉన్న లోట్లు, పొరపాట్లు తొలగించి తమకు యింకెక్కువ తోడ్పడుటకు, ఆచరణలో పెట్టుటకు జమీన్ రైతులు, ఆంధ్ర రైతాంగము తమ ఐక్యతా బలాన్ని ఎలుగెత్తి చాటాలి.

అంతే గాదు. మైనారిటీ రిపోర్టులు రైతాంగమునకు రెండు రకాల శత్రువు లున్నారని స్పష్టము చేస్తూన్నాయి. ఒకరు జమీందారులు. మరొకరు అతివాదులవలె పై కగపడుచూ పరోక్షంగా జమీందారులకు సాయపడువారు. మీర్జాపూర్ రాజా రిపోర్టు అసలు రైతులకి నాభూమి జమీందారే యనియు, రైతు సాగు చేయు హక్కు మాత్రమే కలిగి వున్నాడనియు, మక్తా రేట్లను హెచ్చించు హక్కు జమీందారు కున్నదనియు చెప్పుతూ వుంది. జమీందారీ ప్రభుత్వ సామ్రాజ్యవాదుల కను సైగల మెలగుచూ, నోరు లేని రైతు ప్రజానీకం కష్టాన్ని దోచుకొనుటకు సంపాదించిన హక్కులను, కొంచెమైనను తగ్గించుటకు కాంగ్రెసువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అదేయుద్దేశ్యాలు జమీందార్ల ప్రతినిధి యగు మీర్జాపురం ఎదిరించుటలో అభిప్రాయము. తమ హక్కులను రక్షించుకోవడానికి, రైతుల బలాన్ని తగ్గించ డానికి, కౌలుదార్లకు ఆ హక్కులు ఈ హక్కులు ఇమ్మని, సుహృత్ కౌలుదార్ల శ్రేయస్సు కోరే వ్యక్తిగా నటిస్తూ ఉన్నాడు.

మరి రంగస్వామయ్యంగారు రిపోర్టులో ఒకవైపు తాను అసలు పర్మనెంటు సెటిల్మెంటుకు, వ్యతిరేకమని అంటున్నాడు. అంతేగాక రైతుకు ప్రభుత్వానికి మధ్య వేరొక ఏజన్సీ వుండటానికే వ్యతిరేకులమని కూడ చెప్పుతున్నాడు. మరొక వైపు జమీందార్లకు రైతు లివ్వవలసిన శిస్తు రేట్లు 1801 నాటి పరిమితి (లెవెల్)కి తెచ్చుటను వ్యతిరేకించుతున్నారు. అభివృద్ధి నిరోధకమైన జమీందారీ విధానమే పోవాలని ఒకప్రక్క కోరుచూ, మరోప్రక్క జమీందారులు రైతులనుండి రాబట్టుకొను శిస్తు మాత్రం రైత్వారీ రేట్లకంటె తగ్గకూడదని చెప్పుతున్నారు. ఒక వంక జమీందారీ విధానం పోవాలను నినాదం: మరొక వంక జమీందారీ ఆదాయం తగ్గకూడదను ఆక్రోశం. రైతులు ఇట్టి పరోక్షపు జమీందారీ అభిమానులను ఒక కంట చూడాలి.

జాతీయ పత్రిక అని చెప్పుకొనే హిందూ, ఏళ్ళు నిండిన కాంగ్రెసు పత్రిక కృష్ణా కూడ జమీందారులకు తోడ్పడు పద్ధతులనే అవలంబించాయి.

జమీందారుల పేష్కసు ఎలెనే, జమీన్ రైతు లిచ్చు శిస్తుకూడా స్థిరంగా వుంచుట: దాని కోసం శతాబ్దం పైగా జమీందారులనుభవించుచున్న హెచ్చు శిస్తులను తగ్గించుట, అశాస్త్రీయం అన్యాయంగా హిందూ పత్రికకు కాన్పించుతున్నాయి. రిపోర్టులో చెప్పినటుల, తమకున్న రాజకీయ పలుకుబడి నుపయోగించుకొని రైతుల నుండి హెచ్చు శిస్తులు వసూలు చేసుకోవడంవల్ల పెరిగిన జమీందారుల అక్రమ ఆదాయం, తగ్గించుటలోని అన్యాయమేమో మాకు తోచుటలేదు. అక్రమముగా హెచ్చు చేయబడిన శిస్తుల తగ్గించుటే గాక, ఇది వరకు హెచ్చుగా వసూలు చేసిన మొత్తాలను రైతుకు మరలా యిప్పించుటకూడా న్యాయమేనని అంటాము! దోపిడి గాంగ్రసుండి, దోచుకోబడిన రైతులకు, తిరిగి ఆస్తిని రాబట్టుకొనుట నక్రమమే!

కృష్ణా పత్రిక అన్ని విషయాల్లోనూ—విపరీతంగనర్సుల విషయంలో సూ— రాజాజీమంత్రి వర్గాన్ని బలపరచుచున్న కాంగ్రెసు పత్రిక, అట్టిది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంచే నియమింపబడి జమీన్ రైతులకు మేలుచేయ నెంచిన ప్రకాశం కమిటీ రిపోర్టును ఒక విధంగా ఎదిరించుట లేక రైతులకు వ్యతిరేకంగా సెంసులు వెదకుట విచిత్రమే! జమీన్ రైతుల శిస్తు రేట్లు 1801 నాటి పరిమితికి తగ్గించిన, రైత్వారీ రేట్ల కంటె కూడ తగ్గుననియు, జమీందార్ల ఆదాయము తగ్గి, జమీన్ రైతుల స్థితి బాగుపడు నని ఒప్పుకొంటూంది. కాని దీని వలన ప్రభుత్వానికెట్టి ఆదాయం రాదని వాపోవు చున్నది. ఆ పరిమితికే రైత్వారీ రేట్లు తగ్గించాలని వస్తుందేమోనని భయపడు తూంది. 'రాజుగారికంటె రాజభక్తి పరాయణమైన' కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ యంత్రం నడుపుటకు కావలసిన ఆదాయం కొరకు ఆవేదన పడుచున్న పోచర పత్రికకు మా సానుభూతి. కాని మరు క్షణంలోనే 'కృష్ణా' రంగస్వామయ్యంగారి రిపోర్టును బలపరుస్తూ, రైత్వారీ రేట్లతో సమానంగా జమీన్ రైతుల శిస్తు రేట్లుండాలంటుంది. పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు ప్రకారము జమీందార్లు ప్రభుత్వానికి చెల్లించాలిసిన పేష్కసు స్థిరంగా వుండు నపుడు, తాము సూచించిన పద్ధతివల్ల ప్రభుత్వ ఆదాయం ఎటుల వృద్ధి పొందునో పరిగణించక పోవుటలో, కృష్ణా పత్రికయొక్క నిజమైన ఉద్దేశ్యం బయటపడుతూ ఉంది. అంతేగాక కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రణాళికలో రైతు లందరి పన్ను భారాన్ని తగ్గించుటకు వాగ్దానం చేయబడింది. దాని ప్రకారము ప్రకాశం కమిటీ జమీన్ రైతుల సమస్యా పరిష్కారానికి ప్రయత్నించింది. తక్కిన రైతుల శిస్తు భారాన్ని తగ్గించుటకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం యికముందు ప్రయత్నించాలి.

అయితే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ యంత్రం నడుపుటకు కావలసిన ఆదాయము కొరకు వేరు మార్గాలు లేవా? నిజమే! ప్రకాశం కమిటీ సూచనల ప్రకారం 1801 రేట్లే నిర్ణయించినా నాటికంటె నేడు సాగుచేయుచున్న భూమి హెచ్చు నది గాన జమీందారుల ఆదాయం పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు నాటి కంటె హెచ్చు గానే ఉంటుంది. అందుచే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం జమీందార్లపై ఆదాయపు పన్ను విధిం చాలి. ప్రజోపయోగమైన కార్యాలు చేయడానికి — ఎంత కొద్ది ఆదాయం వచ్చినా రైతుపై పన్ను వేస్తున్నపుడు, - రెండు వేలు పైగా సంపాదించు వర్తకునిపై ఆదాయపు పన్ను విధించునపుడు, వేలు, లక్షలు తాము కష్టపడకుండానే పొందు చున్న జమీందారులపై ఆదాయపు పన్ను విధించుట అక్రమము కాదు. ప్రజోపకర మైన నిర్బంధ విద్యా విధానము, ఉచిత వైద్య సహాయము అమలు జరుపుటకు కావలసిన సొమ్ము రాబట్టుటకు ఇది చక్కని విధానము. ఇంతేగాక గాంధీగారు సూచించిన మద్య నిషేధాలు ద్వారా కూడా ఆదాయం వృద్ధి చేయవచ్చును.

ఎట్టి నష్ట పరిహారం యివ్వకుండా జమీందారీ విధానాన్ని రద్దు చేయుట సోష లిస్టు పార్టీ ఆశయం. అదృష్టం ఆయినా జమీన్ రైతులకు సాధ్యమైనంత సాయం చేయుటకు పూనుకొన్న ప్రకాశం గారికి మా అభినందనాలు తెలియజేస్తున్నాము. జమీందార్ల దాడి నెదుర్కొంటూ రైతులు ఈ క్రింది కోర్కెలకు ఆందోళన చేయాలి.

(1) సంయుక్త రాష్ట్రాలలోవలె 250 రూపాయలకుపైగా పేష్కసుచెల్లించు జమీందారులకు 50 యకరాల మించిన స్వంత కమతం ఉండరాదని బిల్లులో చేర్ప వలసినదని రెవిన్యూ మంత్రిగారిని, కాంగ్రెసు మంత్రివర్గాన్ని కోరుచున్నాము.

(2) ఈ బిల్లు పర్మనెంటు సెటిల్మెంటుకు తర్వాత వచ్చిన మొకాసాదారీ, యినాము రైతులందరికి వర్తించునట్లు చేయాలి. లేనిచో ఇట్టి హక్కులే ఒనంగు వేరు బిల్లును వెంటనే తీసికొని రావలయునని కోరుచున్నాము.

ఇంతేగాక, యింకోక చోట సుందరయ్య గారు సూచించిన ఇతర సూచనలను కూడ మేము పూర్తిగా బలపర్చుచున్నాము.

జమీన్ రైతులు, యావత్ రైతాంగము, తమ ఐక్యతా శక్తిని వెల్లడించుటకు యిదియే సమయం. ప్రకాశం కమిటీ రిపోర్టును బలపర్చండి. రైతు లందరూ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం వెనుక వున్నారని యెలుగెత్తి చాటండి.

వేరొకచో ప్రకటించిన, రాష్ట్ర రైతు సంఘంవారి కార్యక్రమా న్ననుసరించి ఆందోళన కొనసాగించండి! శత్రువులయిన జమీందారుల దాడిని, మిత్రుల వలె కన్పడే శత్రువుల వితండ వాదాల్ని, ఎదుర్కొని జమీన్ రైతులు తమ హక్కుల కాపాడుకోవాలి! జమీన్ రైతులకు, రైత్వారీ రైతులు తోడుగా నిల్చి ఆందోళన చేయాలి!

ప్రకాశం గారి కమిటీ రిపోర్టును బలపరచండి!

జమీందార్ల దాడిని ఎదుర్కోండి!

బెంగాల్ జూట్ కార్మికులు

జనరల్ స్ట్రయిక్‌కు సిద్ధమౌతున్నారు

పంపెలపాక

మిల్లులో ప్రమాదం.

"పంపెలపాకలోగల రామచంద్రా స్పిన్నింగుమిల్లులో 19—11—38 వ తేదీని మిల్లులో పని చేయుచుండగా, మేడపాటి లక్ష్మీరెడ్డి అను కార్మికునికి ప్రమాదము సంభవించినది. కుడిచేతి వ్రేళ్లు పూర్తిగా నలిగిపోయి నవి. మా గ్రామ సమీపమున కొంకుదురు ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుచున్నాడు. ఈ ప్రమాదములు సంభవించిన కార్మికులకు మిల్లువారు ఏ విధమైన సహాయము గాని చేయుటలేదు. సుమారు 4,5 మాసములక్రిందట మిల్లులో పని చేయుచుండగా ప్రమాదము సంభవించిన కూలీలు, బసవ సూరన్న, చేయి పూర్తిగా నలిగినది. ఇప్పుడు గేటువద్ద కాపలా కాయుచున్నాడు. మిల్లులో మిషను వద్ద పని చేసేటప్పుడు 6 అణాల కూలి ఇచ్చే వారు. ఇప్పుడు 4 అణాలే యిస్తున్నారు. ఈ కూలి వానికి దెబ్బ తగిలినపుడు మిల్లువారు వైద్యసహాయము చెయ్యలేదు. వైద్యానికి నడచి వెళ్ళేవాడు. వర్కుమెన్సు కంపెన్సేషన్ ఆక్టు ప్రకారము నష్ట పరిహారమైనా యివ్వలేదు. ఇప్పుడు కూలిమాత్రము తగ్గించేరు. కర్రి అబ్బాయి (కొంకుదురు) ఇతనికి ఇదే గతి పట్టినది. వీరికి మేలు కలిగేటట్లు కార్మికులు ఆందోళన చేయాలి." అని శేతంశెట్టి అప్పలస్వామిగారు తెల్పుచున్నారు.

విజయనగరం

ప్రెస్ వర్కర్సు కష్టాలు.

"స్థానికముగ 6 ముద్రణాలయులు గలవు. కనీసము 95 గురు కార్మికులు పని చేయుచున్నారు. పనివారలలో హెచ్చుమంది బాలురే! కనీసము కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అచ్చు కర్మాగారములకు ఫ్యాక్టరీ యాక్టు వర్తింప చేయలేదు. పనివారి హోదా నిర్ణయము లేకుండగనే, నేటి దినమున కంపోజిటర్, రేపటి దినమున బైండరు, మరుసటి దినమున ప్రెస్‌మేనుగా యజమానులు నియమించుట సహేతుకముగా లేదు.

జీతములు.

కార్మికులకు ఒక జీతము స్కేలులేదు. జీతము లిచ్చు తేదీ నిర్ణయమునులేదు. అడ్వాన్సులని కార్మికుల కిచ్చి నెలసరి జీతము లిచ్చుటయందు యజమానులు ఆలశ్యం చేయుచున్నారు.

సెలవులు.

గజిటెడ్ సెలవు దినములైనను, సెలవు లభించుట లేదు. ప్రస్తుతము ఆదివారము మధ్యాహ్నము ఒక పూట సెలవొసంగుచున్నారుగాని సాధారణముగా పని జరుగుచునే యుండును. క్యాజుయల్ లీవులు ప్రివిలేజి సెలవులు లేవు.

పనిచేయు కాలము.

స్థానికముననున్న ప్రెస్‌లో పనిచేయు కాలమునకు పరిమితిలేదు. 7 గం॥ 8 గం॥ 9 గంటలు దినమునకు పనిచేయు కాలము. ఓవరుటైము పెట్టి యజమానులు కార్మికులను పని చేయించుట అలవాటు! ఓవరుటైంకు లెక్కలు లేకుండగనే పని జరుగుచుండును. బాలురు నయితము పై గంటల ప్రకారము పని చేయవలసినదే! బాలురకు ఫ్యాక్టరీ యాక్టు ప్రకారము 5 గంటల పని అయినను లేదు. భారత దేశము యొక్క దారిద్ర్య మండుండుటచే బాలురు సహితము వారి పొట్ట పోసు కొనుటకు కర్మాగారములందు పని చేయవలసినదేగదా,

అత్యవసర కోర్కెలు.

(1) యూనియన్‌ను గుర్తించుట (2) 7 వ తేది లోపు జీతములు చెల్లించుట (3) ఆదివారం జీతంపై సెలవు (4) రోజుకు 6 గంటలు పని (5) ఓవరు టైము పనికి రెట్టింపు జీతము." అని సంఘ కార్యదర్శి లక్కరాజు వెంకట్రావుగారు తెలియజేయుచున్నారు.

బెంగాల్ జూట్ సమ్మె

48 వేలు చేరారు. 13 గురు అరెస్టు

బెంగాల్‌లోని వివిధ జూట్‌మిల్లు కార్మిక సంఘాల నుండియు ప్రతినిధులు నవంబరు 26 వ తేదీని సమావేశమై, టిటాఘర్‌లో జరుగుచూ వున్న సమ్మె జనరల్ స్ట్రయికుగా మార్చి, జూట్ ఆర్డినెన్సును ఎదుర్కోవాలని తీర్మానించారు. యీ జనరల్ స్ట్రయికును నడప డానికి ఒక కేంద్ర కమిటీనికూడ ఎన్నుకొన్నారు. కార్మికుల కోర్కెలను నెరవేర్చకుండా ప్రభుత్వము వారిపట్ల చూపుచున్న నిర్లక్ష్యతను ఖండిస్తూ తీర్మానించారు. ఈ దిగువ కోరికలను ఆధారముగా తీసుకొని జనరల్ స్ట్రయికును సాగించుటకు తీర్మానించారు.

కార్మిక సమస్యలు

షరతులు:—1. కూలిని హెచ్చించుట, 2. ఆర్డినెన్సు ఫలితంగా పనిలోనుండి తొలగింపబడిన వారికి ఎలవెన్సునుఇవ్వాలి, 3. పనినుండి తొలగింపబడిన వృద్ధులకు ఫించను ఇవ్వాలి, 4. నిరుద్యోగులకు వంతుల చొప్పున పనులు చెప్పుతూ వారికి పనిలేని రోజులలో వారికి ఎలవెన్సులు ఇవ్వాలి, 5. ముడి జూట్ ధర మ॥ 1 కి 7 రూపాయలకు తక్కువ ఉండరాదు. 6. ఆర్డినెన్సుఫలితంగా ఏర్పాటు చేయబడిన "సలహా సంఘం"లో కార్మికులకు కర్షకులకు, మిల్లు యజమానులతో సమాన ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలి. అధ్యక్షుడు నిష్పక్షపాతియై ఉండాలి. 7. ట్రేడ్ యూనియన్‌లో పనిచేస్తూన్నందుకు మిల్లు యజమానులచే, వేర్వేరు మిల్లులలో పనిలోనుండి తొలగింపబడిన కార్మికులందరిని పనిలోకి చేర్చుకోవాలి. ఇక ముందు తొలగించుట ఆపాలి. అవి జరిగేపక్షంలో ప్రభుత్వం, యజమానులు, చటక్కల్ మజ్దూర్ యూనియన్లనుండి సమాన సంఖ్య గల ప్రతినిధులుగల విచారణ కమిటీచే విచారణ జరగాలి, 8. జూట్ కార్మికుల స్థితి గతులను విచారించుటకు నిర్దేశితకాలంలో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలి.

ఈ సమ్మెపనులను నిర్వర్తించడానికి 21 మందికిమించని కార్యాచరణ సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసి, ఒక కార్యక్రమాన్ని తయారు చేయడానికి, కేంద్రసంఘానికి అధికారం ఇచ్చారు. సమ్మెకు విరాళాలు వసూలు చేయాల్ని, సమ్మెకు కావలసిన మిగతా ఏర్పాటులన్నీ చేయాలి.

ఈ ప్రకారం చేయడానికి స్థానిక సమ్మె కమిటీలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు, వలంటీరు దళముకూడ ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది, టిటాఘర్ బారక్‌పూరు ఏరియాలో కమిటీలు ఏర్పడ్డాయి. మరి 5000 మంది సమ్మెలో చేరారు. యీ సమ్మె నానాటికి వ్యాపిస్తోంది. డిశంబరు 1 వ తేదీ నాటికి మొత్తం 48 వేల మంది సమ్మెను సాగిస్తున్నారు. సమ్మె చేసే ప్రాంతాలలో 144 వ సెక్షన్ అమలు జరుపబడింది. డిశంబరు 1 వ తేదీ నాటికి జనరల్ స్ట్రయికు ప్రయత్నాలను చేస్తున్నారనే నేరంపై 13 గురి కార్మికులను ప్రభుత్వం అరెస్టు చేసింది.

కాన్పూరు

బట్టల మిల్లులో 1,500 మంది సమ్మె.

డెవిస్ బట్టల మిల్లులో ఒక కార్మికుడిని యజమానులను ఎదిరిస్తున్నాడని పనిలోనుండి తీసివేశారు. యీ విషయమై లేబరు కమీషనరు నిర్ణయించే వరకూ అతనిని పనిలో చేర్చుకొనవలసినదని సభ కోరింది. యజమానులందులకు నిరాకరించుటచే 600 మంది స్టే-యన్ స్ట్రయికు నవంబరు 30 వ తేదీనుండి ప్రారంభించారు. వారితోపాటు నైట్ షిఫ్టు కూలీలు 900 మంది సమ్మెలో కలిశారు. మిల్లు గేటులకు 1/4 మైలు దూరములోపున 5 గురు కలిసి ఊరేగింపులుగాని, సభలుగాని జరుపరాదని నిషేధిస్తూ ప్రభుత్వాధికారులు 144 వ సెక్షన్ జారీ చేశారు. డెవిస్ మిల్లువద్ద పికెటింగు జరుగుతోంది.

మధుర

పి. జీవానందంగారిపై కేసు

పసుమలై మిల్లు సమ్మె సందర్భములో అరెస్టు చేయబడిన కామ్రేడ్ పి. జీవానందం గారిపై, అక్రమ సంఘ సభ్యుడనియు, దొమ్మీ చేశాడనియు అరెస్టుచేయ బడిన వారిద్దరి విడుదల చేయుటకు ప్రయత్నించాడని నేరం ఆరోపించబడినది. వీరి కేసును మధుర నుండి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయవలసిందని పిటీషన్ పెట్టితే హైకోర్టులో కొట్టివేశారు.

జమ్షెడ్పూర్

సమ్మెదారుల అరెస్టు

ఇండియన్ కేబిల్ కంపెనీలో సమ్మెజరుగుతోంది. యజమానులు కారులో కొందరిని తీసుకొని వెళ్ళుచుండగా పికెటర్లు కారును చుట్టవేశారు. పోలీసులు కొందరిని అరెస్టు జేశారు. 144 సెక్షన్ జారీ చేసి సాయుధ పోలీసులు గస్తీ తిరుగుతున్నారు.

అహమ్మదాబాదు

ప్రెస్ పికెటర్లకు శిక్ష

అహమ్మదాబాదులో అరెస్టు చేయబడ్డ 125 మంది ప్రెస్ కార్మికులలో 8 మందికి 25 రూపాయల జరిమానా చెల్లించుట గాని, 40 రోజులు [illegible] గాని శిక్షగా విధించారు.

జమీందారీ ఎంక్వయిరీ కమిటీ రిపోర్టు

★ భూమికి యజమాని రైతే
★ జమీందారు శిస్తు వసూలుచేసే ఏజంటు మాత్రమే
★ పెర్మనెంటు సెటిల్‌మెంటుకు పూర్వపు రేట్లే న్యాయం
★ అడవులు, పోరంబోకులు వగైరా ప్రజలవే

28-11-38 వ తేదీని మదరాసు ప్రభుత్వ జమీందారీ విచారణ కమిటీవారు తమ నివేదికను అసెంబ్లీ సభ్యుల కందజేశారు.

దీన్ని చర్చించుటకు 20-1-1939 వ తేదీ నిర్ణయించ బడినదని కమిటీ అధ్యక్షులైన ప్రకాశం పంతులుగారు కోరగా, స్పీకర్ బులుసు సాంబమూర్తిగారు అంగీకరించారు.

ఏకమిటీలో సభ్యులైన 1. మీర్జాపురం రాజా 2. ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగార్ 3. మహబూబ్ అలీబేగ్ 4. వి. నారాయణ స్వామి నాయుడుగార్లు మిగిలిన అయిదుగురి సభ్యుల అభిప్రాయములతో ఏకీభవించక, ప్రత్యేకాభిప్రాయాలు తెలియజేశారు.

భూమికి యజమాని ఎవరు?

విచారణ కమిటీవారు తమ నివేదికలో యీ క్రింది విధంగ వ్రాశారు:—

ఉభయ పక్షం తరఫున మా ఎదుట ఈయబడిన సాక్ష్యాన్ని మేము చక్కగా చర్చించి, ఒక్కొక్క అంశాన్ని గురించి ఈ క్రింది నిశ్చితాభిప్రాయాలకు వచ్చాము.

మా ఎదుట ఈయబడిన సాక్ష్యాన్ని బట్టి, తెలియచేయబడిన సంగతుల్నిబట్టి, సూచించబడ్డ న్యాయశాస్త్ర సిద్ధాంతాల్ని బట్టి, భూమికి యజమాని రైతే, అని మా నిశ్చితాభిప్రాయం. జమీందారుకు దానిపై హక్కులేదు. రయితీ (జిరాయితీ) భూమిని కలిగి ఉండడానికి అతనికి హక్కులేదు. ఎందువల్లనంటే, ఎస్టేటు ల్యాండ్ యొక్క నాలుగవ సెక్షనును బట్టి, దేశం యొక్క సాంప్రదాయాల్ని బట్టి, జమీందారు పన్ను వసూలు చేసే ఒక వ్యక్తి మాత్రమే. ప్రీవీకౌన్సిల్ కూడా ఈ అభిప్రాయమే యిచ్చింది. రయితీ భూముల్ని స్వాధీనం చేసికో కూడదని ప్రీవీకౌన్సిల్ యొక్క తీర్పు. ప్రయివేటు భూములకు మాత్రమే జమీందారు యజమాని. 1802 వ సంవత్సరంలో అమలు పరచబడిన పెర్మనెంటు సెటిల్మెంట్ చాల్సు ప్రకారం, దరిమిలాను ప్యాస్ చేయబడిన చాల్సును బట్టి నాల్గవ సెక్షను గురించి ఈయబడిన పై అభిప్రాయము సరియైనదే.

రైతు — జమీందారు

రైత్వారీ రైతుల మాదిరిగానే, జమీన్ రైతులకు తమ సొంత రైతీ భూములపై సర్వాధికారములు ఉండాలి. జమీందారుకు శిస్తు మాత్రం చెల్లిస్తూ ఉండాలి. ఎందువల్లనంటే, అతను గవర్నమెంటు తరఫున శిస్తులు వసూలు చేయవలసిన ఏజంటు కాబట్టి. రైతు తన భూమిని సొంతంగా ఉంచుకోవచ్చు; అమ్ముకోవచ్చు; ఇతరులకు దానం చేయవచ్చు. శిస్తు మాత్రం జమీందారుకి చెల్లిస్తేచాలు. శిస్తు, అంటే పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు నాటికి శాశ్వతంగా నిర్ణయింపబడిన మొత్తం.

ఈవిధంగా పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటులో చేర్చబడిన ఎస్టేట్లన్నింటికీ వర్తించేలాగు కొత్తగా "ల్యాండ్ రివెన్యూ బిల్లు" ఒకదాన్ని శాసన సభలలో ప్యాస్ చేయవలసి యుంది. రైతు యొక్క—జమీందారు యొక్క హక్కులు పైవిధంగా స్పష్టీకరిస్తూ బిల్లులో కొన్ని సెక్షన్లు చేర్చబడాలి.

సరియైన, న్యాయమైన శిస్తు ఏది:

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటుకు ముందు సంవత్సరం శాశ్వతంగా నిర్ణయింపబడిన శిస్తుమొత్తమే సరియైనట్టిది, న్యాయమైనట్టిది అని మా నిశ్చితాభిప్రాయం. దీన్ని చెల్లించడానికే రైతు బాధ్యుడై యుండాలి. న్యాయశాస్త్ర సంబంధాన్ని గురించి మేము సాకల్యంగా చర్చించిన తరువాతనే ఈ నిర్ణయానికి వచ్చాము.

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు జరిగి నప్పుడు ఆ నిబంధనలు తయారు చేసినవారు జమీందారు రైతు చెల్లించవలసిన మొత్తానికి "ల్యాండు రివెన్యూ" అని వ్రాయడానికి బదులు "రెంట్" (మక్తా) అని పొరబాటున వ్రాశారు. అప్పుడు శాశ్వతంగా నిర్ణయించబడినది "ల్యాండ్ రివెన్యూ" మాత్రమేగాని మరొకటి కాదు. ఈ "ల్యాండ్ రివెన్యూ" శాశ్వతంగా నిర్ణయించడానికి ముందు, రైతు పొలంలో పండిన పంటలో ఎన్నో వంతు ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసియుండో, అది సెటిల్మెంటు కమిటీ వారు నిర్ధారణ చేశారు. రైతుకు పండిన మొత్తం పంటలో సగం భాగం వరకూ కూడా ప్రభుత్వానికి చెల్లించి తీరవలసిందేనని కొన్ని సంవత్సరాలలో నిర్ధారణ చేసినమాట వాస్తవమే. కాని, యిది అన్ని ఎస్టేట్లలోనూ వర్తించదు. ప్రభుత్వానికి జమీందారు చూపించిన రాజభక్తి యొక్క పరిమాణాన్ని బట్టి "ల్యాండ్ రివెన్యూ" కూడా మారేది. హిందూ రాజుల కాలంలో, రైతుయొక్క మొత్తం పంటలో పదో వంతు మాత్రమే ప్రభుత్వం వసూలు చేసేది. దరిమిలాను అది ఆరో వంతుకు మార్పు బడింది. మహమ్మదీయ రాజుల కాలంలో, పంటలో సగం కొంత కాలం, మూడో వంతు కొంత కాలం పన్ను చెల్లించవలసి యుండేది. బ్రిటిషు యుగంలో, పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటుకు పూర్వం, యీ రేటు మాటి మాటికీ మార్పు బడుతూ వచ్చేది. ఇట్టి మార్పులు, ఎక్కువ తక్కువలు, లేకుండా చేయడానికే ప్రభుత్వం శాశ్వతంగా రైతు భరించ గలిగే తక్కువ భాగాన్ని నిర్ణయించుటకు పూనుకొంది. కాని అన్ని ఎస్టేట్లలోనూ ఒకే మాదిరిగా రేట్లు నిర్ణయించలేదు. ప్రభుత్వం పట్ల జమీందారు ఎంత యెక్కువ రాజభక్తితో మెలిగియుంటే, "ల్యాండ్ రివెన్యూ" అంత తక్కువగా నిర్ధారణ చేయబడింది. ఉదా. ఉదయగిర్యాశయం ఎస్టేటు, దీని జమీందారు ఏటేటా ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసిన పేష్కష్ మొత్తం 600 రూపాయలు మాత్రమేనని నిర్ణయించబడింది. ఇంతకంటె తక్కువ మొత్తం మరెక్కడా లేదని మా విశ్వాసం. వెంకటగిరి, కాళహస్తి, కార్వేటినగర్, మొదలైన జమీందారీలలో పేష్కష్ మొత్తం ఆదాయాన్ని బట్టి నిర్ణయింపబడలేదు. ఈ జమీందార్లు యుద్ధాలలో ప్రభుత్వానికి సహాయం చేస్తూ, సామంతరాజుల హోదాలో ఉండేవారు. వీరు చేసే సహాయాన్నిబట్టే పేష్కష్ కూడా నిర్ణయించారు.

సాక్ష్యం

పలువురు సాక్షులు మా యెదుట యిచ్చిన సాక్ష్యాన్ని పరిశోధించిన విషయంలోను, మా అభిప్రాయాల్ని తెలియజేసే విషయంలోను, మేము పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు విధానానికి ఒక్క అంగుళం కూడా అతిక్రమించి వెళ్ళలేము. సాక్ష్యం యిచ్చిన వారిలో కొందరు రైతులు, పంటలో ఆరో వంతు వసూలు చేస్తే మంచిదని సూచించారు. మరికొందరు వేర్వేరు రేట్లు సూచించారు. చేరువలో ఉన్న గవర్నమెంటు భూముల్లో ఏ రేటు ఉన్నదో ఆ రేటే జమీందారీ రైతులకు కూడా వర్తింప చేయాలని మరి కొందరన్నారు. కాని, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు ప్రకారం రైతుల కీయబడిన హక్కులేవో వీరికి తెలియక పై మాదిరి సూచనలన్నీ యిచ్చారు. అనేక సంవత్సరాలు గడిచాయి గనుక, "ల్యాండ్ రివెన్యూ" మొత్తం (అనగా, శిస్తు మొత్తం) శాశ్వతంగా నిర్ణయించబడిన సంగతే మరచిపోయారు. పైగా, పెంపురేట్లు చెల్లించవలసిన బాధ్యత తమమీద ఉన్నదేమో నని వారు తలుస్తున్నారు. కాబట్టి, రైతులు తమ హక్కులేవో, బాధ్యతలేవో సరిగా తెలుసుకొనలేక గవర్నమెంటు రేట్లతో సమానమైన రేట్లు కావాలని అడుగుతున్నారు. పూర్తిగా నిరాశ చెంది వారా విధంగా అడుగుతున్నారు. ఎందువల్లనంటే, తామెంత ఆందోళన చేస్తున్నప్పటికీ, రైతు మాటవిని అతనికి రక్షణ కలిగించే దాత ఎవరూ కనబడలేదు. కాబట్టి, వీరు తమ సాక్ష్యంలో చెప్పిన అభిప్రాయాలు సరియైనవని అనిగాని పరిశీలన చేసి యిచ్చినవని అనిగాని మనం తలచకూడదు.

ఈ విధంగా, ప్రతి ఎస్టేటులోనూ గవర్నమెంటు, రైతు యొక్క సత్తాను బట్టి శిస్తు మొత్తం నిర్ణయించింది. ఆ మొత్తమే శాశ్వతంగా రైతు చెల్లించవలసిన మొత్తం అని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటుకు ముందు సంవత్సరం విధించబడిన "ల్యాండ్ రివెన్యూ" మొత్తమే నేడు కూడా న్యాయమైనట్టి, సరియైనట్టి "ల్యాండ్ రివెన్యూ" (శిస్తు) మొత్తమని మా నిశ్చితాభిప్రాయం.

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు (1802)కి ముందు సంవత్సరంలో శాశ్వతముగా నిర్ణయించబడిన శిస్తు రేట్లు తెలుసుకోవడానికి నాలుగు మార్గాలున్నాయి:

1. [illegible] వెంకటగిరి—కాళహస్తి—పిఠాపురం—కార్వేటినగర్—రామ్నాడ్ మొదలైన ఎస్టేట్లలో లాగ [illegible] రేట్లు [illegible]. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు దరిమిలాను సర్వే చేయబడని ఇట్టి ఎస్టేట్లలోనే యీ పద్ధతి సాధ్యం అవుతుంది. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు నాటి ఎస్టేటు ఆదాయాన్ని పరిమితి సర్వే లెక్కల ప్రకారం [illegible] భాగించి, శిస్తు రేట్లు నిర్ణయించవచ్చు.

2. హవేలీ భూములు, అని పిలువబడే ఎస్టేట్లు కొన్ని ఉన్నాయి. పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు నాటికి అవి ప్రభుత్వానికి చెందిన క్రౌన్ ల్యాండ్సు. అప్పుడే అవి ఎస్టేట్లుగా మార్చబడినాయి. బహిరంగంగా వాటిని వేలం వేసి, నిశ్చితమైన మొత్తాలకు జమీందార్లకు స్వాధీనం చేయబడ్డాయి. వీటిలో శిస్తు రేట్లు నిర్ణయించుట మిక్కిలి సులభం. ఎందువల్లనంటే, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు నాటికి ఆ హవేలీల వల్ల వసూలయ్యే గవర్నమెంటు రేట్లు ఏవో అవే యిప్పుడు కూడా స్థిరం చేయవచ్చు.

3. కొన్ని ఎస్టేట్లలో, శిస్తు రేట్లను సంబంధించిన అమరకం లెక్కలు జాగ్రత్త చేసే అలవాటు ఉంది. వాటిని బట్టి 1802 వ సంవత్సరం నాటికి ఏ రేట్లు ఉండేవో అవే యికముందు కూడా అమల్లో ఉండేటట్లు స్థిరపరచవచ్చు. రామ్నాడ్ జిల్లా కలెక్టర్లు అట్టి అమరకం లెక్కల్ని మాకు సప్లయి చేశారు.

4. ఒక్కొక్క తాలూకాలో, కొన్ని ప్రత్యేక ముఖ్య గ్రామాలకు వెళ్ళి, ఆ గ్రామాలలో సర్వ సాధారణంగా ఉండే తరముల భూములు కొన్ని తీసుకోవాలి. అట్టి భూములన్నింటినీ శాస్త్ర పద్ధతుల్ని బట్టి సర్వే చేయాలి. అట్టి భూముల్లో యకరానికి ఎంతవంత పండుతుందో పరిశోధనవల్ల గాని, లోగట్టాల వల్ల గాని, తెలుసుకోవాలి. ఈ పంట మొత్తంలో ఎన్నో భాగం గవర్నమెంటుకు జమీందారూ, జమీందారుకు రైతూ, చెల్లించాలో నిర్ణయించవచ్చు. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు నాటికి అమల్లో ఉన్న ధరలను బట్టి ఆ పంట భాగానికి విలువ కట్టాలి.

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటుకు పూర్వంగాని, దరిమిలానుగాని, ప్రతి జమీందారీలోను నిర్వహణ బాగుపడుటచే యిప్పటి ఆదాయం పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటుకు పూర్వంకన్న ఏ మాత్రం తక్కువ కాదు. కాబట్టి ఈ ఆదాయాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని నాల్గవ పద్ధతి ద్వారా నిర్ణయించిన శిస్తు రేట్లు పూర్వపు రేట్లకంటె ఎక్కువగా ఉండి తీరాయి. తప్పదు. అందువల్ల, జమీందార్ల దృష్టిలో యీ రేట్లు ఒక విధంగా తమకు అనుకూలంగానే

ఉంటాయి. పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటుకు పూర్వం [illegible] ఈ పద్ధతే యితర వాటికంటె సులభమైనది, శాస్త్రీయమైనది కూడా.

ఇక మూడో పద్ధతి ప్రకారం శిస్తు రేట్లు నిర్ణయించడం కూడా సులభమే. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు [illegible] వారు ఎప్పటి కప్పుడు అమరకం లెక్కలు తయారు చేసి ఉంచుకొనేవారు. ఆ లెక్కలే యిప్పటికీ కొందరు జమీందార్ల దగ్గర ఉన్నాయి.

శిస్తు రేట్లు.

1802 లో శాశ్వతంగా నిర్ణయించబడిన రేటు ప్రకారమే జమీందార్లు నేటివరకూ ప్రభుత్వానికి పేష్కష్ చెల్లిస్తున్నారు. అదే విధంగా, రైతు జమీందారుకు చెల్లించవలసిన శిస్తు రేట్లు కూడా శాశ్వతంగా ఉండాలి. ఎవరూ అవి మార్చడానికి వీల్లేదు. ఈ శిస్తు రేట్లను జమీందారు మాటిమాటికీ హెచ్చించడం వల్ల పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు నిబంధనలను వ్యతిరేకంగా చేస్తున్నారు. తన సొంత భూమిని రైతులకు ఎవులు కిచ్చే యెడల, ఎగ్రిమెంటు షరతులకు లోబడి శిస్తు రేట్లను హెచ్చించడంలో తప్పు లేదు. కాని, పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు అలాంటిది కాదు. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు క్రిందికి వచ్చిన భూములన్నీ రైతులవిగాని, జమీందారువి కావు. రైతు తాను చెల్లించవలసిన శిస్తు ఎంతో శాశ్వతంగా, మార్చడానికి వీల్లేకుండా, నిర్ణయించ బడుటకు రైతుకీ-ప్రభుత్వానికీ మధ్య ఎగ్రిమెంటు జరిగింది. ఆ విధంగా శిస్తు మొత్తం నిర్ణయించబడ్డాక, దాన్ని వసూలు చేసే హక్కు జమీందారు కీయబడింది. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటులో నిర్ణయించబడ్డ రేటు ప్రకారమే జమీందారు రైతులవద్ద శిస్తు వసూలు చేయడానికి ఒప్పుకున్నారు. ఆ విధంగా సనదులలోను, కబూలియతులలోనూ ప్రభుత్వానికి వ్రాసి యిచ్చారు. కాబట్టి, శిస్తులు హెచ్చించడానికి జమీందారుకు యెట్టి హక్కులేదు. హెచ్చిస్తే, ఒడంబడికను భగ్నం చేస్తున్నాడని అర్థం. కాబట్టి, జమీందారుకూ—రైతుకూ ఏవిధమైన ఒడంబడికలు జరగలేదు. ప్రభుత్వానికీ-జమీందారుకూ మాత్రమే జరిగాయి.

రెమిషన్ హక్కు

రైతు లోపంవల్ల కాకుండా, యితర కారణాలవల్ల పంటలు పాడైనప్పుడు రైతుకు రెమిషన్ పొందే హక్కుఉంది. దీన్ని బిల్లులో శాసనబద్ధం చేయాలి.

ప్రభుత్వ ఉపసంఘం

ఒక్కొక్క ఎస్టేటులో ఎంతెంత రేటు చొప్పున శిస్తులు వసూలు చేయాలో నిర్ణయించడము మా కమిటీవంటి కమిటీకి అసాధ్యమైన పని. సామాన్య సూత్రాల్ని మాత్రము మేము తెలియజేయ గలిగాము. రెండు శాసన సభల చేత నియమించబడే ఒక ప్రభుత్వోప సంఘం యీపనికి పూనుకోవలసి యుంది.

మాచే సూచించబడిన నాలుగు పద్ధతుల్ని యీ కమిటీ చక్కగా పరిశీలించి, ఏ పద్ధతిని ఏ ఎస్టేటులో అవలంబిస్తే సరియైన శిస్తురేట్లు ఏర్పాటో నిర్ణయించి, ఆ ప్రకారం లెక్కలు తయారుచేయాలి, లేదా మరేదైన పద్ధతితోనైనా, దాన్ని అయినా అవలంబించ వచ్చు.

జప్తులు, వేలాలు.

శిస్తుల విషయంలోను, వేలాల విషయములోను, ఇప్పుడున్న విధానాన్ని పూర్తిగా మార్చివేయాలి. జప్తులు, వేలాలు, చేసే అధికారం జమీందార్ల కీయకూడదని మా దృఢ విశ్వాసం. రైతు జమీందారుకి ఎంత మొత్తం బాకీ ఉన్నాడో, అంతవరకు సరిపడే విలువగల ఆస్తిని మాత్రమే జప్తు చేయవచ్చుగాని, అమ్మకంగాని చేయవచ్చు. జమీందారుకు చెల్లించవలసిన శిస్తు బకాయీలకు పైవన్నీ రైతుకు [illegible]. బకాయి రాబట్టుకోవడానికి [illegible] "ఫస్టుఛార్జి" జమీందారుదే. ఇదే విధంగా జమీందారు గవర్నమెంటుకి చెల్లించవలసిన "పేష్కష్" కూడా రాబట్టుకోవడానికి నిబంధనలు విధించాలి. అవి చాలా సులభమైనట్టివీ, ఖర్చు తక్కువగా ఉండేవీ అయి ఉండాలి.

పట్టా, ముచ్చిలకాలు

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు నాటికి నిర్ణయించబడిన శిస్తురేట్లే సరియైనవి, న్యాయమైనవి, కాబట్టి ఆరేట్లే శాశ్వతంగా చెల్లించవలసి యుంటుందని స్పష్టంగా తెలియజేస్తూ దాని ప్రకారం, ఏ భూమివల్ల ఎంతెంత సొమ్ము వసూలు కావాలో రైతుకు ఈయబడే పట్టాలో స్పష్టీకరించబడాలి. ఇట్టి శాశ్వతపట్టాలు ప్రతి రైతుకీ జమీందారు విధిగా యిచ్చితీరాలి. అదే విధంగా రైతు శాశ్వత ముచ్చిలకా ఇయ్యాలి. జమీందారుకీ—రైతుకీ మధ్య చేసుకున్న అగ్రిమెంట్లే యీ పట్టా, ముచ్చిలకాలు.

అట్టి భూములన్నింటికీ పెర్మనెంటు పట్టాలు యిస్తూ, కొత్తగా అనేక బంజరు భూములపై వ్యవసాయం ప్రారంభించ బడింది కాబట్టి అట్టి భూములకు రేట్లు నిర్ణయించి శాశ్వత పట్టాలు ఈయాలి. ఈరేట్లు ఎంతెంతో లెక్కకట్టి నిర్ణయింపడానికి ఒక సెటిల్మెంటు ఆఫీసర్నిగాని, కమిటీనిగాని, నియమించవలసి యుంది. విజయనగరం, పిఠాపురం, బొబ్బిలి, రామ్నాడ్, కార్వేటినగర్ మొదలైన ఎస్టేట్లలో మేము శిస్తు రేట్లు ఏవిధంగా నిర్ణయించామో తెలియజేస్తూ సెటిల్మెంటు కమిటీవారికి కొన్ని ఉత్తరువులు కూడా ఈయవలసి యుంటుంది.

శిస్తు వసూళ్ళు.

ఈ విధంగా నిర్ణయించబడే శిస్తు మొత్తాలు రైతు వద్ద అతి సులభంగాను, త్వరత్వరగాను, వసూలవుతాయని మా దృఢ విశ్వాసం. ఎందువల్ల నంటే, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటుగా నిర్ణయించబడే శిస్తు రేట్లు రైతు లందరికీ అందుబాటులో ఉండేటంత తక్కువగా ఉంటాయి. అప్పుడు రైతు అబద్ధపు కారణాలు చెప్పి శిస్తు చెల్లించడం ఎగగొట్టడు. తాను దున్నిన భూమి తన సొంత ఆస్తి అనే దృష్టి అతనిలో ఉత్సాహము యిస్తుంది. ఇంతేకాదు. రేట్లు శాశ్వతంగా నిర్ణయించబడితే, రైతుకీ—జమీందారుకీ మధ్య కోర్టు వ్యవహారాలేవి ఉండనవసరం లేదు. ప్రతి విషయానికి ఒక స్థిరత్వం ఏర్పడుతుంది. దేశం అభివృద్ధి చెందడానికి, ధనధాన్యాలతో తులతూగడానికి సావకాశం కలుగుతుంది. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటును అమల్లోకి తీసుకవచ్చిన సర్-జాన్-షోర్, లార్డ్ కారన్వాలిస్,ల ఆశలు సఫలం అవుతాయి.

శాసనం యొక్క ఆవశ్యకత.

కొత్తగా ప్రవేశపెట్టబడే శాసనం ఏ విధంగా ఉండాలో ఇప్పుడు మేము సూచిస్తాం. మొట్టమొదట శాసనం యొక్క ఆవశ్యకతను తెలియజేస్తూ కొన్ని అంశాలను వెల్లడి చేయాలి, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటుకు పూర్వం నే పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉండేదో, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు యొక్క ఉద్దేశం, అర్థం, ఏమో; అప్పుడు శాశ్వతంగా నిర్ణయించబడిన శిస్తు రేట్లను జమీందార్లు దరిమిలాను ఏ విధంగా మాటిమాటికి హెచ్చిస్తూ ఒడంబడిక షరతుల్ని భగ్నం చేస్తూ వచ్చారో; రైతుల హక్కుల్ని గురించి—జమీందార్ల బాధ్యతల్ని గురించి కోర్టులలో ఈయబడిన తీర్పులవల్ల, తప్పుడు శాసనాల వల్ల ఏ విధంగా పొరబాటు అభిప్రాయాలకు తావు ఏర్పడిందో; గత 136 సంవత్సరాల నుంచి శాసన విరుద్ధంగా చేయబడిన అక్రమ వసూళ్ళతో రైతు ఏ విధంగా నాశనం అయాడో; దీన్ని గ్రహించి మేము ఏ విధంగా యదార్థ పరిస్థితుల కనుగుణ్యమైన నిర్ణయాలకు రాగలిగామో; ఏ విధంగా జమీందార్లు పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు ఒడంబడికలో ఒక భాగాన్ని మాత్రమే (అంటే ఎల్లప్పుడూ ఒకే పేష్కష్ మొత్తం చెల్లించడం) ఆచరణలో పెడుతూవచ్చారో; సరియైనట్టి, న్యాయమైనట్టి, శిస్తు రేటు అంటే 1802 లో శాశ్వతంగా నిర్ణయించబడి నేటివరకూ, మార్పులేకుండా, వసూలు చేయవలసిన రేటే, అని నిర్వచనం చేయవలసిన ఆగత్యం ఎందుకు వచ్చిందో; యీ వివరాలన్నీ తెలియజేస్తూ శాసనంలో ఉపోద్ఘాతంగా వ్రాయాలి.

కొత్తగా ప్రవేశ పెట్టబడే యీ "మదరాసు ఎస్టేట్సు ల్యాండ్ రెవెన్యూ బిల్లు" పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు ప్రకారం యేర్పడ్డ ఎస్టేట్లకు మాత్రమే వర్తిస్తుందనీ, రైత్వారీ రైతులకు గాని, ఈనాం రైతులకు గాని, యితర రైతులకు గాని యిది వర్తించదని స్పష్టంగా తెలియజేయాలి. కొత్త శాసనంలో "ల్యాండ్ హోల్డరు" (జమీందారు) అనే శబ్దం క్రిందికి వచ్చే వ్యక్తుల ఎస్టేట్లలో మాత్రమే యీ బిల్లు వర్తిస్తుంది.

పైన చెప్పిన వివరాలన్నీ ఉపోద్ఘాతంలో పేర్కొన్న తర్వాత, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు రెగ్యులేషన్‌ని అనుసరించి, పట్టా నిబంధనల్ని అనుసరించీ, శాసనం తయారు చేయాలి. 50 సెక్షన్లు మించకుండా రూల్సు, సెక్షన్ల రూపంలో, ఉండాలి. శిస్తు వసూలుకు సంబంధించిన నిబంధనలన్నీ 1802 వ సంవత్సరపు 28 వ రెగ్యులేషన్‌ని బట్టి ఉండాలి. ప్రధాన సూత్రాలు నిబంధనలు, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు రెగ్యులేషన్‌లో మాదిరి గానే ఉండాలి. 1802 వ సంవత్సరపు 28 వ రెగ్యులేషన్ వంటిదే మరొక రెగ్యులేషన్, నేటి పరిస్థితులకను గుణ్యంగా, స్థిరపరచాలి. జప్తులకు, వేలాలకు సంబంధించిన విధానం అంతా ఆ రెగ్యులేషన్‌లో ఉంది.

నీటి సప్లయి

భూమికి రైతు ఏవిధంగా యజమానియో అదే విధంగా నీటి సప్లయి మీద, జలాధారముల మీద అతని హక్కు స్వతస్సిద్ధమైనది, ఇతరుల వల్ల సంక్రమించినది కాదు, ఎట్టి ఒడంబడికల వల్ల రైతు దీన్ని జమీందారు వద్ద పొంది యుండలేదు. భూమికి రైతు యజమాని అయిఉన్నప్పుడు నీటి హక్కుకూడా అతని భుక్తంలో ఉండి తీరాలి. శిస్తు చెల్లించే విషయములోగాని, నీటి సప్లయి విషయములోగాని, అతనికీ జమీందారుకు ఎట్టి ఒడంబడికలు లేవు. ఈ సూత్రాన్నే ఆధారంగా చేసుకొని, కొత్త శాసనంలో ఉభయ పార్టీలయొక్క హక్కుల బాధ్యతలు స్పష్టీకరింప బడాలి.

నీటి సప్లయి విషయంలో, జమీందారుకి ఇతర రైతుల కంటె ఏ విధంగాను అధికమైన హక్కులేదు. తన ఎస్టేటులో సొంత సేరీతోట యినా ఉంటే, ఇతర గ్రామస్థులతో సరిసమానమైన నీటి సప్లయి పొందుటకు జమీందారు అర్హతను కలిగియుంటారు.

జలాధారముల విషయములో, యిప్పటి ఎస్టేట్సు ల్యాండ్ ఆక్టు యొక్క అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా తొలిగించాలి. అప్పుడే, గందరగోళానికి కారణమయ్యే రూల్సు అన్నీ పోతాయి. జలాధారములను ఎల్లప్పుడూ సరియైన స్థితిలో ఉంచడానికి జమీందారు ఏ విధంగా బాధ్యుడై ఉన్నాడో తెలియజేస్తూ, సులభమైన నిబంధనలు కొన్నింటిని వాటిస్థానే చేర్చాలి. ఈ విషయములో జమీందారు తన బాధ్యతను గుర్తించకుండా ఉన్నట్లయితే, ప్రభుత్వమే సాధ్యమైనంత త్వరలో దీనికి పూనుకోవాలి, జమీందారు యొక్క సొంత ఖర్చుపై జలాధారముల రిపేర్లు చేయించడానికి ప్రభుత్వమే అధికారం కలిగియుంటుంది. ఆ ధనాన్ని ప్రభుత్వం పేష్కష్‌తోబాటు అదనంగా జమీందారు వద్ద వసూలు చేయవచ్చు. పరిస్థితులు అనుకూలంగా ఉంటే, ఇరిగేషన్ ఫండ్ ఒకదాన్ని ఏర్పాటు చేయవచ్చు. పాత జలాధారములను బాగు చేయించడానికి, కొత్తవాటిని నిర్మించడానికి, ఎంత ఖర్చు అవుతుందో అంతా యీ ఫండులో నుంచి తీసుకోవచ్చు. జమీందారు వద్ద వసూలు చేయబడే ధనంలో యీ ఇరిగేషన్ ఫండు ఒక భాగం అన్నమాట.

జమీందారు తన బాధ్యతకు విరుద్ధంగా, నీటి వసతుల విషయంలో నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తిస్తే, ప్రభుత్వమే స్వయంగా పాతవాటిని బాగుచేయించడానికి గాని, కొత్తవాటిని తవ్వించడానికి గాని, అధికారం కలిగియుంటుంది.

సర్వే.

ఖర్చులు భరించదగినవి అయినట్లయితే, ప్రతి ఎస్టేటు విధిగా సర్వే చేయబడాలి. కొంత ఖర్చు జమీందారు, కొంత ప్రభుత్వం, భరించాలి. సర్వే విషయంలో రైతుమీద ఏ విధంగాను భారం మోపకూడదు. కొత్త శాసనంలో యీ విషయం స్పష్టంగా వ్రాయబడాలి.

అదనపు వసూళ్ళు.

న్యాయశాస్త్ర గ్రంధాలన్నింటిలోను, అక్రమ వసూళ్ళ నిషేధించ బడుతున్నాయి. కాని, తెలుసుకోలేనట్టి, కంటికి కనబడనట్టి, అక్రమ వసూళ్ళు ఎన్నో అమల్లో ఉన్నాయి. వాటివల్ల రైతు చాలా పీడించబడుతున్నాడు. మేము తీసుకున్న సాక్ష్యం అంతటిలోనూ ఒక్క-జమీందారు మాత్రమే తాను అక్రమ వసూళ్లు చేస్తున్నట్టు అంగీకరించాడు. నేటికి కూడా అట్టి అక్రమ వసూళ్లు నిరాఘాటంగా వ్యాపించి పోయి ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో మాకు అనుమానం ఏ మాత్రములేదు. అట్టి వసూళ్ళు యిక జరగకుండా అరికట్టడానికి, కొత్త శాసనంలో వాటికి శిక్షలు నిర్ణయించాలి.

అడవులు, పుంతలు, పోరంబోకులు వగైరా.

- రైతు భూమికి యజమాని గనుకను, జమీందారుకు శిస్తు వసూలుచేసే అధికారం మాత్రమే

ఉన్నందువల్లను, ప్రకృతి సౌకర్యాలన్నీ అను భవించటానికి రైతు హక్కు కలిగియుంటాడు. పశువుల్ని మేపుకోటానికి, పొలాలకు పచ్చి ఎరువు క్రింద ఉపయోగపడేవని తెచ్చుకోవటానికి, రైతుకు హక్కు ఉంది. ఈ హక్కు అతనికి స్వతస్సిద్ధమైనట్టిది. అనేక శతాబ్దాల నుంచి వంశపారంపర్యంగా వీన్ని రైతు అనుభవిస్తు న్నాడు. కొత్తగా సంక్రమించింది కాదు. అంతేకాదు, కాలవాటలు, కొండలు, అడవులు పోరంబోకులు—వీటిపై కూడా రైతుకు స్వత స్సిద్ధమైన హక్కు ఉన్నది. జమీందారువల్ల సంక్రమించింది కాదు. తరతరాల నుంచి అతనూ, అతని తాత ముత్తాతలు వాటిని అను భవిస్తున్నారు.

పోరంబోకులు

1884 వ సంవత్సరంలో "ప్రొప్రయిటరీ పోరం బోకులు" అనే శీర్షిక క్రింద వ్రాయ బడిన ఫ్యాక్టర్ గారి వ్యాసాన్ని ప్రభుత్వం వారు పరిశీలించి, దాన్ని ఆధారంగా చేసుకొన్న ఉత్తరువులు యిచ్చారు.

ఆ ఉత్తరువులలో రెండవ పేరాగ్రాఫ్ యీ క్రింది విధంగా వుంది.

"పోరం బోకులు ప్రభుత్వానివి కాని, జమీం దారువి కాని; రైతులు వీటి మీద సాముదా యిక హక్కులున్నాయి అంటూ ఫ్యాక్టర్ గారు వ్రాసిన వ్యాసానికి ఉపోద్ఘాతం 1882 వ సెప్టెంబరులో ప్రభుత్వానికి చేరింది. ఆవ్యా సాన్ని పూర్తి చేయవలసిందని ప్రభుత్వం వారు ఫ్యాక్టర్ గారిని నియమిస్తూ, 14-9-1882 వ తేదీని 983 వ జి. ఓ. ను. ప్యాస్ చేశారు. 17-3-1883 వరకూ ఫ్యాక్టర్ గారు కృషిచేసి ఆవ్యా పూర్తి వ్యాసాన్ని ప్రభుత్వం వారికి అంద జేశారు. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు విధా నాన్ని గురించి, ముఖ్యంగా చెంగల్పట్టు జిల్లాలో అవి అమలు జరిగిన విధానాన్ని గురించి, విశాఖపట్నంలో పరిశీలించి, ఫ్యాక్టర్ గారు యీ వ్యాసాన్ని వ్రాశారు."

నాలుగో పేరాగ్రాఫ్ ఈ విధంగా వ్రాయ బడింది.

"పోరంబోకు—అనే శబ్దం తమిళ భాషలో పురంబోక్కు—అనే శబ్దంనుంచి పుట్టింది. విడివిడిగా లేక ప్రత్యేకించబడ్డ ప్రదేశాలు అని దీని అర్థం. ప్రజోపయోగానికి ప్రత్యేకింప బడే గ్రామ స్థలాలు (village sites). చెరు వులు, కాల్వలు, రోడ్లు, పశువులు మేసే పచ్చిక బయళ్లు, స్మశానాలు, వీటికిందికి వస్తాయి. కాని, ఈ శబ్దానికి మరొక విశాలమైన అర్థం కూడా ఉంది. కొండలు, అడవులు, ఉప్పు పర్రలు, ఇసుకదిబ్బలు మొదలైన సాగుకు లాయక్‌కాని ప్రదేశాలన్నీ కూడా పోరంబోకు లలోకే వస్తాయి."

ఐదో పేరాగ్రాఫ్‌లో ఈ విధంగా ఉంది:—

"రాజధానిలో పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు విధానాన్ని అమలు పరచటానికి చేయబడ్డ నిబం ధనల ప్రకారం, సాగుకు పనికిరాని ప్రదేశా లన్నీ రిజర్వు చేయబడ్డాయి. కాని, చరమిలాను మహాస్టం మాయులలోపడి, దేశీయోద్యోగుల మాటలు విని, యూరపియన్ అధికార్లు కొంత మంది యీ ప్రదేశాలన్నీ జమీందార్ల సొంత ఆస్తి అనే సిద్ధాంతాన్ని అంగీకరించారు."

కాబట్టి, పోరంబోకుల పైన, కొండలు, అడవులు, మొదలైన వాటి అన్నింటిమీద రైతుకు హక్కు గలదని బిల్లులో స్పష్టంగా వ్రాయబడాలి.

జమాబందీ

శిస్తు రేట్లు ఎప్పుడైతే శాశ్వతంగా నిర్ధారణ చేయబడతాయో, అప్పుడు జమాబందీల అవ సరమే ఉండదు.

లోపాయికారీ రైతులు

లోపాయికారీ రైతుల హక్కులు, బాధ్య తలు—వీటిని గురించి మా ప్రశ్నా పత్రంలో ఒక ప్రశ్నను ప్రత్యేకంగా చేర్చినప్పటికీ, సాక్ష్యం చాలా తక్కువ వచ్చింది. ఈ సమస్య యొక్క క్లిష్టతను బట్టి, విశేషంగా సాక్ష్యం తీయబడ లేదు. కాబట్టి, యింపైన మరొక విచారణ కమిటీని నియమించ వలసియుంది. ఆ కమిటీ విశేషమైన శ్రమను పడ్డి, ఓపికతో పరిశోధన చేయాలి. ఈ కారణాల వల్ల, మేము ఈ సమస్యపై ఎట్టి అభిప్రాయం యివ్వటకు ప్రయత్నించలేదు.

వివాదాల పరిష్కారం.

ఇప్పటి ఎస్టేటు ల్యాండ్ ఆక్టులో, రైతుకూ, జమీందారుకీ మధ్యగల తగాదాల్ని పరిష్కరింప దానికి నియమించబడిన రూల్సు అన్నీ పూర్తిగా రద్దు చేయబడాలి. సాధ్యమైనంత యెక్కువ త్వరగా, వివాదాలు పరిష్కరింప దానికి కోర్టులను స్థాపించాలి.

జమీందార్లకు రక్షణ.

రైతులు అక్రమంగా భూములలో ప్రవేశిస్తే, జమీందారుకు రక్షణ ఏది? అనే ప్రశ్నకు ఇక మీద అవకాశమే ఉండదు. ఎందువల్లనంటే, ఒక భూమి యొక్క యజమాని, ఆ భూమికి పక్కనే ఉన్న మరొక భూమికి కూడా యజ మాని అవట్లయితే, అక్రమమైన ఆక్రమణలు అనేవి ఉండనే ఉండవు. మరో విషయం. ఒక గ్రామస్థుడు, ఆ గ్రామానికి చెందిన సాము దాయిక భూమిలో ప్రవేశిస్తే, అది కూడా అక్రమమైన ఆక్రమణ అనిపించుకోదు. గ్రామ స్థులు అట్టి భూమిపై యాజమాన్యం వహించి, దున్నుకోవటానికి న్యాయశాస్త్రం అంగీకరి స్తోంది. అక్రమంగా భూములు ఆక్రమించారనే ఆరోపణకు ఎట్టి శిక్ష విధించకూడదు. అక్రమ మైన ఆక్రమణ నిజంగా జరిగితే, రైతుకి ఆ భూమిమీద జిరాయితీ హక్కు ఏర్పడదు. ఈ బిల్లు యొక్క 154 వ సెక్షనులో వివరింప బడిన బాధ్యతలకు మాత్రం అతడు లోబడి యుండాలి.

ఏజన్సీ ప్రాంతాలు.

గంజాం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో ఉన్న ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో, నర్సీపట్నం వైపున చింతపల్లి వరకున్నూ, పార్వతీపురం వైపున అనంతగిరి, అరకు వరకున్నూ, యీరోజున బస్సులు ప్రయాణం చేస్తున్నాయి. ఇంతవరకూ వెనుకబడియుండే మాడుగుల ప్రాంతం కూడా నేడు యితర సామాన్య ప్రదేశాలలో (ప్లెయిన్స్) ఒక భాగం అని చెప్పవచ్చు. ఇదే విధంగా, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో భద్రాచలం పోలవరం, చోడవరం, ఎల్లవరం తాలూకాలను కూడా యిటువంటి ఏజన్సీ ప్రాంతాలుగా మాత్ర కూడదు. ఒక్క నూగూరు తాలూకాను, విశాఖ పట్నంటం జిల్లాలో చింతపల్లికి అవలవైపు ప్రదే శాన్ని, మాత్రం ఏజన్సీ పరిపాలన క్రింద ఉంచవచ్చును.

ఏజన్సీ పరిపాలనను నిర్మూలించేలోగా ప్రదేశాన్నంతటినీ సర్వే చేయించవలెని యుంటుంది. ప్రజలచే బాగుచేయబడిన ప్రదే శాన్ని ప్రత్యేకించి రిజర్వు చేయాలి. మిగిలిన ప్రదేశంలో ప్రజలు కాపురం ఉండటానికి విడిచి పెట్టాలి. ఏజన్సీ ప్రాంతాలలో మలేరియా భయం ఉన్నప్పటికీ, విద్యాధికుల్లోను—సామాన్య ప్రజలలోను నిరుద్యోగులుగా ఉన్నవారు అక్క డికి వెళ్ళి తప్పకుండా కాపురం ఉంటారు. నేడు నూగూరు తాలూకాలోను, చింతపల్లికి అవతల వైపు ప్రదేశంలోను ఎంత ఎక్కువ మలేరియా ఉన్నదో 50, 60 ఏండ్ల క్రితం రాజమండ్రి లోను, విశాఖపట్నంలోను మలేరియా అంత కంటె ఎక్కువగా ఉండేది. అర్థికంగా సర్వే జరిగి, రాకపోక సౌకర్యాలు ఎక్కువ ఐతే, మలేరియా ఒక్క నిమిషంలో మాయమౌ తుంది. అప్పుడు అనేక ఆర్థిక సమస్యలు సుల భంగా పరిష్కరింపబడతాయి. ఏజన్సీ ప్రదేశా లలో విరివిగా వారికే సరకు మార్కెట్లలో త్వరగా అమ్ముడుపోతుంది.

ఈ విధంగా, భూముల్ని ప్రజలకు పంచి యిచ్చేటప్పుడు యితరులకు వాటిని అమ్మకూడ దనే షరతు ఒకటి ముఖ్యంగా ఉండాలి. యీ నిబంధన పూర్తిగా అమలు జరపబడాలి.

సమాప్తం

మేము సూచించిన మార్పులలో కొత్త విషయం ఏదీ లేదు. సరియైనట్టి, న్యాయమై నట్టి, శిస్తు రేటు ఏదో తెలియజేస్తూ మేము యిచ్చిన అభిప్రాయం చాలాకాలం క్రితమే అమల్లో ఉంది. 1898 వ సంవత్సరంలో ప్రవేశ పెట్టబడిన "మదరాసు టెనెన్సీ బిల్లు" రైతుల యొక్క—జమీందార్ల యొక్క హక్కులేవో స్పష్టంగా తెలియజేసింది. పెర్మనెంట్ సెటి ల్మెంటుకు ముందు సంవత్సరంలో నిర్ణయించ బడిన రేట్లే న్యాయమైనవి అని బిల్లులో స్పష్టంగా వ్రాయబడి ఉంది. "రెంటు" అనే శబ్దాన్ని తీసివేసి, "ల్యాండ్ రివెన్యూ" అనే శబ్దం వాడవలసిందంటూ మొట్ట మొదటిసారి ఆ బిల్లు సూచించింది. శిస్తు రేట్లను గురించి తగాదాలు వచ్చినప్పుడు, పెర్మనెంట్ సెటి ల్మెంటుకు ముందు సంవత్సరం నిర్ణయించ బడిన రేట్లే సరియైనవి అని న్యాయస్థానాలు అని ప్రకటించేలాగు ఒక నిబంధన కూడా ఆ బిల్లులోనే ఉంది. కాబట్టి, 1898 లో ప్రవేశ పెట్టబడిన "మదరాసు టెనెన్సీ బిల్లు"లో "సరి యైనట్టి" అనే శబ్దాలకు తీయబడిన నిర్వచనమే మేము కూడా మా నివేదికలో యిస్తున్నాం. అనాడు సదరు బిల్లు ఆక్టుగా ప్యాసైనట్లయితే దేశం—రైతులు ఎంతో బాగుపడేవారు. ఇప్పటి నిరంకుశత్వం, అదనపు శిస్తు రేట్లు లేకుండా పోయేవి. ఇవి దేశంలో విరివిగా వ్యాపించి పోయినందునే రైతాంగం యొక్క ఋణం 43 సంవత్సరాలలో 40 కోట్ల రూపాయల నుంచి 200 కోట్లకు హెచ్చిపోయింది.

కాబట్టి, మేము చేసిన సూచనలో విప్లవ కరమైన మార్పులేవీ లేవు. 1898 వ సంవత్స రపు బిల్లులోను, 1802 మొదలు నేటివరకూ సరియైనదేనని అంగీకరించిన మదరాసు ప్రభు త్వము యొక్క, రివెన్యూ బోర్డువారియొక్క సూచనలలోనూ మా అభిప్రాయాలే ఉన్నాయి. గత 138 సంవత్సరాల నుంచీ రైతులకు జరు గుతూన్న అన్యాయాన్ని తొలగించడానికి మాత్రమే మేము యిప్పుడు పూనుకొన్నాం.

మీర్జాపురంవారి అభిప్రాయాలు.

నా అభిప్రాయంలో, జమీందారే భూమికి యజమాని. మహమ్మదీయ రాజుల కాలంలో ప్రభుత్వం—ప్రభుత్వం తరఫున పనిచేసే వ్యక్తులు భూమికి యజమానులని అంగీకరింప బడింది. ఈ సిద్ధాంతమే అపుడు కూడా అమల్లో ఉండేది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం రాజ్యాధికారాన్ని మహమ్మదీయుల నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్న తరువాత కూడా యీ సిద్ధాంతాన్నే అంగీకరిం చారు. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటును సంబంధిం చిన ప్రభుత్వ రికార్డులలోను, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటును పూర్వము కొద్ది సంవత్సరాల ముందు ప్రకటించబడిన ప్రభుత్వ రికార్డులలోను, 1802 వ సంవత్సరపు రెగ్యులేషన్‌లలోను, పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు సన్నదులలోను, జమీందార్లనే భూమికి యజమానులుగా చేయా లని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశమైనట్లు స్పష్టంగా వ్రాయబడి ఉంది. అయితే, స్థానిక సాంప్రదాయాలకు అనుగుణ్యంగా, రైతుకీయ బడిన శాశ్వత జిరాయితీ హక్కును తొలగించే ఉద్దేశం కూడా ప్రభుత్వానికి లేదు. 1822 వ సంవత్సరపు రెగ్యులేషన్ 4 లో యీవిషయం స్పష్టంగా వ్రాయబడి ఉంది. ప్రివీ కౌన్సిల్‌వారి తీర్పు ప్రకారం, మదరాసు ప్రభుత్వం యొక్క నెం. 22, 299, 23, 318 రెగ్యులేషన్లలో జమీందారీ రైతుల కీయబడిన జిరాయితీ హక్కును గురించి చేయబడిన వ్యాఖ్యానం సరియైనది కాదు. ఎస్టేటు ల్యాండ్ ఆక్టులో నిర్వచించబడిన యీ శబ్దానికి అర్థం, సూచింప బడిన విధానం, తారుమారు చేయాలని ఏజమీం దారు నేడు కోరటంలేదు. 'కుడివరం'దారుకి భూమిమీద ఏ హక్కులైతే ఉన్నాయో, అవే జమీందారైతుకు ఉన్నాయి. వారసత్వపుహక్కు, విక్రయించుకొనే హక్కు అతనికి ఈయబడ్డాయి. ఈ హక్కులు ఎస్టేటు ల్యాండ్ ఆక్టులో చెప్పబడిన మాదిరిగా మాత్రమే అమలు జర గాలి రైతుకి 'కుడివరం' హక్కు ఉన్నదంటే, జమీందారు భూమికి యజమానికాడు, అనే అర్థంలేదు.

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు నాటికి రైతు చెల్లించవలసిన మక్తా మొత్తం స్థిరంగా నిర్ణ యించబడి యుండలేదు. 1802 వ సంవత్సరపు పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు ప్రకారం, మక్తా మొత్తం నిర్ణయించ బడిందని చెప్పటానికి ఎట్టి ఆధారాలు పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటును సంబం ధించిన ప్రభుత్వ రికార్డులలోగాని, 1802, 1822 నాటి రెగ్యులేషన్లలోగాని, 1865 వ సం వత్సరపు రెంట్ రికవరీ ఆక్టులోగాని, మద రాసు ఎస్టేటు ల్యాండ్ ఆక్టులోగాని, హైకోర్టు ప్రివీ కౌన్సిళ్ళ తీర్పులలోగాని లేవు. ప్రభుత్వా నికి జమీందారు చెల్లించవలసిన "పేష్కష్ మాత్రమే పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటులో స్థిరపరచ బడింది. అంతే. ఆరోజుల్లో మక్తా చెల్లించే విధానం 'వరం' లేక 'పాలు పుచ్చుకోవడం' అనే సూత్రంమీద ఆధారపడి యుండేది. అదే ఎక్కువ ప్రచారములో ఉండేది. 'మేల్వారం' లేక 'రాజభాగం' సాధారణంగా సగంపాలుకు తక్కువ ఉండేదికాదు కొన్ని సందర్భాలలో మాత్రమే సగానికి మించుతూఉండేది. సరియైన కారణాలపై మక్తారేట్లు హెచ్చుకూడదని 1802వ సంవత్సరపు రెగ్యులేషన్లు ఏవీ నిషేధించి యుండలేదు. రెంట్ రికవరీ ఆక్టులోనే అట్టి నిషేధంలేదు. ఎస్టేటు ల్యాండ్ ఆక్టులో మాత్రం, ఒడంబడికలపై రేట్లు హెచ్చుచేసే పద్ధతి పనికిరాదని నిషేధించ బడింది. రివెన్యూ

(మిగతా 17 వ పేజీలో)

★ జో! జో!! ★

కామ్రేడ్ ముల్కురాజ్ ఆనంద్

నిద్రపో
నిద్రపో
నిద్రపో, అబ్బాయి!
నిద్రపోనట్లైతే
నిన్ను లేపేను!

అని ఫలిని తన రొమ్ముల మీద పడుకో బెట్టిన బిడ్డను—సంవత్సరపు బిడ్డ సురాజముఖిని—జోకొట్టింది, తాను జనుమును మెషిన్ కందిస్తూ.

ఎప్పుడైనా వాడు నిద్రపోయిన పాపాన పోయాడా?

ఏడువకు
ఏడువకు
ఏడువకు, అబ్బాయి!
ఏడిస్తే
నీ కళ్ళు, నీలాలు కావు!

వాడి ఒళ్లు వెచ్చగా ఉంది. తన తొడల మీద ఆ చిన్న అవయవాలు మండిపోతున్నా యని, పులుపు కంపు కొట్టుతున్నాయని ఆమెకు తెలుసు. జబ్బుచేసింది వాడికి. రోజల్లా కన్ను మూయలేదు. ఒకటే ఏడుపు —ఒకటే గోల.

ఇంజన్ చక్—చక్ మంది; తోలు బెల్టు ఖప్ ఖప్ మంది; బోల్టులు జిగ్—జిగ్ మన్నాయి; ప్లగ్‌లు టిక్ —టిక్ మన్నాయి; నేల అంతా రైలు బండిలోని కొయ్యసీట్‌లాగా కంపించింది.

మెషిన్‌కి జనుము తెగ అందిస్తూ ఉండాలి ఆమె.

"బాప్‌రే బాప్' ఈ ముండ ఎందుకు అరుస్తుంది" అని అన్నది ఓహోరీ పల్లె పదాలు పాడుకుంటూ ఇత రులు పాడటం సహించలేని మరో నోటి తొందరగల స్త్రీ, ప్రహ్లాదివతో.

నిద్రపో
నిద్రపో
నిద్రపో అబ్బాయి........

ఫలిని గొంతుక జనుపపొట్టు మ్రింగటంవల్ల, బొంగురు పోతున్నది. రోజూ పమిటి ముక్కుకడ్డంగా పెట్టుకొనేది. కాని నేడు బిడ్డను జోకొట్టడంవల్ల వీలుగాలేదు.

పొట్టు అంతటా ఉంది. గోడలమీద, మెషిన్‌మీద తన ముఖంపైనా, ఎక్కడ చూచినా పొట్టే. ముక్కుల నుండి చెక్కిళ్ళమీదుగా, చెమటవల్ల వచ్చబడ్డ తన వెండి కంటెమీదకు ధారగా ప్రవహిస్తుంది జనుప పొట్టు. తన కొడుకువంక ఒకసారి చూసుకొంది. మళ్లా తన చెక్కిళ్ళనుండి పై పెదవిదాకా కొట్టుకొన్న జనుప పొట్టును చూచి అసహ్యించుకొంది. అందుకనే పెండ్లికి వెండి కంటెనే కావాలంది. నగలు తీసివేయడం శుభ సూచన గాక పోయినా, ముక్కులు కుట్టించకుండా తిరస్కరించింది.

ఊఁ.....ఊఁ.....అంటూ సు రా జ ము ఖి ఏడ్చాడు, సన్నని కీచు గొంతుకతో అరిచాడు. ఫలిని హృదయ ములో చీకట్లు గ్రమ్మినాయి. కాని ఫ్యాక్టరీలో నిర్మి స్తున్న షెడ్ ధ్వనిలో ఆ ఏడ్పు అణగిపోయింది.

నిద్రపో
నిద్రపో
నిద్రపో అబ్బాయి!
ఏడిస్తే
నీ కళ్లు
నీలాలుకావు....

ఆమె ఆ కుర్రాడి తలపైకి వంగి, వెచ్చగా ఉన్న కను బొమ్మలను తాకుతూ పాడింది. సురాజముఖి ఏడుస్తూ కన్నుల రుద్దుకొంటూ ముడుచుకొన్న చిరుత హస్తాలను ముద్దాడింది. మళ్లా ఆ దయ్యపు మెషిన్ లోకి కొత్త జనుం పారేసింది.

పగిలిపోయిన వెదురు బొంగుల గుస గుస లాగా కన్పించింది ఆమె గొంతు. ఇవాళ పాట మామూలు లాగా రాక చాలాసార్లు స్వరం తప్పింది.

, బాధపడుతోన్న ఆమె పెద్ద కళ్ళు బిడ్డ నుండి మరలాయి. నల్లటి బోల్టులు—పిస్టన్; షెడ్ నిండా దట్ట ముగా క్రమ్ముకొన్న నల్లటి పొగ మేఘాలు; నోరు తెఱచి వున్న మెషిన్ వైపుకు ఆమె దృష్టి మరలింది.

ఆమెకు పళ్లు తిరుగుతుంది.

ఆమె ప్రసవించే నాటికి 6 నెలల పూర్వం గాబోలు ఇలా ఒకసారి ఒళ్లు తిరిగింది; కడుపులో ఒక గడ్డ పారతో త్రవ్వి కదలించినట్లుంది. నోటినిండా నురుగు వచ్చి, నోరంతా నూనెకంపు వేసింది అపుడు. గర్భం వృద్ధి కావడం, ప్రియుని ముఖం జ్ఞప్తికి రావడం, వాంతులను తగ్గించేసింది.

ఉత్తర పర్వతాలనుండి వచ్చిన నాటి ప్రియుని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకోడానికి ఆమె ప్రయత్నించింది.....

ఆ మోటుకుర్రాడు తన భర్త 'కిరోధర్'తో మాట లాడినపుడు అతని కళ్ళు ఎంత తళ తళ మెరిసినాయి! తన వంక చూచినపుడు ఎంత సిగ్గుపడుతూ చూచాయి అతని కళ్లు! సురాజముఖి కళ్ళు కూడా అతని కళ్ళు లాగానే ఉన్నాయి. సురాజముఖి అవయవాలు కూడా అన్నీ అదే పోలిక. కాని అతనికి ఎప్పటికీ తెలియదు తా నా బిడ్డ తండ్రినని. ఎందుకని? వాడే ఒక బిద్ద మెరుపులాగా వచ్చి, ఉత్తర పర్వతాల పిడుగులా వెళ్ళి పోయాడు.

ఎక్కడికి వెళ్ళాడు? ఆమె ఆశ్చర్యపడింది. ఎడ బాటుతో ఆవేదన రగల్చడానికే అతడు వచ్చాడా? ఎక్క డికి వెళ్లాడు? మళ్లా వేసవి వచ్చింది. క్రిందటి వేసవి వరకు అతడు ఇక్కడే ఉన్నాడు రోజుల కొలది, పట్టణానికి పైన ఉన్న ఆకాశం వంక, ఉత్తరంగా చూస్తూ ఉండేవాడు. చివరకు అతే వెళ్లాడు.కాని ఇప్పుడీ విశాల ప్రపంచంలో అతడెక్కడా ఉన్నట్లు లేదు. సురాజముఖి మాత్రం తన చేతుల్లో పడుకొని ఉన్నాడు. అతడి పేరే బిడ్డకు పెట్టుకొంది. ఇక ఆమెకు మిగిలింది కాగిపోయిన ముఖం మీద కన్నీళ్లు; చెక్కిళ్లనుండి గడ్డం మీదకు ప్రవహించు తున్న అశ్రుధార.... "ఓ! అతడెక్కడున్నాడు? ఆ అల్లరి పిల్లకాయ! తన ప్రియుడు, బిడ్డ! ఎంత సాధా రణంగా ఉండేవాడు? ఎంత మొండివాడు? ఎంత ఆనందంగా ఉండేవాడు!...."

"నేను వెళ్ళనాన్నప్పుడతాను. వికాశం—'కిరోధర్' నాకు మగడు కాకూడదు."

ఊఁ... ఊఁ..., అంటు పిల్లవా దేశపటం మొదలు పెట్టాడు.

ఇంజన్ చక్-చక్ మంది; తోలు బెల్టు ఖప్-ఖప్ మంది; బోల్టులు జిగ్-జిగ్ మన్నాయి; ప్లగ్‌లు టిక్-టిక్ మన్నాయి; నేల అంతా రైలు బండిలోని కొయ్య సీటు లాగా కంపించింది.

ఆమె మెషిన్‌కి జనుము అందిస్తూనే ఉండాలి.

"బాప్-రే-బాప్ ఈ పిల్లవ కేమి వచ్చింది? కాసేపు సముదాయించలేవమ్మా?" అన్నది ప్రక్కనున్న స్త్రీ.

ఫలిని ప్రియుణ్ని చూచింది స్వప్నంలో లాగ. స్వప్నంలో, ఒక రోజున అతడు తన ప్రక్కన నిల్చొని నవ్వు చున్నాడు. అతన్ని తన వక్షస్థలాని కదుముకోవాలని ప్రయత్నించింది. అతని వైపుకు చేతులు చాపగానే మెలకువ వచ్చింది. మెలకువ వచ్చే సరికి తాను ఆ చీకట్లో కిరోధర్ వంక వెదుకుతున్నట్లు తెలుసుకొంది. కిరోధర్ ఆమె తనను కోరుతున్నదను కొని దగ్గరగా తీసుకొన్నాడు. ఆ నాటి స్వప్నంలో లాగ మళ్లా ఇపుడతను కన్పించుతున్నాడు. అత డెక్కడో పర్వతాలలో ఉంటూ ఉండాలి. ఏం చేస్తు న్నాడు?—బహుశా స్వేచ్ఛగా తిరుగుతూ....కాని తానో తన బిడ్డతో ఇలా బంధింపబడి ఉంది.........

బిడ్డ వంక చూద్దామని వంగింది: అతని కళ్లు తెఱచి వున్నాయి; ముఖం కదలటంలేదు; అతడిక ఏడవలేదు. మంచిదే. మెషిన్‌కి బాగా జనుం అందించ వచ్చు.

నిద్రపో
నిద్రపో
నిద్రపో అబ్బాయి;

అని నెమ్మదిగా అంటూ జో కొట్టింది మళ్లా.

సురాజముఖి కళ్లు ఆమె వంక అదే విధంగా చూస్తున్నాయి. చల్లగా, మొద్దగా, కొయ్యబారిన చేయి ఒక ప్రక్కకు వ్రేలాడుతోంది. తన చేతులపైన బిడ్డను ఆడిస్తూ, జనుమును వదిలేసింది ఫలిని.

బొమ్మ కదలడంలేదు.

చచ్చి పోయాడు.

కప్పు ఎగిరిపోయేటట్లు కీచుమనే గొంతుకతో ఆమె కెవ్వుమని అరిచింది.

ఎ, ఏ, ఏ అని ఏడుస్తూ తన చెక్కిళ్ళను, రొమ్మును బాదుకో సాగింది.

'బాప్—రే—బాప్ ఎందు కేడుస్తుం దీ ముండ. ఏం వచ్చింది' అన్నది ప్రక్క నున్న స్త్రీ.

'అయ్యోనాయనా! నాయనా! తండ్రీ! కొడుకా.....!' అంటూ ఫలిని జుట్టు పీక్కుంది.

స్త్రీలంతా చుట్టు ముట్టారు.

"ఏమిటి గొడవ? ముండల్లారా! ఎందు కిల్లా పిచ్చెక్కినవాళ్లల్లాగా పరుగెత్తుతున్నారు." అన్నది అడ మేస్త్రీ.

ఇంజన్ చక్—చక్ మంది; తోలు బెల్టు ఖప్-ఖప్ మంది; బోల్టులు జిగ్—జిగ్ మన్నాయి; నేల అంతా రైలుబండిలోని కొయ్య సీటులాగా కంపించింది.

—'నేషనల్ ఫ్రంట్' నుండి.

గుండెల జలదరింపజేసే తుపాను వార్తలు

పశు, ధన, మానవ నష్టం!

తూర్పు తీరాన్నంతా ఊడిచివేసింది తుపాను. బంగాళాఖాతంలో విశాఖకు తూర్పున 150 మైళ్ళ దూరంలో ప్రారంభించి రేగిన తుపాను ఆంధ్రదేశంలో సుమారు 2 కోట్ల విలువైన ఆస్తిని నాశనం చేసింది. ఎన్నో పశువులను బలిగొంది. ఎందరినో మానవులను మింగివేసింది. ఉభయ గోదావరి కృష్ణా మండలాలు ఈ నష్టానికి గురి అయినాయి.

కృష్ణా జిల్లా

బందరు పట్టణంలో 1864 లో వచ్చిన ఉప్పెన వచ్చి ఊరంతా ఊడ్చివేస్తుందనే భయం ఆబాలగోపాలాన్ని పీడించింది. జిల్లాకోర్టువరకు పోయే మార్గంలో మోకాటి లోతు నీళ్ళు రోడ్లమీద ప్రవహించాయి. రైలు రోడ్డు వరకూ సముద్రం నీరు పొంగి వచ్చింది. [illegible] నష్టమే లేదు. దీపాలు వెలగనే లేదు. వీధుల్లో [illegible] లోతు నీరు నిలిచి ఉంది. [illegible] ఇంజను పెట్టి ఇంజను [illegible] ఎగిరిపోయింది.

బందరు లగాయతు దివిసీమ వరకూ [illegible] పశువుల [illegible] నీళ్ళల్లో తేలుతున్నాయి. [illegible], బందరు తాలూకాలు పూర్తిగాను, దివి, గుడివాడ తాలూకాలు కొంత భాగమూ తుపాను వల్ల చాల నష్టపడ్డాయి. కేవలం తూర్పు కృష్ణా జిల్లా లోనే 200 మందికి ప్రాణహానియు, వేలకొలది పశువులకు [illegible]. సంభవించినట్లు [illegible] జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ [illegible] తెలియజేశాయి. [illegible] గ్రామంలో 100 పశువులు చనిపోయాయి. బందరు తాలూకాలో 65 గ్రామాలలో 9,760 పాకలు కూలిపోయాయి. 486 పెంకుటిళ్లు పడిపోయాయి. 4191 పశువులు చనిపోయాయి. 18మంది మనుష్యులు చనిపోయారని తెలుస్తోంది. బందరు మునిసిపల్ ఏరియాలో 2,825 పాకలు, 378 ఇండ్లు పడిపోయాయి. 2[illegible] ఎకరాల భూమిలో పైరు నష్టమయింది.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

ఈ తుపానువల్ల పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో సముద్రమునుంచి ఉప్పు కెరటం వచ్చి నర్సాపురం, భీమవరం తాలూకాలలో కొన్ని వేల యకరాల మేర పంటలను నాశనం చేసింది. జిల్లాలో ప్రవహించే కాలువలు, ఏరులు, [illegible] ఏరులు, అన్నీ పొంగాయి. ఏలూరు మొదలు నర్సాపురం వరకూ పొలాలన్నీ నీళ్ళతో నిండి తెల్లటి కెరటాలు వేస్తున్నాయి. కోతలు కొన్ని గ్రామాలలో అయిపోవడంవల్ల పనలమీదవున్న పంటలు కొట్టుకుపోయాయి. మిగతాది కుళ్ళి వెన్నులు రాల్చి వేసింది. ఉప్పు గాలికి చెట్లు, సస్యములు మాడిపోయాయి. దబ్బ, నిమ్మ, అరటి, బత్తాయి, కొబ్బరి, చెరుకు తోటలు అన్నీ సర్వనాశనం అయాయి. నర్సాపురంలో ఉప్పు కెరటంవల్ల గోదావరి పాయగట్లు తెగి పోయాయి. నర్సాపురం, పొన్నపల్లి, [illegible]పాలెం గ్రామాల పల్లెల యిళ్ళన్నీ కొట్టుకొని పోయాయి. [illegible] గ్రామములో పరివేలు మునిగిపోయాయి. పనలు కొట్టుకొని పోయాయి. అరటి తోటలు విరిగిపోయాయి. [illegible] పల్లపు చేలన్నీ మునిగి వేసింది. సుమారు యీ గ్రామానికి లక్షన్నర రూపాయిల నష్టము వచ్చింది. యింతేగాక యీ తుపానువల్ల 50 వేల రూపాయిలు కిమ్మత్తయిన పంట నాశనం అయింది. 4 వేల రూపాయిల ఖరీదైన [illegible] చల్లారు. చిన్న మొక్కలుకూడా వచ్చాయి. ఇవన్నీ నీళ్ళపై తేలి [illegible] తున్నాయి. కుప్పలు రెండు గజాల లోతు నీళ్ళలో నున్నాయి. పనలమీద నున్నది కాలవలలో కొట్టుకొని పోయింది. [illegible] తాలూకాలోని మల్లిపూడి అను గ్రామంలో కోతల కోసం తూర్పు గోదావరి జిల్లా నుండి వచ్చిన 14 గురు కూలీలు ఒక పాకలో కూర్చుని ఉండగా ఆ పాక వారిపై కూలింది. 1 గురు మరణించారు. మిగిలినవారు గాయ పడ్డారు. గాయపడిన వారిలో కొందరు ఆపాయ స్థితిలో నున్నారు. తన పది ఎకరములు చేనిలోనూ పనలమీద ఉన్న పంట యీ తుపాను వల్ల కొట్టుకుపోవడం చేత ఒక రైతు కాలువలో పడి ఆత్మహత్య చేసుకొన్నాడు. మా మూలు నోళ్ళలోనే వాన్లవల్ల వేల కొలది ఎకరాల భూమి నీళ్ళతో మునిగి ఉంటుంది. ఇక ఈ తుపానుకు ఇంకా ఎన్నో వేల ఎకరాలను ఈ తుపానువల్ల కాల్వలు మింగి ఉంటుంది. 15 రోజులు పూర్తిగా ఎండగాస్తేనేగానీ యీ ముంపు తగ్గదు. వీరవాసరము గ్రామంలో 7 వేల యకరాల ఆయకట్టులో, 5 వేలు నీటిలో మునిగిపోయి ఉన్నాయి. 800 ఎకరములలో కోసిన పంట పనలు కొట్టుకొని పోయాయి. సుమారు 600 యిండ్లు - కేవలం నిరుపేదల యిండ్లు కూలి పోయాయి. నిడదవోలు తాలూకాలో రాళ్ళమడుగు యర్ర కాల్వలు వరదలు వచ్చాయి. నిడదవోలు ఫిర్కా లోనే, నిడదవోలు, సెట్టిపేట, తాళ్ళపాలెం, దారవరం, కంసాలిపాలెం, [illegible], మారంపల్లి నందమూరు జగన్నాథపురం మొదలగు గ్రామాలలోనే 8 వేల యకరాల భూమిలోని పైరు నీట మునిగింది. కుప్పలు కొట్టుక పోయాయి.

తూర్పు గోదావరి జిల్లా

కొమరగిరి పట్నంలో 500 యకరాల భూమిలో పనమీద నున్న పంట కొట్టుకొని పోయింది. 2500 యకరాల భూమిలోని పంట ఉప్పు నీటిలో మునిగి ఉన్నది. కొబ్బరి తోటలు పువ్వెలతో సహా రాలిపోయాయి. 2000 ఇండ్లపై కప్పులు పూర్తిగా లేచిపోయాయి. ఆ గ్రామంలో సుమారు 1½ లక్షల రూపాయల కిమ్మత్తు అయిన ఆస్తి పోయింది. అంకంపాలెములో ఇదివరకే తెగుళ్ళ వల్ల కొంత పాడయినపంట యీ తుపానుతో పూర్తిగ పాడయింది. జొన్న, మిర్చి, పొగాకు, పంటలన్నీ నాశన మయాయి. యే రైతుకు కూడా అణా అయిన ఆదాయం వచ్చే అవకాశము లేదు. తెల్లవారేవరకు జీవిస్తామనే ఆశను యీ గ్రామంలోని రైతులు వదలివేశారు. పంచలపాకలో గంగావర రామారావు పేట అంతా నీటితో మునిగిపోయింది. కూలీల ఇండ్లు కొన్ని కూలిపోయాయి. మరి కొన్ని నీటితో నిండి ఉన్నాయి. చెట్లు గాలికి విరిగి కొంపల మీద పడడంవల్ల కొన్ని కొంపలు కూలాయి. [illegible] [illegible] పేట, [illegible] గ్రామాలు కాలి పోయాయి. [illegible] కొట్టుక పోయింది. 26-11-38 వ తేదీ పగలు రాత్రి కలసి 27 మైళ్ళ [illegible] కురిసింది. [illegible] నుంచి ప్రవహించే [illegible], [illegible] ప్రవహించే కాలువ [illegible] పొంగి పైగ్రామాలలో మునిగినది వాస్తా కొట్టుకపోయింది. 100 పశువులు, 500 మేకలు, వరి కుప్పలు, పనలు, మిర్చి, శనగ, వగైరా సస్యాలన్నీ కొట్టుకొని పోయాయి.

400 ఇండ్లు కొట్టుకొని పోయాయి. తుని తాలూకాలో యీ వరదలవల్ల 50 వేల రూపాయలు నష్టం వచ్చింది. ఈ ప్రాంతంలో [illegible] పొంగడంవల్ల రైలు రోడ్డు తెగిపోయింది. రైళ్ళే పంపెడు కూలి పోయాయి. [illegible], కొత్తపాలెం గ్రామాలలో సముద్రం పొంగడం వల్ల, నడుము లోతు నీటిలో ఇండ్లు మునిగి ఉన్నాయి. ఉండేటందుకు చోటు, అవతలకి పోయేటందుకు మార్గం లేక ప్రజలు మహా బాధపడు తున్నారు. [illegible]పాలెం వద్ద సముద్రం పొంగి ఊళ్ళ మీదికి వచ్చి పడింది. జన నష్టం కాలేదు. పంటలు, పాకలు అన్నీ సముద్రంలోకి పోయాయి. 25 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలకు సముద్రం పొంగి ఒక కెరటం 10 మైళ్ళవరకూ కట్ట దాటి వచ్చి. పోరం, గచ్చకాయి పోర, చిత్రయానాం, సూరాంబిష్ప, సూరసాని యానాం మొదలయిన 30 గ్రామాలు ఆనవాలయినా లేకుండా సముద్రం లోనికి కొట్టుకొని పోయాయి. మనుష్యులు కూడా కొట్టుకొని పోయారు. ఉప్పు నీరు వచ్చి చద్దనపల్లి, ఉప్పాడ, పల్లంపర్రు, కాట్రేనికోన, వగయిరా గ్రామాలలోని పనులమీద, కుప్పలమీద నున్న పంటంతా సముద్రంలోకి కొట్టుకొని పోయింది. కోనసీమలోని తోటలు చాల భాగం విరిగిపోయాయి. 4 సంవత్సరాలవరకూ మళ్ళీ కాపు మన్యం. ఉండేశ్వరము, మిత్తిపాడు, మానవరం, బిక్కవోలుపేట, గుమ్మళ్లూరు, కాటవరం, నల్లగొండ, మునికూడలి మొదలయిన గ్రామాల తాలూకు సుమారు 4 వేల యకరాల భూమి తొర్రిగెడ్డ, కొండ కాల్వల నీటి వల్ల మునిగి పంట అన్నీ పాడయినాయి. 26 వ తేదీని చోడవరములో తొడలోతు నీరు ప్రవహించింది.

గుంటూరు జిల్లా

రేపల్లె తాలూకాలో చాలా గ్రామాలు ఈ తుపాను వల్ల నష్ట పడ్డాయి. బేతపూడి గ్రామంలో 20 హరిజన గృహాలు, 40 మిగతా ఇండ్లు కూలి పోయాయి. హరిజనవాడ అంతా నీటితో నిండి ఉన్నది—చాలా ఇండ్ల కప్పు లెగిరి పోయాయి — పల్లెకోన, కారుమూరు, కోనేటిపురం, పెదపులివర్రు, ఓలేరు, గోరికపూడి, నల్లూరు, నల్లూరిపాలెం, సింగుపాలెం మొదలయిన గ్రామాలలోవి పంటలన్నీ ధ్వంసం అయిపోయాయి.

అనేక గ్రామాలలో రిలీఫ్ కమిటీలు ఏర్పడి స్థానికముగా సహాయము చేయుచున్నాయి. కమిటీలు

(మిగతా 16 వ పేజీలో)

తాలూకా రైతు మహాసభలు

సర్వేపల్లి(?) తాలూకా రైతు మహాసభ

పై మహాసభ [illegible] వ తేదీని [illegible]లో శ్రీ [illegible] గారి అధ్యక్షతను సమావేశమై, యీ క్రింది తీర్మానములను [illegible] ఆమోదించెను. [illegible] సుమారు 7 గ్రామాలనుండి [illegible] వచ్చిరి.

25-11-38 వ తేదీని నాటి తుపానువల్ల కలిగిన నష్టమును గురించి జిల్లా కలెక్టరుగారి తప్పుడు రిపోర్టును ఖండించుచూ: సముద్రపు పొంగువల్ల నష్టపడ్డ భూములన్నింటికి రెండవ పంట వేయించవలెనని ప్రభుత్వమును కోరుచూ; తుపానువల్ల పైరులు సాంతముగా నాశనమైనందున భూస్వాములకు రావలసిన మక్తాలు ఈ సంవత్సరం [illegible] చేయవలసిందని ప్రభుత్వమును, భూస్వాములు కోరుచూ; జమీందారీ గ్రామాలలోకూడా రైతులకు రెమిషన్ ఇప్పించవలెనని [illegible] కోరుచూ: చేలంపాటి లంక భూములకుకూడా పూర్తి పాట సొమ్ము రద్దు చేయవలసిందనియూ; కొబ్బరి నిమ్మ బత్తాయి వగైరా శాశ్వత తోటలకు మితిలేని నష్టం వచ్చింది కాన వాటికి కనీసం మూడు సంవత్సరాలు పూర్తి రెమిషన్ ఇప్పించవలెననియూ, సముద్ర ప్రాంతాలలో నివసించు [illegible] గృహ నిర్మాణానికి వెదురు తాడి మొదలగునవి ప్రభుత్వము, జిల్లాబోర్డువారు ఉచితంగా ఇప్పించవలెననియూ; ఫిర్కాకి ఒక స్పెషల్ ఆఫీసరు చొప్పున [illegible] నియమించి రెండు, మూడు రోజులలో తుపానువల్ల కలిగిన నష్టమును అజమాయిషీ చేయించి తగు సహాయం చేయవలసిందని నరసాపురం కలెక్టరు గారిని కోరుచూ; తాలూకాలో వున్న మురుగు కాలవలన్నీ వెంటనే [illegible] చేయించవలసిందనియూ; తుపాను అపాయకరం పొందిన రైతులు తాము ఇవ్వవలసిన బాకీలు, డిక్రీలు మొదలయినవి అమలు జరుపకుండా ఆపుచేయమని ప్రభుత్వాన్ని, షాహుకార్లను కోరుచూ; తుపాను నష్ట పరిహారంగా ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం పూర్తి రెమిషన్ రైత్వారీ రైతులకుకూడా ఇప్పించవలసిందని కోరుచూ తీర్మానించ బడెను.

తణుకుతాలూకా రైతుమహాసభ

పై మహాసభ 3-12-38 వ తేదీని శ్రీ కొవ్వలి గోపాలరావుగారి అధ్యక్షతను సమావేశమై, తుపాను వల్ల పాడైపోయిన అరటి, నారింజ, బత్తాయి, నిమ్మ, కొబ్బరి తోటలకు, పైరు భూములకు పూర్తి రెమిషన్ ఇప్పిస్తూ, తోటల అభివృద్ధికై సహకార బ్యాంకుల ద్వారా అప్పులు ఇప్పించవలసిన దనియూ, డి. పి. డబ్ల్యు. వారి యొక్క, ప్రభుత్వముయొక్క పోరంబోకలలోని తాటిచెట్లను బీదవారి గృహ నిర్మాణమునకు ఇప్పించవలసిన దనియూ, పంచాయతీ బోర్డుల ఫండ్సు నుండి తగు ధన సహాయము తుపానువల్ల నష్టపడిన వారికి చేయుటకు అనుమతి నిప్పించవలసిన దనియు. మురుగుకాల్వ సౌకర్యములు త్వరలో కలిగించవలసిన దనియు మద్రాసు ప్రభుత్వము వారిని కోరుచు తీర్మానించబడెను.

జమీందారిణీ గారు—తాగుబోతులు

గన్నవరం ఎస్టేటు అడవి నెక్కలం గ్రామములో చిరకాలం నుంచీ రైతుల హక్కు భుక్తములో ఉన్న సుమారు 1000 యకరముల అరణ్యమును నరికించి సాగుచేసుకొనగా ఎస్టేటు జమీందారిణీగారు తలచి, సుమారు పది ఏండ్లనుండి నరికించిరి. దీన్ని అభ్యంతరపెట్టిన [illegible] రైతులు ఇన్ జంక్షన్ ఆర్డరు కొరకు బెజవాడ మునసబ్ కోర్టులో పిటీషన్ దాఖలు చేయగా, 30-11-38 వ తేదీని మునసబు గారు సదరు పిటిషన్‌పై ఇన్‌జంక్షన్ ఆర్డరు ఇచ్చారు. అంతలోగా జమీందారిణీ గారు 28-11-38 వ తేదీని ముస్తాబాదపురం వగయిరా గ్రామాలనుంచి 150 మంది క్రైస్తవులు మొదలైనవారిని తీసుకొని వెళ్ళి, వారికి కల్లు—సారాయిచ్చి పోయించి, గ్రామమందలి రైతులను భయపెట్టుచున్నందున రైతులు మదరాసు రెవిన్యూ మంత్రిగారికి జిల్లా పోలీసు అధికారులకు తంతి ద్వారా తెలియజేశారు. ఈ అల్లరినిగురించి విచారించుటకు 30-11-38 వ తేదీని అడవినెక్కలంకు గ్రామం వచ్చిన పోలీసు ఇనస్పెక్టరు గారు పూర్తిగా విచారణ జరుపనందున, గ్రామంలో ఉన్న పరాయి గ్రామస్థులవల్ల తమ ఆస్తి పాస్తులకు ఏమి భంగం కలుగునోయని అచ్చటి రైతులందరు భయపడుచున్నారు.

మునిపల్లె వెంకటప్పయ్య

రైతులకు హెచ్చరిక

జనవరి 12 నుండి 19 వ తేదీ వరకు జమీన్ రైతు వారము. ఈ వారములో ప్రతి దినమూ బహిరంగ సభలు జరిపి ప్రకాశంగారి కమిటీ రిపోర్టును బలపరుచుతూ తీర్మానాలు చేయాలి. జనవరి 20 వ తేదీన జమీన్ రైతు డే— ఆనాడు ఊరేగింపులు గావించి రైతులకు కావలసిన మార్పులు సూచించూ పిటీషన్లు తీర్మానాలు ప్రభుత్వానికి తెలియ జేయాలి.

వివిధ సభలలో జరిగిన తీర్మానాలు (1) ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతు సంఘానికి (2) పత్రికలకు (3) ప్రభుత్వానికి తప్పక పంపాలి. అన్ని తీర్మానాలలోను ప్రకాశంగారి కమిటీ రిపోర్టును బలపరుస్తూ మిగిలిన సూచనలుండాలి.

ఇట్లు,
అధ్యక్షులు,
ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతు సంఘం.

జమీందారీ విచారణ కమిటీ నివేదికపై విమర్శన

బ్రిటిషు ప్రభుత్వం వారికి పూర్వం జమీందార్ల అవసరం కలిగి, వారికి కొన్ని విధులు నిర్ణయించి, రైతుల వద్ద శిస్తు వసూలు చేసే ఏజంట్లుగా, సృష్టించారు. పెర్మనెంటు సెటిల్‌మెంటులో జమీందార్ల హక్కులు బాధ్యతలు నిర్వచించబడ్డాయి. కాని, ప్రస్తుతము జమీందార్లు తాము విధులను నిర్వర్తించక పోవుటయేగాక, రైతులను అనేక విధములుగా బాధించుచున్న విషయము జగద్విదితం. అట్టిచో, మదరాసు ప్రభుత్వ జమీందారీ విచారణ కమిటీవారు జమీందారీ విధాన నిర్మూలనము తమ ఆశయంగా ప్రకటించి యుండవలసినది. అట్లు చేయకపోగా, పై పెచ్చు రానున్న కొత్త చట్ట పీఠికలో జమీందారీ విధానమును అంగీకరించినట్లు సూచించ బడింది. ఇది మిగుల విచారకరము. ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధం, ప్రజా ప్రతినిధులకు తగనిపని.

నీటి పారుదల వసతులు, బంజరు భూములు, పోరంబోకులు, కొండలు, చెరువులు, పచ్చిక బయళ్లు, ఇతర సాముదాయిక భూములు—వీటియందు రైతులకు పూర్తి హక్కులు ఉండవలెననియు, అక్రమ పట్టాల్ని రద్దు చేయవలెననియు, భూములను సర్వే చేయించవలెననియు— మొదలయిన సూచనలు రైతులను తృప్తిపరచును.

జలాధారములను జమీందారు మంచి స్థితిలో ఉంచవలెననియు, క్రొత్త వాటిని ఏర్పరచవలెననియు, వీలున్నచో ప్రభుత్వం జలాశయనిధిని ఏర్పాటు చేయవలెననియు, జమీందారు మరమ్మతులు చేయించనిచో ప్రభుత్వమే అతని ఖర్చులమీద చేయించవలెననియు, కమిటీవారు సూచించిరి. ప్రస్తుతము ఉన్న చట్టము లోనూ యిట్లే ఉన్నది. ప్రభుత్వమే జలాధారములను స్వాధీనపరచుకొని, వాటి పోషణకగు ధనమును రైతు సారీనా జమీందారుకు చెల్లింపు పట్టుపుంచి మినహాయించేసి ఖర్చుపెట్ట వలెను. పంచాయతీలున్నచోట నీటి వసతులను వాటికి స్వాధీనం చేయవలెను.

పట్టాలు ఇచ్చు బాధ్యత, శిస్తు వసూలుచేసే హక్కు, జమీందారుకే వదలుట రైతులకు హానికరము. జమీందారు చట్ట వ్యతిరేకముగా ప్రవర్తించుచో, అన్ని విధముల అశక్తులైన రైతు ప్రభుత్వోద్యోగుల వద్దకునూ, న్యాయస్థానములకును పోలేడు. చట్ట నిబంధనలను అమలు జరిపించుకోజాలడు. అశక్తులయిన రైతులకు రక్షణ యిచ్చుట కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము యొక్క విధి. కాన, పట్టాలిచ్చుట, శిస్తు వసూలు చేసే హక్కు ప్రభుత్వమే తీసుకొనుట ధర్మము.

పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు నాటికి ఉన్న అడవులు, కొండలు, గ్రామకంఠములు మున్నగు పెక్కు సాముదాయక భూములను, బంజరులను, జమీందారులు తమ ప్రయివేటు భూములుగా మార్చుచున్నారు. ఇట్టి భూములపై కూడ, కమిటీ నివేదిక ప్రకారము, జమీందారుకు ఎట్టి హక్కు లేదు. కాన, అట్టి ఆక్రమణలను రద్దుచేసి, సాముదాయిక భూములను ప్రజోపయోగములకు వదలి, బంజరు భూములను పేద రైతులకు—కూలీలకు పంచి పెట్టవలెను. కొన్ని అడవులు, కొండలు మొదలయిన సాముదాయిక భూములను జమీందారులు తమ బంధువులకును, ఇతరులకును రైతీభూములుగా మార్చి పట్టాలిచ్చిరి. అట్టివి ప్రజోపయోగమునకై ప్రభుత్వము శాసనరీత్యా ఇప్పించవలెను.

ప్రస్తుతమున్న ఎస్టేట్సు ల్యాండ్ ఆక్టు ప్రకారం ఈనాం గ్రామములుకూడ ఎస్టేట్లే. వానిని గూర్చి కూడ యీ కమిటీవారు సూచన లివ్వవలసి యుండగా, అట్లు చేయక ఈనాం గ్రామములను ఎస్టేటు నిర్వచనం నుండి తొలగించుట విచిత్రము. భూమికి యజమాని రైతే అను సాధారణ సూత్రము అంగీకరించినప్పుడు, ఈనాం రైతుల కది వర్తింపజేయ కుండుట శోచనీయం. కమిటీవారి ఈ ధోరణి ఈనాం రైతుల్లో ఆందోళన కలిగించుచున్నది. ప్రజా ప్రతినిధులగు ప్రస్తుతము మంత్రివర్గం ఈ అభివృద్ధి నిరోధకమగు సూచనను అంగీకరించినచో, అప్రతిష్టపాలుగాక తప్పదు.

రైతులీ సమయమున ఏ మాత్రము ఏమరి యుండినను, తీరని నష్టం వాటిల్లును, జమీందార్లు అన్ని విధముల రైతుల హక్కులను నిరోధించుటకు తీవ్ర ప్రయత్నములు గావించెదరు. వీటిని ఎదుర్కొనుటకు రైతు, కాంగ్రెసు, సోషలిస్టు, యువజన సంఘములు నిర్ణీత కార్యక్రమం ప్రకారం తీవ్ర ప్రచారం, ఆందోళన లేవదీయవలెను.

సుంకర సూర్యనారాయణ బి. ఏ.
కార్యదర్శి, కృ॥ జి॥ రైతు సంఘం.

ఈ వారం వార్తలను పరిశీలించి, ఈ వెర్రి ప్రపంచము ఏలాపోతున్నదో తెలుసుకుందాము.

చైనా యుద్ధరంగం

జపాను, చైనా పక్షవలన దాడులతో ముంచబడిన మరియొక పర్యాయము జరిగింది. కాంటను చుట్టు ప్రక్కల యుద్ధం సాగుతూనే ఉంది. క్వాంగ్సి రాష్ట్రానికి ముఖ్యపట్టణమైన క్వీలింలో జపాను దాడుల వల్లను వలన 500 మంది మరణించారు. పట్టణము ధ్వంసమయింది. ఉత్తర చైనాలోను, మధ్య చైనాలో హాంకౌ సమీపాన, దక్షిణ చైనాలో కాంటను వద్ద జపాను [illegible] చైనీస్ ప్రయత్నాలను చేస్తున్నారు. జపాను ఉత్తరము చైనాలోని [illegible] దక్షిణమున [illegible] ఆక్రమించుకొని, చైనాను రెండుగా చీల్చడానికి ప్రయత్నించుట. [illegible] చైనా పశ్చిమ భాగము. దానిని [illegible] దానికి [illegible] కాని చైనాను [illegible] రావలసి చూస్తున్నది. అప్పుడే చుంకింగ్ అనే ముఖ్యపట్టణాన్ని పట్టుకుంది. (వచ్చే సంచికలో చైనా పటమును చూడండి)

యాంగ్సీయాంగ్ నదిలో విదేశ నావల రాకపోకలకు అనుమతి ఇవ్వాలని అమెరికా, ఇంగ్లండు కోరాయి. జపాను ప్రభుత్వము దానిని నిరాకరించింది. జపాను యుద్ధము ముగిసే లోగా, బ్రిటను చైనాలోని వర్తక పరిస్థితులను చూసి, జపానుతో రాజీకి రావాలన్నారు. అమెరికా పూర్వపు ఒడంబడికలను అంటిపెట్టుకొని ఉండమను కోరిందన్నాము. జపాను, చైనాలోను, సోవియట్ యూనియనుతోను ఒకేసారి ఢీకోవలసి ఉంటుంది; దానికి కావలసిన యుద్ధసన్నాహాలు జపాను చేస్తుందన్నాయి.

అమెరికా జపానుయొక్క ఈ విజృంభణానికి జవాబుగా కాబోలు తన ఆయుధాలను విరివిగా పెంపొందించు కొంటూ ఉంది. ఒక లక్ష మంది సైనికులను, లక్ష ఇరువైయేను వేల విమాన మెకానిక్కులను తరిఫీదు చేస్తూ ఉంది. యుద్ధము వస్తే, సంసిద్ధంగా ఉండాలని, ఆయుధాలను విరివిగా తయారు చేయాలని అమెరికన్ యుద్ధ సెక్రటరీ వాన్ను ప్రకటించారు. నేను అమెరికా ఏ యుద్ధానికైనా లేమితో తెలిసికొని తయారు కావాలన్నారు. అమెరికా ఇదివరకు ప్రపంచములో ఎప్పుడును లేనట్టి యంత్రయుత కాల్బలాన్ని తయారు చేస్తూ ఉంది.

పాలస్టయిను యుద్ధరంగము

పాలస్టయినులో హైఫా సమీపమున బ్రిటిషు సైన్యానికి అరబ్బుల సైన్యానికి యుద్ధం జరిగింది. 34 గురు అరబ్బులు, చనిపోయారు. ఇద్దరు బ్రిటిషు సైనికులు మాత్రమే చనిపోయారట; మరి ఆరుగురికి గాయాలు తగిలినాయట; ఒక 25 మంది అరబ్బు ఖైదీలు అరబ్బు రక్షణ పార్టీగా ఏర్పడి. అరబ్బు స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి నాయకుడైన ముఫ్తీమీద తమకు విశ్వాసము లేదన్నారు. ఆరిని మూలమున పాలెస్టయినులో అరబ్బులు అనేక మంది వంది వేయ బడ్డారట. బ్రిటిషు ప్రభుత్వంతో కలిసి పని చేస్తూటట: లండనులో జరుగబోయే కాన్ఫరెన్సులో [illegible] చెప్పేది ప్రకటించిన ఎవరు ఎప్పటి సహాయము చేస్తారు: కాని పాలస్టయిను నుండి వచ్చేటి కాని [illegible] (ఫ్రెంచి మాండేటు)లో ఉన్న [illegible] మంది అరబ్బు నాయకులు ముఫ్తీని [illegible] ప్రసంగం [illegible]. అరబ్బులు తమ [illegible] లను ఆపేక్షిస్తున్నారు

[illegible]

ఎన్ని తరాలో సహాయము చేస్తున్నారని ప్రపంచానికి చాటడానికి బ్రిటిష ప్రభుత్వము ప్రయత్నిస్తూ ఉంది. ఎవరెవరు మోసపుచ్చినా, పూర్వంగా [illegible] నాటి కాన్ని చూచిన ఫాంటియుంను అనే మోసపుచ్చరేట.

జర్మనీలో యూదులు

పాలస్టయినులో యూదుల సమస్యకోసం పోరాటమే ఉన్నప్పటికీ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం. అయితే యూదులను తెగ బాధపెట్టే జర్మనీలో మాత్రము లాలోచి మానము. జర్మనీలో యూదుల బాధలు మరింత ఎక్కువయ్యాయి. ఈ వారములో, వెన్నుని నగరములో, నాటకాలు, సినిమాలు, గానశాలా మందిరాలు, మ్యూజియములు, ఆస్పత్రులు, స్నానాగారాలు, యూదులు ఎక్కడానికి వీల్లేదని ఉత్తర్వు చేయబడ్డాయి. అనేక నిషేధాలు [illegible] విని శాసించారు. [illegible] నివసించే యూదులు పాలీసుల వద్ద నుండి పర్మిట్లను తప్పకపోతే. ఈ పర్మిట్లు 12 గంటలు మాత్రము చెల్లుతాయి. తిరిగి వేరే పర్మిట్లు తప్పకపోవలని ఉంటుంది. యూదుల షాపులు కోసం కూడ "దేవిడ్ యొక్క పవిత్ర చిహ్నము" (యూదుల చిహ్నముగా) పసుపుపచ్చ రంగులో, ఇల్లు విడిచి బయటకు వచ్చినపుడు వేసుకోవలయునని శాసించారు. యూదులెవరూ కారు ఉంచుకోరాదట. యూదులయొక్క డ్రైవింగు లైసెన్సులన్నీ రద్దు చెయ్యబడ్డాయి. 2 లక్షల మారకులు చేసే కారును 10 మారకులకు ఒకరు అమ్ముకొన్నారట: మరియొకరు రెండు కారులను ఒక సిగరెట్టుకు అమ్మివేశారు. యూదుల యొక్క పెన్షనులను ప్రభుత్వము లాక్కొంటూ ఉంది. యూదులలో పురుషులందరూ, జైళ్ళలోను ఉంటేనేమి, ఏక్షణాన అరెస్టు చేస్తారో అని భావలతో జీవిస్తూ ఉన్నారు. మొన్న నవంబరు 8 వ తారీఖున గోబెల్సు, గోరింగులు, "హిట్లర్‌కు వినా"మని [illegible] వేయ వలసింది. [illegible] యూదు లందరూ, 8 గంటలపైన ఇండ్లలో ఉండవలెనని వచ్చింది.

ప్రపంచ

ఫ్రెంచి కార్మికులపై

జర్మనీ : పోలెండు

[illegible] జర్మనీ పోలెండు యూదులను [illegible] [illegible]. లండనులో [illegible] చెకోస్లొవేకియా ముక్కలైనా జర్మని ఆక్రమించుకొనుటు [illegible] మధ్యలో యుక్రేనియను [illegible] (యుక్రేనియను వారు) [illegible] మంది [illegible]. జర్మని ఒక స్వతంత్ర యుక్రేనియాను ఏర్పాటు చేయాలన్న ప్రాపగాండా ప్రారంభించింది. దీనితో పోలెండుకు సంకటము [illegible]. జర్మని [illegible] "డాన్జిగ్ కారిడర్"ను - మాజీ ప్రష్యనుని (జర్మనీకి చెందినది) జర్మనీకి [illegible] పోలెండు [illegible] అనుమతించి [illegible] అని సోవియటు యూనియనుతో ఒక ఒడంబడిక చేసుకుంది. 1932లో చేసుకొన్న నాన్ అగ్రెషన్ పాక్టు (ఒక దేశము పైన రెండవ దేశము దండెత్తరాదనే ఒడంబడిక) ప్రకారము వ్యవహరించుకున్నట్లు తరువాత కోవడము, పరస్పర వ్యాపారాభివృద్ధి కోసం తగు ఏర్పాట్లు చేసుకోవడం. సరిహద్దు తగాదాలను పరిష్కరించు కోవడం, ఈ ఒడంబడికలోని షరతులు. ఈఒడంబడికను సాకుగా తీసుకొని తిరిగి జర్మనీసైన్యాన్ని (మొదట్లో) ఆయత్తము చేస్తూఉందని వార్తలు వస్తున్నాయి. సోవియటు యూనియనుపై నాడి వెనకటి సోవియటు యుక్రెయినును, పోలెండు యుక్రెయినును, రష్యాకు తన అధీనము లోకి లేవడానికి చేసే ప్రయత్నమైనా కావచ్చు. దేనా మ్యూనిక్ ఒడంబడికను చేసుకొన్న [illegible] యుద్ధ ప్రయత్నాన్ని ఎదుర్కొనుటకు తగు హక్కుల కోసం సమ్మె చేస్తామని ప్రకటించిన ఫ్రెంచి కార్మికులను బెదిరించడానికైనా కావచ్చు.

జర్మనీ : రుమేనియా

రుమేనియా రాజు, లండను వెళ్ళి బ్రిటిషు మంత్రి వర్గంతో మాట్లాడిన పిదప జర్మనీలో హిట్లరుతో కూడ కలసి సంభాషించారు. కాని తిరిగి రుమేనియాకు వచ్చినప్పటి నుండి, రుమేనియను ఫాసిస్టుపార్టీ అయిన "ఐరన్‌గార్డు"ను అణచివేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

బ్రిటను ఫ్రాన్సులు జర్మనీకి వ్యతిరేకంగా పూర్తిగా రుమేనియాకు ఆర్థిక సహాయము చేస్తామని చెప్పియుండక పోయినా, జర్మని పలుకుబడిలోకి పూర్తిగా రుమేనియా వెళ్ళకుండుటకు కొంత సహాయము చేస్తామన్న వాగ్దానముచేసి యుండవచ్చు. బల్గేరియా, హంగెరీలలో ప్రపంచ యుద్ధమునకు ముందు తమకు చెందిన భాగాలను, తిరిగి ఇమ్మని ఆందోళన ప్రయత్నాలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఈభాగాలు ముఖ్యంగా రుమేనియా, యుగోస్లేవియాలలో ఉన్నాయి. యుగోస్లేవియా ముస్సోలినీ అంత చేరువకాని వానికోలికిపోక రుమేనియాపై బడ్డాయి. అంతేగాక హంగెరీ, బల్గేరియాలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] ఫాసిస్టు [illegible] ప్రభుత్వం వారిని అరెస్టు చేసింది. ఫాసిస్టు పార్టీని పూర్తిగా అణచివేయడానికి [illegible] యుద్ధ మంత్రిగా ఉండిన ఆందోళనకు వైన్యం మండి ఏర్పాటు చేసింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఐరన్‌గార్డు నాయకుడైన కాడ్రియనును [illegible] పట్టుకొని [illegible] మరియును ఫాసిస్టులు, [illegible] నాయకుని కాడ్రియనును జైలునుండి తప్పించి పారిపోయారు. కాని, కాడ్రియనును, [illegible] పారిపోతుండగా జైలు కాపలా వారు [illegible] కాల్చి చంపేశారు. రుమేనియా అంతటను, ఫాసిస్టులు అల్లరులు లేవ దీసి [illegible] చేశారు. కాని ప్రభుత్వం వారిని అణచివే...

జర్మనీ సమీప ప్రాచ్య దేశాలు

నాజీ వాణిజ్య సభలో మ్యూనిక్ [illegible] ఒడంబడిక విధించడము. [illegible] ఒప్పందము చేసిన వెంటనే నిశ్చయముగా [illegible] చేరిన దేశాలు [illegible] లేదు. ఇప్పుడు వచ్చిన వారు మధ్య [illegible] అనుకూలమైన వచ్చునని బ్రిటిషు [illegible] ఇరాకు, ఇరాన్ (పర్షియా). [illegible] స్థానాలు బలపడ్డాయి. జర్మనీ రాయబారి హెర్ ఫకును ప్రముఖ్యం కలిగిన [illegible] మొదలైనావి ఇచ్చిన ప్రతిపత్తి. అంతేగాక టర్కీలోని ప్రధాన పత్రిక యూనస్ పత్రికా సంపాదకుడు ఫారీ రిఫ్కీ అట్టై తాము ఒక విధానానికి మరియొక విధానానికి కలుగజేసే యుద్ధములో తాము తటస్థంగా ఉంటామని ప్రకటించారు.

అంతేగాక ఇరాన్ చక్రవర్తి, హిట్లరు ఆహ్వానమును అంగీకరించి జర్మనీకి జర్మనీ వర్తక వ్యాపార విషయాలను గూర్చి [illegible] దానికి వెళ్లనారట. హిందూ దేశము [illegible] జర్మనీ తన వర్తకాన్ని పెంపొందించడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఉంది.

మొన్న కామన్సు సభలో బ్రిటిషు వర్తకముపై చర్చ జరిగింది. ఆ చర్చలపై వివ్యాఖ్యానం చేస్తూ, లండను టైమ్సు పత్రిక, యూరపు ఆగ్నేయ మూలనున్న దేశాలలో జర్మనీ వర్తకము విరివిగా సాగిస్తే తమ కెట్టి అభ్యంతరమూ లేదని చెప్పింది. రష్యా సరిహద్దు పొడుగునా జర్మనీ ప్రాబల్యము ఎక్కువ కావడము బ్రిటను ఇష్టమే. బ్రిటిషు బూర్జువా దృక్పథములోని ఈ మార్పే. [illegible] యందు స్నేహంతో ఉన్న పై రాజ్యాలు నేడు తటస్థభావము వహించడానికి కారణమయింది.

శాంతి [illegible] పడింది.

[illegible]

స్పెయిను యుద్ధరంగం

[illegible] ఉన్నాయి. [illegible]

[illegible] స్పెయిను 30,000 [illegible] స్పెయిను [illegible] "[illegible] స్పెయిను [illegible] కాని స్పెయిను [illegible] అని మా [illegible] స్పెయిను ప్రభుత్వానికి, స్పెయిను ప్రజలకు [illegible] చేస్తారు."

ఫ్రాంసు, ఇంగ్లండు [illegible] చూస్తూవున్నా, [illegible] (యుద్ధములోని ప్రభుత్వానికి [illegible]) [illegible] చేయుచున్నాయి. ఈ [illegible] రావడే. స్పెయిను ప్రభుత్వానికి ఆహార వస్తువులేమీ రాకుండా చేయడానికి [illegible]. ఆహారవస్తువులు స్పెయిను ప్రభుత్వానికి [illegible] స్పెయిను ప్రభుత్వాన్ని ఓడించడము ఫ్రాంకో తరముకాదు. ఫ్రాంకోను బలపరుస్తూ ఉన్న ఇటలీ జర్మనీల తరముకాదు. అందువల్లే ఫ్రాంసు, తన సరిహద్దునుండి ఆహార వస్తువులను కూడ స్పెయిను ప్రభుత్వానికి పంపకుండా చేయాలని, ఇటలీ కోరుతూ ఉంది.

ఫ్రాంసు : ఇటలీలు

ఇటలీకి, స్పెయిను యుద్ధము సాగేకొంది ప్రమాదస్థితి సంభవించేటట్లు ఉంది. స్పెయిను ప్రభుత్వాన్ని ఓడించాలంటే ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాన్ని [illegible] తన అనుకూలంగా చేసుకోవాలని ఇటలీ ప్రయత్నిస్తూ ఉంది.

[illegible] ఇటాలియను పార్లమెంటు సమా[illegible]. దానిలో ఎవేరాంగ [illegible] [illegible] "[illegible], కార్సికా, [illegible]" అని [illegible].

[illegible] ఇటలీకి [illegible]. [illegible] ఇటలీకి [illegible], [illegible] ఫ్రాంసుతో [illegible].

[illegible] ఫ్రాంసు 1882 [illegible] ఇటలీ [illegible], [illegible] ఫ్రాంసు [illegible] 2,13,[illegible] [illegible] 94 [illegible]. 1935 లో ఇటలీ [illegible] ఫ్రాంసు [illegible] ఒక ఒడంబడిక [illegible]. ఆ ఒడంబడిక ప్రకారము, [illegible], [illegible] అనే చిన్న ద్వీపాన్ని ఇటలీకి ఫ్రాంసు ఇచ్చివేసింది. ఇటలీ టునిసియాలో ఫ్రాంసు [illegible] అనే ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కూడ [illegible]. అయితే ఇప్పుడు ఇటలీకి [illegible]. ఇప్పటి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం సాయముతో [illegible] ఇంగ్లండు ఫ్రాన్సులు. అబిసీనియాపై ఇటలీ అధికారాన్ని గుర్తించినా, తిరిగి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేవడానికి ఆరంభించింది.

ఇటలీయొక్క కొంతెమ్మ కోర్కెలు: —

1. టునిసియాను ఇటలీకి ఇచ్చివేయాలి.

2. సూయజు కాలువగుండా పోయే నౌకలపై రేట్లు తగ్గించాలి. ఈ కాలువపై మేనేజ్‌మెంటు ఒక ఫ్రెంచి కంపెనీది. రేట్లు ఎక్కువగా నుండుటచే ఇటలీ అబిసీనియాకు ప్రతి రోజూ పంపించాలని వస్తూ ఉన్న సైన్యానికి, దానికి కావలసిన ఆహార వస్తువులకు, చాల ధనాన్ని కట్టుకోవలని వస్తూ ఉంది. అందుచే దానిని సూయజు కాలువ కంపెనీని ఒక పబ్లిక్ యుటిలిటి కంపెనీగా మార్చాలని ఇటలీ కోరుతుంది. అంటే ప్రజోపకరములగు పనులు చేసే కంపెనీ నష్టము వచ్చినా ఏ విధంగా తక్కువ రేట్లకే ప్రజలకు తన వస్తువులను ఇస్తూ ఉంటుందో, అలాగే సూయజు కాలువ కంపెనీకూడ చేయాలని ఇటలీ అంటూ ఉంది.

3. తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ఫ్రెంచి సోమాలిలాండులోని "[illegible]" పట్టణమునుండి అబిసీనియా ముఖ్యపట్టణము అడిస్ అబాబా వరకు ఉన్న ఫ్రెంచి రైల్వేని ఇటలీకి ఇచ్చివేయాలి.

4. జనరల్ ఫ్రాంకోకు అనుకూలంగా ఉండేలాగున స్పెయిను సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము ఒప్పుకోవాలి.

ఫ్రెంచి పత్రికలు [illegible] వ్రాస్తున్నాయి. [illegible] ఫ్రెంచి రాయబారిగా ఉంది, మ్యూనిక్ ఒడం[illegible] [illegible]

[illegible]

కాని, "[illegible]" అనే [illegible] [illegible] మెంటులో చెప్పాడు. [illegible] స్పష్టంగా [illegible] తెలియచెప్పాడు "[illegible] ఇటలీ అన్నిటికీ [illegible]. [illegible] నికి [illegible]." అని వ్రాసా[illegible].

కార్సికాలో ఫ్రెంచి [illegible] పదుస్తూ 30 వేల మంది [illegible] చారు. ఇటలీ రాయబారి [illegible] దానికి [illegible] అప చేశారు. టునిసియాలోని ఫ్రెంచి [illegible] ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాన్ని బలపరుస్తూ [illegible] చేశారు.

"కాని ఇటాలియను పత్రికలు "[illegible]" (ఉన్న పరిస్థితిని అలాగే ఉంచడము) లాభం లేదంటున్నాయి. ఇంగ్లండు తమ [illegible] బలపరుస్తూ ఉండని, ఇటలీ కోర్కెలను అంగీకరించడానికి ఫ్రాంసు తయారు కావాలని, వారికి ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వం ఫ్రాంసుకు సలహా ఇవ్వాలని వ్రాస్తున్నాయి. ఇటలీలోని బ్రిటిషు రాయబారి [illegible] వేత్తలుకూడ ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం, ఫ్రాంకోకు అనుకూలంగా స్పెయిను సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఒప్పుకుంటే, మిగిలిన [illegible] ఇటలీ [illegible].

[illegible] ఫ్రాంసు [illegible] స్పెయిను విద్రోహి ఫ్రాంకోకు [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] జరిగాయి.

కార్మిక పోరాటం

[illegible] ఫ్రెంచి [illegible] [illegible] వెళ్ళినా, జర్మనీ [illegible] ఒడంబడిక [illegible] యుద్ధానికి తయారు [illegible] నది. [illegible] ఫ్రెంచి [illegible] ఇటలీతోనన్న [illegible] 1935 లో [illegible] ఒడంబడిక [illegible] ఫ్రెంచి—సోవియట్ ఒడంబడిక [illegible] రాలు మొదలుపెట్టింది. అబిసీనియా యుద్ధం[illegible] తంగా, ఇటలీ జర్మనీలతో కలిసింది. [illegible] దువా వర్గము పూర్తిగా సోవియటు [illegible] ముతో కలిసి పని చేయడానికి [illegible] దీని ఫలితం ఇంగ్లండు చెప్పిన ప్రకారము చేయ మొదలు పెట్టింది. ఇంగ్లండును [illegible] [illegible] తప్పింది. [illegible] కియా జర్మనీ హస్తగతమయిన పిదప. ఇక సోవియటు తోటి ఒడంబడిక [illegible] ఫాసిస్టు మూకతో ఫ్రెంచి [illegible] హానుంది. ఫ్రాన్సులోబాడ ఫాసిస్టు [illegible] [illegible] హానుతుంది. ఫ్రెంచి కార్మికులు పార్లమెంటు ఇచ్చిన [illegible] ఉను, పార్లమెంటు అనుమతి లేకనే [illegible] చేసే అధికార మందువ, [illegible] [illegible] [illegible] జయప్రదంగా చేశారు.

(మిగతా 22 వ పేజీలో)

జమీందారీ రైతు నివేదిక

సోషలిస్టుల సూచనలు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి పి. సుందరయ్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు :—

ఎట్టి పరిహారము యివ్వని జమీందారీ విధానాన్ని రద్దు చేయునంతకాలం జమీనా రైతులకు సుఖము, శాంతి లభింపదు: జమీందారీ విధానాన్ని రద్దుచేయక జమీనా రైతులకు సౌకర్యాలు కల్పించటానికే ఎప్పుడూ జమీన్ రైతు సమస్యను శాశ్వతముగా పరిష్కరింపజాలము అని సోషలిస్టు రైతు సంఘాలు యువజనసంఘాలు ప్రకటించియే వున్నాయి.

అయితే ప్రకారం కమిటీ రిపోర్టు ప్రస్తుత రాజ్యాంగపు పరిమితిలో సాధ్యమయినంత సహాయాన్ని శాసన మూలక చేయుటకు మన కాంగ్రెసు మంత్రి వర్గము చేసిన ప్రయత్నము. ఈ రిపోర్టు రైతులకు అనుకూలంగా తయారుచేసిన అధ్యక్షులు ప్రకాశంగారికి మెజారిటీ రిపోర్టు సభ్యులకు అభినందనలు.

ఈ కమిటీ రిపోర్టును, అమోదాన్ని తెలియజేస్తూ, మిగిలి ఉన్న లోపములను సవరించి ఈ క్రింది సూచనలమీద తెచ్చే బిల్లులో చేర్చవలయునని కాంగ్రెసు సంఘాలు రైతు సంఘాలు, సోషలిస్టులు ఆందోళన చేయవలయునని కోరుచున్నాను.

సూచనలు.

[illegible] ఆమెండుమెంటు అష్టు ప్రకారం ఎస్టేట్లుగా నిర్వచింపబడిన అన్ని ఎస్టేట్లకు ఈ అష్టు వర్తింపవలెను.

2. ఈ బిల్లు శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టినప్పటినుండి అమలులో నున్నట్లే పరిగణింపబడవలెను.

3. జనవరి 20 వ తేదీన జరుగు శాసన సభలోనే బిల్లును ప్రవేశపెట్ట వలెను. Included ఇనాం ఈనాందారులను అష్టు ప్రకారం మిరాయితీ హక్కులు సంక్రమించు చున్నప్పుడు కంపెన్సేషను ఏమాత్రం వసూలు చేయరాదు. గాన రిపోర్టులోని ఈనాముల విషయమై కంపెన్సేషన్ను తొలగించవలెను.

4. జలాధారములు:— (a) జలాశయముల నన్నింటిని పరిశీలించి ప్రస్తుతము మరమ్మతులోనున్న జలాధారము అన్నిటిని అష్టు అమలులోనికి వచ్చినప్పటి నుండి 3 సంవత్సరముల లోపల సాగుకు పూర్తిగా ఉపకరించునట్లు ప్రభుత్వమే బాగుచేయించవలెను. యిందుకై యొక ఇంజనీరింగు కమీషను జిల్లాకొకటి ప్రత్యేకంగా ఏర్పరచి వాటికైన ఖర్చులను జమీందార్ల నుండి వసూలు చేయవలెను.

(b) రిపోర్టులో సూచించిన ప్రకారం తప్పనిసరిగా జలాధారములను అభివృద్ధి పరచుటకు ప్రతి ఎస్టేటు కొక ప్రత్యేక జలాశయ నిధిని ఏర్పాటు చేయవలెను.

(c) జలాశయము యొక్క నీటి పట్టుబడి సామర్థ్యమునుబట్టి సదరు జలాశయము క్రింద ఆయకట్టు నిర్ణయం చేయవలెను. సదరు ఆయకట్టును పెంచుటకు జలాశయము నీటి పట్టుబడి సామర్థ్యమును అభివృద్ధి గావించుట జలాధారమును అభివృద్ధి పరచుట ద్వారా తప్ప యితర విధముల ఆయకట్టును [illegible]

5. సర్వే:— అష్టు అమలులోనికి వచ్చినప్పటి నుండి 1 సంవత్సరం లోపల సర్వేగాని అన్ని ఎస్టేట్లలోను ప్రభుత్వంవారు 1923 సంవత్సరపు మద్రాసు సర్వే బౌండరీస్ అష్టు ప్రకారము సర్వే చేయబడి సర్వే రికార్డులు ప్రతి నెట్లుగా వట్టరీత్యా అధికారము ఉండవలెను. ఇందులకైన ఖర్చులు రైతులపై విధించరాదు.

6. శిస్తు వసూలు:— (a) రైతుయొక్క శిస్తు బకాయికై రైతు యొక్క చరాస్తిని జప్తుగాని, వేలంగాని వేయరాదు.

(b) రెంటురోల్సును తాలూకా ఆఫీసుల్లో దగ్గరనే జమీందార్లు దాఖలు చేయవలెను. లాండు రివిన్యూ విషయమై తేలని దావాలకు కోర్టుఫీజు లేకుండా చేయవలెను.

(c) రైతులు జమీన్దార్లకు చెల్లించవలసినమొత్తములను జూన్ 30వ తేదీవరకు చెల్లించుకొనుటకు అవకాశ ముండవలెను.

(d) అన్ని యస్టేట్లలోను యొకేమాదిరి రివెన్యూ లెక్క లుంచవలయును.

(e) Bought-in land వేలంలో కొన్న భూములను జమీన్దారు తన పాట మొత్తంను సదరు భూమిసాగుచేయుట ద్వారా గడించునంతవరకు తనస్వాధీనములో నుంచుకొన వచ్చును. కాని యే పరిస్థితులలోను తన స్వాధీనకాలము సం॥ల కన్న మించరాదు. నిర్ణీతకాలమైన తమ వరి ఆభూమిని సదరు వెనుకటి మిరాయిదారునకే యాష్టు షరతులకు లోబడి భూమి యొక్క పట్టా నివ్వవలెను.

7. పట్టాలు, సబుడివిజనల్:—సబు డివిజను విషయంలో, జమీందార్లతో నిమిత్తము లేకుండానే రైతువారి యేరియాలలోవలె జరుగవలెను.

8. రిమిషన్సు అండ్ జమాబంది:— ప్రతి సంవత్సరం జమీన్దారు జమాబందిని తప్పనిసరిగా యేర్పాటు చేయవలెను.

9. రిమిషనులు:—పూర్తి పంటలో 4 వ వంతుగాని అంతకన్న తక్కువగాని, ముంపనకు తప్పనిసరిగా రైతులకు జమీన్దార్లు పూర్తి రిమిషను యివ్వవలెను.

10. స్వంత కమతములు:—ఎలాంటి హోదాయందున 50 యకరములకన్న యెక్కువ స్వంత భూమి యుండరాదు. సదరు హద్దుకన్న హెచ్చు స్వంత భూమిగల జమీందార్ల కౌలుదార్లకు మిరాయితీ హక్కు నివ్వవలెను. స్వంత కమతములను పై షరతులకు లోబడి రద్దు చేయవలెను. రద్దు గావించిన స్వంత కమతము భూములను ప్రభుత్వం వశ మొనర్చుకొని సాగు నిమిత్తమై వ్యవసాయ వృత్తి కలవరిన పేద ప్రజలకు సహకార పద్ధతులపై పంచిపెట్టవలెను. పై సూత్రం ప్రకారం జమిందారుకు వుండే స్వంత భూములను సాగుచేయు కౌలుదార్లను 5 సంవత్సరములలోపల కౌలు భూముల నుండి వెళ్ళగొట్టరాదు.

11. ఎజన్సీ ప్రజలు:—(a) సైయున్నట్లో యూ అష్టు యే తేదీని అమలులోనికి వచ్చునో అదే తేదీన పూర్తి, అసంపూర్తి మినహాయింపు ప్రాంతములకు కూడ యెట్టి మార్పు మినహాయింపు లేకుండ వర్తింపచేయాలి.

(b) మద్రాసు ఏజన్సీ ఇంటరెష్టుస్ అండ్ లాండ్ ట్రాన్సుఫర్ అష్టు (1 of 1917) ను జమిందారీ యేరియాలలో గూడ కొండజాతుల ప్రజలను భూమినుండి తొలగింపకుండా వుండునట్లు మార్చవలెను.

జమీందారీ రైతు నివేదిక బలపర్చండి!

ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతు సంఘం వారు సూచించిన ప్రచారపు ఏర్పాట్లు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘ సాధారణ సభా వేశము ది 4-12-38 వ తేదీ బెజవాడ ఆఫీసులో శ్రీయుత కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణ మూర్తి గారి అధ్యక్షతను సమావేశ మయింది. సభకు ఆంధ్ర దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలనుండి 30 మంది రాష్ట్ర సంఘ సభ్యులును, 50 మంది ప్రతినిధులు, యినాం భూములలో పని చేయుచున్న రైతు సేవకులును విచ్చేసిరి.

ఈ సమావేశంలో గావింపబడిన కొన్ని తీర్మానాలు.

కెనాల్ ఆటాంకిరీకి, పాకలాలీ మంటలను సామూహిక తెల్పారు. యిపాసునే బాధితులైన గుంటూరు, కృష్ణా ఉభయ గోదావరీ జిల్లా ప్రజలకు సానుభూతితెల్పి ప్రభుత్వాన్ని స్థానిక సంస్థలను, ప్రజలందరిని వారికి సహాయం చేయమని హెచ్చరించారు.

1. ప్రచారపు ఏర్పాట్లు:—

(a) ప్రతి జిల్లాలోను జమిందారీ ప్రదేశములలో ప్రచారక కేంద్రములను, పిర్కాలవారిగా ఎస్టేటువారీగా యేర్పాటు చేసి బిల్లు రైతుల కనుకూలముగ శాసనమగు వరకు నిరంతరాందోళన ప్రచారము సభల ద్వారా, దినోత్సవముల ద్వారా, యాత్రల ద్వారా, పిటీషన్లు తెలిగ్రాముల ద్వారా గ్రామ గ్రామమున చేయుట కేర్పాటు చేయవలెను.

(b) పై కేంద్రములు ఆ ప్రదేశపు రైతు సంఘముల కమిటీల ఆధిపత్యమున పనిచేయుచు ప్రచారము, ఆందోళనా వివరములను గురించి యెప్పటి కప్పుడు జిల్లా రాష్ట్ర సంఘములకు నివేదికలు పంపుచుండ వలెను.

(c) కేంద్రముల క్రిందనున్న ప్రతి జమీ గ్రామములోనికి పోయి ప్రభుత్వ నివేదిక యొక్క సారాంశములు, వానిపై రాష్ట్రసంఘము వారు ప్రచురించిన కరపత్రములను గూర్చి గ్రామస్థులకు బోధించి సభలు యేర్పాటుచేసి వాటిని ఆమోదింప జేయవలెను. ఆ ఆమోదమును ప్రభుత్వమునకు, మహాజర్లు, టెలిగ్రాములు ద్వారా యెప్పటికప్పుడు తెలియజేయు చుండవలెను.

(d) ప్రతి గ్రామము తిరిగిన పిమ్మట ఆయా కేంద్రములకు సంబంధించిన గ్రామాల రైతు మహాసభలను యెట్టి ఆర్భాటములు లేకుండ, వ్యయకరము గాకుండ చేసి అందు నివేదికను బలపర్చుచూ అందుమైన రాష్ట్ర జిల్లా సంఘములుచేయు మార్పు సూచనలను బలపరుస్తూ ప్రభుత్వమునకు వెంటనే నివేదికలు అందజేయవలెను.

(e) రాష్ట్ర జిల్లా సంఘములు ఈ ఆందోళనా ప్రచార సందర్భములో ప్రకటించుచుండెడి రైతు దినోత్సవములను తప్పనిసరిగ ఆయా కేంద్రములలోనున్న ప్రతి గ్రామములోను జరిపి రిపోర్టును ప్రభుత్వమునకు టెలిగ్రాము లేక పోస్టుద్వారా వెంట వెంటనే తెలియవలెను. ఇట్టి సందర్భంలో పై కమిటీలకు రిపోర్టును అందజేయుటకు వేచియుండక వెనువెంటనే ప్రభుత్వమునకు యెప్పటికప్పుడు గ్రామముల నుండి తెలియజేయవలెను. రాష్ట్ర, జిల్లా సంఘములకు జనరల్ రిపోర్టును పంపవలెను.

(f) ఈ ఆందోళనా సందర్భములో ముందు ముందు రాష్ట్ర జిల్లా సంఘములు ప్రకటించే తేదీలలో వేలకొలది రైతులతో కూడిన రైతు యాత్రలను జయప్రదముగా తప్పనిసరిగా ఆయా కేంద్రములలో జరుపవలెను. ఆ సందర్భములోని యాత్రా వివరాలను ప్రభుత్వమునకు వెంటనే పంపవలెను.

(g) కేంద్రాలకు సంబంధించిన గ్రామములలోను, సాధ్యమయిన ఇతర గ్రామములలో యీ బిల్లు వెలువడి నప్పటినుండి, ప్రస్తుతమున్ను, రైతులపై జమీందార్లు ఏ విధముగ అక్రమములు, నిర్బంధ చర్యలను సాగించుచున్నారో, వాటి వివరములు కూడా ప్రభుత్వమునకు యెప్పటికప్పుడు స్థానికాధికారులకు తెలియచేయవలెను.

(h) ఈ సందర్భములో జమీందార్లు రైతులను ఒత్తిడిపరచి చేయు నిర్బంధ అక్రమ చర్యలను ఎదుర్కొనుటకును రైతు సభలు, యాత్రలు, జయప్రదముగ సాగింపబడుటకును రైతులకు అండగా నుండుటకు గాను ప్రతి కేంద్రమున ఒక రైతు సేవాదళమును ఏర్పాటు చేయవలెను.

(i) ప్రతి గ్రామమునుండి, ప్రతి కేంద్రమునుండి, జిల్లాలనుండి, ఆయా గ్రామ, కేంద్ర, జిల్లా యందలి రైతుల ప్రత్యేక పరిస్థితులను తెలియజేస్తూ ఆ పరిస్థితుల ననుసరించి బిల్లును సవరణ చేయవలసిన సూచనలు కూడా ప్రభుత్వానికి పై కమిటీలకు తెలియచేయవలెను.

(j) ఆయా కేంద్రములలో యీ ప్రచారపు ఏర్పాట్లు జయప్రదముగా కొనసాగింపబడుటకు, సేవాదళములను నడుపుటకు, అవసరమగు ధన సహాయమును, యితర తోడ్పాటును ఆయా కేంద్ర రైతులు పూనుకొని తోడ్పడవలెను.

2. మదరాసు శాసన సభలచే జమీందారీ యీనాంనాదీ, అగ్రహారంలోని పరిస్థితులను పరిశీలించి ఒక నివేదికను తయారు చేయుటకై ఏర్పడిన విచారణ సంఘమువారు 1936 సం॥రపు సవరణ చట్టము ప్రకారము మదరాసు ఎస్టేట్సు లాండ్ అష్టులో చేరిన యీనాం అగ్రహారంలను గురించి తమ నివేదికలో చర్చించలేదు. తాము తయారుచేసి ప్రకటించిన మద్రాసు ఎస్టేట్సు లాండ్ రెవిన్యూ చిత్తు చట్టములో వానిని (యీనాం, అగ్రహారం) చేర్చలేదు. పైగా సదరు చట్టం 3వ సెక్షనులో 1936 సం॥రపు సవరణ చట్టమును కూడ రద్దు పర్చిరి.

దానివలన యీనాం రైతులకు, యీనాం దార్లకు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న తగాదాల సందర్భములోను యితర విషయములలోను యీనాం రైతులకు తీరని నష్టము వాటిల్లినదని ఈ సభవారభిప్రాయ పడుచూ తక్షణం యీ దిగువ ప్రకారం చేయవలసినదిగా మదరాసు ప్రభుత్వము వారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

(a) 28—11—38 తేదీన ప్రకటించిన ప్రభుత్వ రిపోర్టును యీనాం అగ్రహారంలను గురించి చేర్చకపోయినను చిత్తు చట్టంలో 1936 సం॥పు సవరణ చట్టము రద్దు పరచినను, ఈనాం అగ్రహారం సందర్భములో ప్రభుత్వము వారు సదరు ఈనాం, అగ్రహారం రైతులకు జమీనా రైతులలో సమాన హక్కులు గలవని అభిప్రాయ పడుచున్నారని తక్షణమే ప్రకటించవలెను.

(b) మదరాసు ఎస్టేట్సు లాండ్ అష్టు రెవిన్యూ చట్టంలో ఈనాం అగ్రహారంను కూడా చేర్చవలెను. అట్లు చేర్చుటకు వీలుపడని సందర్భమున జమీనా రైతులతో సదరు ఈనాం అగ్రహారం రైతులకు సమాన హక్కులనిచ్చు వేరొక చట్టము, పై చట్టము అమలులోనికి వచ్చు రోజుననే అమలులోనికి వచ్చునటుల చేయవలెను.

విద్యార్థి ఉద్యమము : మన ప్రస్తుత కర్తవ్యము.

కామ్రేడ్సు :
సి. సూర్యనారాయణ, కె. వెంకటరామశాస్త్రి

విద్యార్థులు నూతనముగ కలిసి, జాతీయ రాజకీయ చైతన్యాన్ని నిర్మించే సిద్ధాంతాలేర్పరచవలసి వచ్చింది. మనదేశంలో విద్యార్థి ఉద్యమం ఆంధ్ర రాష్ట్రములో జన్మించి పది సంవత్సరాలు అయింది. ఇంకా బాల్యావస్థ దాటలేదు. కాని అనేక అంతరాయాలు ఎదుర్కొంది. అధికార్ల దౌర్జన్యము—పెద్దల మనసు రానివారి బాధ్యతారాహిత్యము—చిన్న చిన్న అంతఃకలహాలు అన్నీ అనుభవించి నెగ్గి ఉంటున్నది. అందుకనే ఉత్సాహ జనకంగా వుంది. అందుకే, ఆంధ్రరాష్ట్ర విద్యార్థి ఫెడరేషను 15 వ వార్షిక సమావేశం కాబోతున్నప్పుడు ఇట్టి పరిస్థితుల్లో కొన్ని సంగతులు మనం గమనించాలని వుంటుంది—పునః పరిశీలన చేయవలసినది, గత సంవత్సరం మనము నిర్వహించిన కార్యక్రమము ఏమిటి? ఆ కార్యక్రమము మన ముఖ్య ఆశయ స్థాపనకు ఎంతవరకు తోడ్పడింది? ఆ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటలో మనం గడించిన అనుభవము ఏమిటి? మన భావి కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనుటలో ఈ అనుభవము ఎంతవరకు తోడ్పడ గలదు? అను విషయములను మనము సమగ్రముగా చర్చించి, వెనుకటి అనుభవములను పునాదిగా చేసుకొని దానిపై మన భావి కార్యక్రమాన్ని నిర్మించవలసి వుంటుంది.

గత సంవత్సరము నిర్వహించిన కార్యక్రమము.

1. గత సంవత్సరం ఆంధ్రదేశ మందంతటా విద్యార్థుల ప్రాథమిక హక్కుల కోసం దిన దిన పోరాటాలు చెలరేగినవి. ఈ ప్రాథమిక సమస్యలపై సమ్మెల రూపమున జరిగిన ఈ పోరాటాల్లో విద్యార్థులు తమ ఐక్యతను ప్రదర్శించి జయమును సంపాదించారు. తమ ఐక్యబలమును గుర్తించారు బానిస విద్యా విధానము యొక్క నిజ స్వరూపాన్ని బహిరంగపరచారు. ఈ పోరాటాల వలన విద్యార్థులలో ఐక్యతకల్గి నూతనముగా వారిలో రేకెత్తిన చైతన్యం శక్తిమైన రూపాన్ని దాల్చింది. దీని వలన మన ఉద్యమం చాల బలపడింది.

2. స్వాతంత్ర్య దినము — చైనాదినము — స్పెయిన్ దినము — యుద్ధ ప్రతిఘటన దినము మొదలగు జాతీయ రాజకీయ దినములలో విద్యార్థి సంఘాలు తీవ్రముగా పాల్గొన్నాయి. వీని మూలమున ఈ ప్రధాన రాజకీయ సమస్యలపై విద్యార్థుల దృష్టి ప్రసరించింది. అప్పుడప్పుడు ఆంధ్ర దేశమునకు విచ్చేసిన జాతీయ యువజన నాయకులచే ఉపన్యాసములు ఏర్పాటు చేయబడినవి. ఇవికూడ విద్యార్థుల దృష్టిని రాజకీయ సమస్యలపై ప్రసరింప చేసినవి. రాజకీయ సమస్యలను అవగాహన చేసుకొనవలసిన ఆవశ్యకతను నిరూపించడానికి — రాజకీయములలో విద్యార్థులలో స్థానాన్ని వ్యక్తపరచడానికి ఈ జాతీయోత్సవాలు తోడ్పడినయి.

3. ప్రధాన రాజకీయ సమస్యలపై దృష్టి ప్రసరించిన తరువాత ఆ సమస్యలను సరియగు దృక్పథముతో చూచి చర్చించి అవగాహన చేసుకొని, సరియగు అభిప్రాయములను పొందడానికి అధ్యయన తరగతులు (Study Circles) చాల అవసరం. ఈ అవసరాన్ని విద్యార్థి సంఘాలు గుర్తించినప్పటికీ సరి అయినంత శ్రద్ధ చూపలేదు.

మనము గడించిన అనుభవాలు.

1. ప్రతి ఉద్యమానికి రెండవస్థలుంటాయి. అంటే అర్థం, రెండవస్థలూ ఒకదాని తరువాత ఒకటి అవిరళంగా వస్తాయనుకోటం పొరపాటు. రెండూ చాలవరకు మిశ్రమై ఒకదాన్ని ఒకటి బలపరుస్తాయి. కాని కొంతకాలం మొదటి అవస్థ, తరువాత రెండవది ప్రాముఖ్యత వహిస్తాయి.

ఆ రెండు ఉద్యమావస్థలు ఏమిటంటే

1. మొదట ఉద్యమానికి విరోధంగానుంటే పరిస్థితులను సిద్ధాంతాలను పలువిధాల ఎదుర్కొటం. ఈ విరోధాలను ఎదుర్కొటంలో, ఉద్యమానికి సంబంధించిన వ్యక్తులందరిలోను ఐక్యత ఏర్పడుతుంది. ఉద్యమం బలపడుతుంది, బలపడ్డ తర్వాత,

2. ఉద్యమంతో వుండే యీ బలాన్నంతా ఉద్యమం యొక్క ముఖ్యాశయ స్థాపనకు అనుగుణ్యంగా ఉపయోగించడం.

అంటే వకటి ఉద్యమాన్ని స్థిరపరచి బలపరచడం, రెండవది ఈశిక్షిత బలాన్ని వినియోగించడం. ఈ రెండు విడిగా ఉండవని మొదట రోజుల్లో ఒకటి, తరువాత రెండవది ప్రాముఖ్యత వహిస్తాయని చెప్పారు.

ఇప్పుడు హిందూదేశంలో విద్యార్థి ఉద్యమం చరిత్రాత్మకంగా జన్మించింది. ఆంధ్రదేశంలో అడుగుపెట్టిన ఏడాదిలోనే అనేక దెబ్బలకోర్చి బలపడింది. ఈ సంవత్సరంలో మొదటి అవస్థ ప్రాముఖ్యత వహించినది. ఇట్టి ప్రాముఖ్యత ప్రథమ దినాల్లో అవసరం. సమ్మెలు, విద్యార్థుల ప్రాథమిక హక్కులకై పోరాటం, వీటివలన ఐక్యత కల్గింది. ఉద్యమానికి అవసరమయిన శిక్షణను సంపాదించాం. దానివలన ఉద్యమానికి చాలా బలం చేకూరింది.

ఇకముందు రెండవ అవస్థ ప్రాముఖ్యతను పొందాలని వుంటుంది. ఇది ముఖ్యాశయ స్థాపనకు పాటుపడడం. మన ముఖ్యాశయం ఏమిటి? ప్రశ్న వేయటం హాస్యాస్పదం అన్ని దేశాల్లో ముఖ్యంగా పరతంత్ర దేశాలల్లో ప్రతిజాతీయోద్యమానికి ముఖ్యాశయం జాతీయ స్వాతంత్ర్యం సామ్రాజ్య శృంఖలాలను ఛేదించి స్వేచ్ఛా వాయువులను పీల్చటం మొదటి మాట. అట్టి స్వేచ్ఛా వాతావరణలోనే ప్రతి సంస్థ వృద్ధి పొందటానికి వీలుంటుంది. ఇది గమనించే—ప్రతి సంస్థకు సంబంధించిన ఉద్యమం—కార్మికోద్యమం కానీయండి — కర్షకోద్యమం కానీయండి — విద్యార్థి ఉద్యమం కానీయండి—ఇంకే ఉద్యమమయినా కానీయండి—స్వాతంత్ర్య సంపాదన మొదటి ఆశయంగా పెట్టుకోవడం సార్వజనికంగా తెలిసిన విషయం. అందుకనే అంతర్జాతీయ విద్యార్థి ఉద్యమం యొక్క పతాకం మీద Freedom, Peace, Progress అని వ్రాస్తూ స్వతంత్రతకు ప్రాముఖ్యత ఇవ్వటడినది అదుంటే తప్ప తక్కిన రెంటికి ప్రాముఖ్యత రాదు.

కాబట్టి జాతీయ స్వాతంత్ర్య పోరాటములో పాల్గొనుటకు విద్యార్థులను తయారు చేయుడమనే ముఖ్యాశయము ఈ సంవత్సరము ప్రాముఖ్యత వహించాలని వుంటుంది. దీనికి కావలసిన జాతీయ పోరాటం ప్రస్తుతానికి ఉద్దేశించినదే. ఈ రెండవ అవస్థకు ప్రాముఖ్యతనిచ్చే కార్యక్రమము ఏది అనునది తరువాత వివరిస్తాం.

2. ప్రాథమిక హక్కులకై జరిగిన పోరాటముల వలన బానిస విద్యావిధానపు నిజ స్వరూపం బయల్పడినది. కాని, ఈ బానిస విద్యావిధానానికి మూలమగు ప్రాథమిక రాజకీయ సమస్యకును ఈ పోరాటాలకును గల సంబంధమును నిరూపించడానికి మనం ప్రయత్నించలేదు.

3. ఈ ప్రాథమిక హక్కులకై జరిగిన పోరాటములలో తాత్కాలికముగ ఏర్పడిన ఐక్యతను సూత్నశక్తిని బలపరచి శాశ్వత రూపము పొందునట్లు మనం చేయలేదు. అట్లు చేయుటవలన ఈ స్థిరపరచిన శక్తిని (consolidated power) మన ముఖ్య ఆశయముపై ప్రసరింపచేయ గల్గుదుము.

4. జాతీయోత్సవాల వలన, ఉపన్యాసముల వలన విద్యార్థుల దృష్టి ప్రధాన రాజకీయ సమస్యలపై ప్రసరించినది కాని ఈ సమస్యలను వారు సరియైన దృక్పథంతో చూచి, చర్చించి, సరియైన అభిప్రాయములు పొందునట్లు చేయుటకై మనము అంతగా ప్రయత్నించలేదు.

[illegible]మ్మెలలో — దిన దిన పోరాటాలలో పాల్గొనినప్పటికి—మిగతా సమయాలలో విద్యార్థి సంఘపు దినచర్యలో పాల్గొను చున్నవారు కొద్దో, గొప్పో రాజకీయ చైతన్యమున్న విద్యార్థులే. విద్యార్థి సామాన్యమును విద్యార్థి ఉద్యమములోనికి తెచ్చుట కనుగుణ్యమైన కార్యక్రమమును మనము ఏర్పరచలేదు. అందువలన మన ఉద్యమం ఇప్పటికి యింకా విద్యార్థి సామాన్యంలోనికి పూర్తిగా చొరబడలేదు.

భావి కార్యక్రమం—ఈ అనుభవాలు ఏవిధంగా తోడ్పడుతయి.

1. విద్యార్థులలో రాజకీయ చైతన్యమును స్వాతంత్ర్య పిపాసను కల్గించి జాతీయ పోరాటమునకు తయారుచేయుట (ఇది మన ఉద్యమముకో రెండవ అవస్థ అని దీనికి ఈ సంవత్సరము ప్రాముఖ్యత ఇవ్వవలసి యుంటుందని చెప్పాం)

దీనికి రెండు మార్గములు కలవు.

1. డైరక్టు పద్ధతి:— రాజకీయ విషయములను జాగ్రత్తగ పరికించడం, రాజకీయ సిద్ధాంతాలను పఠించడం, చర్చించి అవగాహన చేసుకోవడం మొదలగు పద్ధతులవలన.

2. ఇండైరక్టు లేక ప్రత్యక్ష పద్ధతి:— దైనందిన విషయములమీది పోరాటములలోని అనుభవముల ద్వారా, నిత్య జీవనములోని విషయాలకు స్వాతంత్ర్య పోరాటమునకు గల సంబంధమును స్పష్టీకరించడం వల్ల ఈ మార్గములలో ఏది నేడు మనము అవలంబించాలి అనేది ప్రశ్న.

పీడింపబడుతున్న ప్రతి వర్గానికి రాజకీయ చైతన్యము కలుగ చేయాలంటే వాటికి ప్రత్యేక విధానాలుంటాయి. ఎందుకనగా ప్రతి సంస్థ యొక్క వైఖరి, శక్తి దాని వర్గ నిర్మాణాన్ని (Class composition) బట్టి యుంటుంది. ఆ ప్రత్యేక స్వభావాన్ని అనుసరించి కార్యక్రమం ఏర్పరచాలసి వుంటుంది. అప్పుడే ఆ ప్రత్యేక విధాల్లో ఆయా పీడిత వర్గాలయొక్క పూర్ణశక్తులు బాగా విజృంభిస్తాయి. వర్గాన్ని బట్టి రాజకీయ చైతన్య మార్గాలు మార్తాయి.

ఉదాహరణకి — కార్మిక వర్గాన్ని తీసుకుందాం ఈ కార్మిక సంస్థ చాలావరకు విద్యావిహీనులకు సంబంధించినది. వారికి తమంతట తాము ఏ పుస్తకాన్నో లైబ్రరీలో చదివి బోధపరచుకునేటంత శక్తి లేదు. [illegible] మనమంతా అదృష్ట వంతులమయి వుంటే వాళ్ళము, వాళ్ళలో చైతన్యం కలగాలంటే ప్రత్యక్ష పద్ధతుల మీద వారిదైనందిన విషయాలకు సంబంధించిన పోరాటాలలోని అనుభవాల మీద వాళ్ళకు చైతన్యం కలిగించాలి. వారికి దైనందిన జీవితమే ముఖ్య విషయం. వేరు విధం లేదు. దూరదృష్టితో చూచి, ఆలోచించి చదివి అంతావకటి అనుకుని స్వరాజ్యం కోసం వక శుభ ముహూర్తంలో వాళ్ళు దివ్యాయుధమైన జనరల్ స్ట్రయిక్ ప్రయోగించగల రనడం కల్ల. వాళ్ళకుండే కష్టాలమీద మొదట చిన్న పోరాటాలు — చిన్న గెలుపులు — కొత్త అనుభవాలు నేర్చుకోడం — వీటిని అనుసరించి యింకొంచెం పెద్ద పోరాటాలు [illegible] వాలు — వాళ్ళ పోరాటానికి వాళ్ళ వర్గ విరోధులకీ రాజ్య సంస్థకుండే సంబంధం గమనించడం — ఇదీ మార్గం — ప్రత్యక్ష మార్గం.

ఇకపోతే విద్యార్థి సంస్థ చూద్దాం. 90 పాళ్ళు పోటాపోట్ల వాలతో నిండి దిన జీవితంలో తిండి వస్త్రాలకు అందరూ కలిసి జనరల్‌గా పోరాడ వలసిన అవశ్యకత తక్కువగా వున్నప్పుడు రాజకీయ చైతన్యం కలిగించే పథమేమిటి?

విద్యార్థులలో, చారిత్రాత్మకంగా రాజకీయ చైతన్యం బాగా కలుగుతుంది. ఏనాడైతే యావత్ భారత దేశంలో విద్యార్థులందరూ ఎలక్షనులలో పాల్గొన్నారో, ఏనాడైతే మైసూరు తిరువాన్కూరు విద్యార్థులు డైరక్టుగా రాజకీయాలలో పాల్గొన్నారో — అనాడు మనకు వక విషయం స్పష్టంగా కనబడుతూంది. అది — విద్యార్థులు [illegible] అనుభవాలు లేకుండా పాల్గొంటున్నారు. — వీరు పల్లెగా [illegible] వీరికి రాజకీయ చైతన్యం కలగ దానికి కారణం దైనందిన కార్యక్రమము మీద తేబడ్డ పోరాటాలు కాదు. నిజమైన కారణం వీరికిగల మానసిక వికాసం. చదువనూ వ్రాయనూ నేర్చిన వారు కనుగ మానసిక వికాసానికి అవకాశం వుంది. కాలేజీలో కాక పోయినా — లైబ్రరీలో అట్టి మానసిక వికాసము అభివృద్ధి కావడానికి ఎక్కడ అడ్డువస్తే అక్కడ విద్యార్థులు తమంతట తామే ఎక్కువ ఆయాసం లేకుండా సమ్మెల ద్వారా పోరాడుతారు.

కాబట్టి విద్యార్థుల ప్రత్యేకత ఏవిధంగా కనపడు తూదంటే — యీ రాజకీయ చైతన్యం డైరక్టుగా కలగడంతో విద్యార్థులలో రాజకీయ చైతన్యం కల్గించడానికి డైరక్టు మార్గమే [illegible]మైన మార్గం అని [illegible]

ఈ తైస్తు మార్గంలోని వివిధ పద్ధతులు ఇవి — అని [illegible].

1. అధ్యయన [illegible] — (Study circles) [illegible] చేయాలి. వీటిలో నేటి [illegible] రాజకీయ సమస్య [illegible] రాజకీయ సిద్ధాంతాలను చర్చిం[illegible] [illegible] రావాలి.

[illegible] ఎలా [illegible] చెయ్య[illegible].

[illegible] — [illegible] నోట్సు — [illegible] సాధనకు[illegible] మార్గం.

[illegible] విధం ఏమిటి:

[illegible] సంఘములోని ప్రతి [illegible] చేసి ఒక [illegible] కావాలి. [illegible] చేసినప్పుడు మనల [illegible] రాజకీయ సమస్యల [illegible] విశేషాలు మొదలగునవి) ను [illegible] చర్చించాలి. వాటికి సంబంధించిన గ్రంథ ములను [illegible] ఉంటే [illegible] యుంటే [illegible] చదవాలి. ఇంకొకసారి [illegible] చర్చించాలి.

ఈ [illegible] మార్గమే అనుసరణీయము. [illegible] కార్యక్రమములో [illegible] విషయం. దీనిని గూర్చి ఈ సంవ [illegible] ప్రచురించాలి.

2. విద్యావ్యాపన కార్యక్రమము — (Adult Education Campaign).

[illegible]

[illegible] గ్రామీణ [illegible] విద్యను వ్యాపింప చేయాలి. [illegible] నేర్పాలి. వారితో [illegible] ఉన్నటువంటి గూర్చి [illegible].

ఇది ఏ విధంగా [illegible] రాజకీయ [illegible] గా [illegible] పోరా[illegible].

(ఎ) ఈ కార్యక్రమము విద్యార్థులను [illegible] ప్రజా సామాన్యము (masses) వారి దగ్గరగా [illegible] విద్యార్థులు ప్రజా సామాన్యము [illegible] వారి జీవనము — వారి [illegible] సమస్యలు రాజకీయ పోరాటములో వారి స్థానము — వారి ఆర్థిక సమస్యలు మూల మైన రాజకీయ పరిస్థితులు — మొదలగు విషయా లను గూర్చి అమూల్యమైన జ్ఞానాన్ని ప్రత్యక్షంగా నేర్చుకొను[illegible]. ఈ [illegible] రాజకీయ [illegible] అవసరం. ఈ జ్ఞానము [illegible] గ్రంథములు చదివినను — ఈ మార్గము వలన వచ్చునంత బాగా రాదు.

అంతేకాక ఈ విద్యావ్యాపన కార్యక్రమం, గ్రామములలో [illegible] కలుగజేసి వారిని స్వాతంత్ర్య పోరాటమునకు సంసిద్ధులుగా చేయ డానికి తోడ్పడుతుంది.

అంతేకాక ఈ కార్యక్రమం విద్యార్థి ఉద్య మ [illegible] సంస్థల [illegible] సంపా దిస్తుంది.

ఈ కార్యక్రమములో రాజకీయ [illegible] [illegible] ప్రతి విద్యార్థి [illegible] ము వీలయినది.

[illegible] విద్యావ్యాపన మార్గాలు

[illegible] [illegible] గ్రామాల్లో [illegible] [illegible] కాల [illegible].

[illegible] గ్రామాల్లో ఈ కార్యక్రమం నడపాలి. ప్రతి విద్యార్థి సంఘము ఈ కార్య క్రమాన్ని ఆచరణలో పెట్టాలి. ఈ కార్య క్రమం రాష్ట్రీయ సమస్యగా మారాలి. అనాడే విద్యార్థి ఉద్యమము జాతీయోద్యమానికి తన భాగాన్ని అర్పించిన దౌతుంది.

3. విద్యార్థులలో రాజకీయ చైతన్యాన్ని [illegible] కావాలంటే [illegible] రాజ కీయ సమస్యలపై [illegible] ప్రదర్శిం చాలి. యువజన కాంగ్రెసు నాయకులను [illegible] ఈ సమస్యలపై ఉపన్యా సములను ఏర్పాటు చెయ్యాలి. వివిధ ప్రముఖ [illegible] విద్యార్థి సంఘాలు [illegible] మగా [illegible]. [illegible] [illegible] విద్యార్థులలో [illegible] చేయాలి.

4. ప్రతి విద్యార్థి సంఘము జాతీయోద్యమా లను ఉద్యమంలో [illegible]. ఈ కార్యక్రమ ములో కాంగ్రెసుతో ఇతర ప్రోగ్రెసివ్ సంస్థ లతో ఐక్యసంఘటన స్థాపించాలి. ఇది ముఖ్యం [illegible], 15 దినములలో [illegible] ఒక [illegible] విద్యార్థులు [illegible] [illegible] మహా సభనం మొదలగు కార్యక్రమముల నేర్పాటు చెయ్యాలి.

5. విద్యార్థులలో [illegible] క్రమశిక్షణ వృద్ధి చేసే Volunteer corps ఏర్పాటు చేయాలి.

విద్యార్థుల ప్రాథమిక హక్కులు — వాటికై పోరాటాలు

ఈ [illegible] విద్యార్థులలో [illegible] ప్రాథమిక హక్కులను పొందాలనే [illegible] పోరాటాలను [illegible] కాదు — [illegible] పొందడం కాదు — వీటికై పోరాటములను సల్పడానికి మాత్రమే.

విద్యార్థుల ప్రాథమిక హక్కులను [illegible] విద్యార్థి ఉద్యమాన్ని [illegible] ప్రారంభించిన యూనియన్లు [illegible] హక్కు మొదలగు వాటికై రాష్ట్రీయ [illegible] సాగిం చాలి. ఆ హక్కుల అధికారులు [illegible] చేయు [illegible] చూడాలి. అట్లే ప్రధానమైన స్థానిక సమస్యలపై కూడ విద్యార్థి సంఘాలు పోరా టాలు [illegible]. ఈ పోరాటము లన్నిటి లోను — [illegible] — వీనికి మూలమగు ప్రధాన రాజకీయ సమస్యను గల సంబంధమును [illegible] చూపాలి. స్వాతంత్ర్యము లేనంత కాలము సరియైన విద్యావిధానము అమలులోకి వచ్చుటకు ఎట్టి అవకాశములేదనే సంగ తియు చూపాలి.

ఈ పోరాటముల [illegible] సాధ్య మూ [illegible] సంపాదించాలి.

6. విద్యార్థి సాహిత్యం ఉద్యమంలోనికి వచ్చునట్లు చేయాలి. విద్యార్థి సంఘాలు కేవ లము రాజకీయాలను కట్టుబడి యుండరాదు. రాజకీయములందు అభిరుచిలేని విద్యార్థులను కూడ విద్యార్థి సంఘాల్లో చేర్చుకోవాలి. విద్యార్థి జీవితమునకు సంబంధించిన ప్రతి ముఖ్య విష యమును విద్యార్థి సంస్థలో [illegible]. [illegible] Excursions మొదలగు కార్య క్రమములు రాజకీయములందు అభిరుచిలేని విద్యార్థులను కూడ విద్యార్థి సంఘములోనికి ఆకర్షిస్తాయి. విద్యార్థులలో ఐక్యతను క్రమశిక్షణను, సోదరభావమును పెంపొందించుటకు [illegible] [illegible]. విద్యార్థి సంఘము Platform విశాలమైనది అన్ని రంగములైన విద్యార్థులకు తావిచ్చునదిగా ఉండాలి.

[illegible] రోజులలో సమావేశం జరుపు మహా [illegible]

తుపాను వార్తలు

(10 వ పేజీ తరువాయి)

[illegible] తుపానులకు [illegible] గలంగా [illegible] గాసిపడుతున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం మొత్తంమీద [illegible] [illegible] పంటలు మొదలగు [illegible] [illegible] నష్టపడి యున్నారు. [illegible] నాక ఏ విధమగు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సంక్షోభనే కారణము అయి వుంటాయి. [illegible] ఏమి సందేహంలేదు. [illegible] నసగా [illegible] చాలా [illegible] పోయినట్లుగు, [illegible] [illegible] [illegible]. జన నష్టం. జంతు నష్టము సంగతులు [illegible].

ప్రతి గ్రామములోనూ, కాంగ్రెసు, రైతు, యువజన సంఘాలు, ఈ తుపాను వల్ల కలిగిన నష్టాల వివరాలను, ఏ లపా [illegible] ఏ విధంగా ఎంత నష్టం కలిగిందో లిస్టులను తయారుచేయాలి. [illegible], యీ వివేదికను ప్రభుత్వమునకు ఒక కాపీని, పత్రికలకు ఒక కాపీని, పంపాలి. ఒకప్రతిని తమ ఆఫీసులో ఉంచుకోవాలి. [illegible] — [illegible] — [illegible] కమిటీలుగాని, వెళ్ళినప్పుడు సాక్ష లకు యివి పనికి వస్తాయి. నివారణ సమ సాయాలకు ప్రభుత్వం పద నుంచియు, [illegible] స్థానాలనుంచి నిధులు వస్తే [illegible] ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామములో స్థానిక నివారణ కమిటీలు ఏర్పడి, [illegible] నిజంగా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], వారి జీవించడానికి మార్గం ఏర్పడేటట్లును చేయాలి.

ఈ తుపాను వల్ల వచ్చిన నష్టాన్ని అంచనా వేసేటందుకు ప్రభుత్వం అనధి కార నివారణ కమిటీని వేసి వారి నివేదిక ననుసరించి నివారణ చేయాలి. [illegible] [illegible] [illegible] తీసుకొనునప్పుడు స్థానిక కాంగ్రెస్ కమిటీలు తయారు చేసిన నివేది కల ననుసరించి తమ అంచనాలను తయారు చేయాలి.

పంటలన్నీ పాడగుటచే తుపానుసోకిన

గ్రామాలన్నిటికి [illegible] [illegible] [illegible] ఇవ్వాలి. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] యాలను [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చేయాలి. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] 15 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 15 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సమసాయాలు [illegible] [illegible] [illegible] అక్క [illegible] [illegible] [illegible] ప్రకటించాలి. [illegible] చేయాలి. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] యున్నాయి. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కోసం [illegible]. ఈ [illegible], [illegible], [illegible] మొదలగు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చేయాలి. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఈ సంవత్సరానికి [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] చాల ముఖ్యమైనది. ఈ మహాసభ, [illegible] సూచించిన సమస్యలు చర్చించి సరియైన నిర్ణ యము చేయవలసి యున్నది. అవసర సాధ్యమగు కార్యక్రమం తయారు చేయాలి. విద్యార్థి సంఘాలు ముఖ్యంగా పనిచేసి ఈ కార్య క్రమమును ఆచరణలో పెట్టాలి [illegible] సంవత్స రము [illegible] ఎన్నో [illegible] ఉత్సాహంతో పని చెయ్యాలి. విద్యార్థి ఉద్యమాన్ని బలపరచాలి.

అధ్యయన [illegible] వృద్ధి చేయాలి! [illegible] నిర్మూలించాలి! విద్యార్థి ఉద్యమం జాతీయోద్యమానికి తోడ్ప డాలి!

జమీందారీ రిపోర్టు

(9 వ పేజీ తరువాయి)

[illegible] — [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] 30 [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ల్యాండ్ [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], అయితే [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] అనేక [illegible] [illegible] అనాటి [illegible] [illegible] పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంట్ [illegible] [illegible] [illegible] చాలా అన్యాయం. జమీందారీలో నేను అమల్లోవున్న పత్రారేట్లు అధమం 30 సంవత్స రాలనుంచి ఉన్నాయి. [illegible] సందర్భాలలో 50 సంవత్సరాల నుంచి కూడా ఉన్నాయి. కాబట్టి, యీరేట్లే సరియైనవి, న్యాయమైనవి అని అంగీకరించాలి.

అంతేకాదు. [illegible] [illegible] 'సెల్ [illegible]', [illegible] రైతులచే స్థాని [illegible] [illegible] [illegible] మార్తే, [illegible] రైతుకి చాలా లాభం కూడా [illegible] స్పష్టము [illegible]. కాబట్టి, [illegible] ల్యాండ్ [illegible] వ్రాయబడిన [illegible] ఏ విధంగానూ మార్చ రాదు.

[illegible] విషయంలో నేను [illegible] ఉన్న [illegible] (సెక్షన్ 30, A) సరిపోతుంది. దీనికి మించి మరెట్టి మార్పు అవసరంలేదు.

మత్తా వసూళ్ళు.

మత్తా వసూళ్ళ విషయంలో జమీందారులకు నేడు ఉన్న అధికారాలు [illegible] మార్పు చేయాలి. నేటి విధానం వల్ల మత్తా వసూళ్ళకు చాలా ఆలస్యం. [illegible] అవుతోంది. 1934 లో చేయబడిన సవరణ వల్ల మరింత ఆలస్యం. [illegible] అవుతోంది. కాబట్టి, ప్రస్తుతం అమల్లో ఉన్న నిబంధనలు రద్దు చేయబడాలి. ముఖ్య ముగా జిల్లా గెజెట్లలో ప్రకటించబడాలి. అనే నిబంధన ఉండకూడదు. గ్రామోద్యోగస్థుల మీద, రివెన్యూ డిపార్టుమెంటు మీద, జమీం దార్లకు యిప్పటికంటె ఎక్కువ అధికారం ఉండాలి. వసూళ్ళు [illegible] ప్రభుత్వోద్యోగుల ద్వారా జరగాలి, అనిరిపోర్టులో సూచించబడింది. దీనికి నేను వ్యతిరేకిస్తున్నా.

నీటి పారుదల వసతు లన్నింటికీ జమీందారే యజమాని. చెరువుల్ని, ఇతర జలాధారాల్ని 'రెగ్యులేట్' చేయడానికి జమీందారుకు హక్కు ఉన్నది. మామూలుగా రైతు అనుభవించే నీటి పారుదలపై మాత్రమే రైతుకు హక్కు ఉండాలి.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], రైతు, [illegible], [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ప్రయోజనం [illegible] [illegible]. జమీందారు [illegible] [illegible] [illegible] గ్రామకంఠాలు, గోచారులు, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. మొదలైన [illegible] [illegible] [illegible] రైతుల [illegible] [illegible] [illegible] నేను అంగీకరించ [illegible].

రంగస్వామి అయ్యంగారి (కాంగ్రెసు సభ్యులు) అభిప్రాయాలు.

మదరాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్‌లో సభ్యు లును, జమీందారీ విచారణ కమిటీలో ఒకరును, అన ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు మెజారిటీ రిపోర్టుతో పూర్తిగా ఏకీభవించక, ప్రత్యేకంగా యీ క్రింది అభిప్రాయాలు ప్రకటించారు.

రైతు — జమీందారు కూడా భూమికి యజమానులే.

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు ప్రకారం రైతు తన పంటలో ఎన్నోభాగము ప్రభుత్వానికి "ల్యాండ్ రివెన్యూ"గా చెల్లించాలో శాశ్వత ముగా నిర్ణయింప బడింది. అప్పటి ధరల్నిబట్టి దాని ఖరీదునుకూడా నిర్ణయించారు. దాన్ని మూడు భాగాలుచేసి, ఒక భాగం మాత్రమే జమీందారు ఉంచుకొని తక్కిన రెండు భాగాలు "పేష్కష్" క్రింద ప్రభుత్వానికి చెల్లించా లన్నారు. జమీందారు ప్రభుత్వానికి చెల్లించ వలసిన 'పేష్కష్' రైతు జమీందారుకు చెల్లిం చవలసిన "ల్యాండ్ రివెన్యూ" కూడా ఎంతో శాశ్వతంగా నిర్ణయింప బడింది. రైతు చెల్లించ వలసిన యీ "ల్యాండ్ రివెన్యూ" మొత్తాన్ని ప్రభుత్వంగాని జమీందారుగాని ఎక్కువ చేయ డానికి వీల్లేదని స్పష్టంగా విశదీకరించ బడింది. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు దరిమిలాను జమీం దారు బంజరు భూములు మొదలైనవి రైతుల కిచ్చి వాటిల్లో వ్యవసాయం చేయించి, తద్వారా లభ్యమయ్యే ఆదాయంనుంచి శిస్తు వసూలు చేసుకొనే హక్కు మాత్రం అతని కీయబడింది. అంతేగాని ఉన్న శిస్తును హెచ్చించడానికి జమీందారుకు కంతమాత్రం అధికారం లేదు. అంతేకాదు. జమీందారు అదివరకున్న నీటి వసతుల్ని బాగుచేయిస్తూ ఉండాలి; కొత్తవాటిని నిర్మించాలి. రైతుల సుఖ, సంపదలకై కృషి చేస్తూ ఉండాలి. తాను అనుభవిస్తూన్న మూడో వంతు సొమ్ములోనుంచి వైద్యశాలలు, పాఠ శాలలు పశు వైద్యాలయాలు మొదలైన సౌక ర్యాల్ని ఏర్పాటుచేయాలి. తనక్రింద పనిచేసే రైతులకు ఎట్టి కష్టాలు రాకుండా రక్షణయిస్తూ ఉండాలి.

పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు ప్రకారం [illegible] [illegible] [illegible]. (1) [illegible] [illegible] [illegible] (2) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (3) [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] స్పష్టంగా తెలుస్తో [illegible]. జమీందారుచే [illegible] భూమికి రైతు యజమానికాదు, రైతు జమీందారుకు చెల్లించే సొమ్మును పత్తా అని పిలువడానికి వీల్లేదు, ప్రభుత్వానికి "ల్యాండ్ రివెన్యూ" మాత్రమే చెల్లిస్తున్నారు. రైతు అంటే జమీం దారు క్రింద పత్తాదారుకాదు, జమీందారుతో బాటు రైతుకూడా భూమికి సమానమైన యజ మానేనని అనేక న్యాయస్థానాలు తీర్పునిచ్చాయి,

1802 వ సంవత్సరంలో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభుత్వానికి జమీందారు చెల్లించ వలసిన "పేష్కష్" నిర్ణయింపబడింది కాబట్టి అఫీసర్లు [illegible] రైతు కూడా జమీందారుకు శాశ్వతంగా శిస్తు చెల్లించాలి, అని కమిటీ మెంబర్లు మెజారిటీ సభ్యులు అభిప్రాయ మిచ్చారు.

కాని, ఈ విధంగా జమీందారుకు రైతు చెల్లించవలసిన శిస్తు మొత్తం ఎంతో నిర్ణ యించడానికి సెటిల్మెంటు ఆఫీసర్లు అనేక యిబ్బందులు పడవలసి వస్తుంది. అసలు యీ సెటిల్మెంటు పద్ధతే కని, వివి మొదుగని కొత్త విధానం, వారివారి సొంత అంచనాల్ని బట్టి అనేక వివరాల మీద ఆధారపడవలసి వస్తుంది. ఇందువల్ల అమాయకులైనట్టి, పేదవారైనట్టి రైతుకు అపకారం జరుగుతుంది. ఆఫీసర్ల [illegible] నిర్ణయాల్ని అతిక్రమించడానికి రైతుకట్టి సాధన సంపత్తి ఏదీలేదు. గవర్న మెంటు భూముల్లో రైతు చెల్లించవలసిన పన్ను ఎంతో నిర్ణయించడానికి ఈ సెటిల్మెంట్ ఆఫీ సర్లకు [illegible] ప్రధాన సూత్రాలెన్నో ఉన్నాయి. గవర్నమెంటు రైతు తన భూమికి ప్రక్క సుండే భూమికి ఏరేటు చొప్పున పన్ను వసూలు చేస్తున్నారో స్పష్టంగా తెలిసే ఉంటుంది. కాబట్టి ఆఫీసర్లు అతని కన్ను మూయలేరు. 1802 నాటి రేట్ల ప్రకారమే యికముందు కూడా శిస్తు నిర్ణయించబడాలి, అని రైతుల తరఫున సాక్ష్యం ఇచ్చిన ఎవరూ కోరియుండ లేదు. మాకు చేరిన మెమొరాండంలో కూడా ఇట్టి సూచన చేయబడలేదు. ఈ విధానం వల్ల, రైతులకూ — జమీందార్లకూ ఎట్టి ఫలితాలు కలు గుతవో ఊహించడానికి సాక్ష్యం ఏదీ లేదు. అంతేకాదు. పెర్మనెంట్ సెటిల్మెంటు వల్ల తమకు తీరని అపకారం జరిగిందని భారతీయు లందరూ అభిప్రాయపడుతూ వచ్చారు. కాని, మెజారిటీ నివేదిక ప్రకారం, పెర్మనెంట్ సెటి ల్మెంటును అంగీకరిస్తూ దానికి పృవపత్రం ఈయాలని సూచించబడింది. మరో కారణం కూడా ఉంది. వీరి సూచన ప్రకారం, జమీం దారీ రైతులు — గవర్నమెంటు రైతులు కూడా చెల్లించేది మత్తా గాక, ప్రభుత్వానికి చెల్లించే "ల్యాండ్ రివెన్యూ" కాబట్టి జమీందారీ రైతు లకూ — రైత్వారీ రైతులకూ సమానమైన రేట్లే విధించాలి.

కాబట్టి, నా అభిప్రాయం ప్రకారం, సరియై నట్టి — న్యాయమైనట్టి విధానం ఏదంటే, గవర్న

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. కాబట్టి, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] రైతు [illegible] [illegible] [illegible] ఈ హక్కును అంగీకరించారు.

మహబూబ్ అలీబేగ్‌గారి అభిప్రాయం.

జమీందారీ విచారణ కమిటీవారి మెజారిటీ నివేదికను వ్యతిరేకంగా, కమిటీ సభ్యులైన మహబూబ్ అలీబేగ్‌గారు యీ క్రింది అభిప్రా యాలు తెలుపుచేస్తూ వ్రాశారు:

రైతుకీ — జమీందారుకీ మధ్య గల సంబంధం అన్యాయమైనట్టి, పరిశ్రమకి అభివృద్ధికి ఆధారమైన యుక్తిపట్టి [illegible] జమీం దార్ల హక్కుల్ని [illegible] చూడకుండా [illegible], [illegible] [illegible] పరిహారం చేయకుండా, వారి హక్కుల్ని భాగు [illegible]. జమీందారీ ప్రదేశాలకు రైత్వారీ ప్రదేశాలకు మధ్య ఉన్న తారతమ్యం [illegible] చేయడం ప్రభుత్వం ఎప్పటికైనా నిర్వర్తించ వలసిన కర్తవ్యం. ప్రభుత్వానికి రైతు చెల్లించ వలసిన ధనాన్ని ప్రభుత్వానికేగాక మరెవరికీ చెల్లించకూడదు. ఈలోగా, జమీందారీ ప్రదే శాలలోనూ — రైత్వారీ ప్రదేశాలలోను అమల్లో ఉండే పరిస్థితుల్ని సాధ్యమైనంత వరకూ సమానంచేయాలి. ఈ చేయడంలో జమీందార్ల హక్కులకు ఎక్కువగా నష్టం కలుగ చేయ రాదు; కాని రైతులకు [illegible], [illegible] ఇస్తూ ఉండాలి. ఈ విధంగా [illegible] జరిగాక, జమీందార్లకు ప్రభుత్వం నష్టపరిహార మిస్తూ జమీందారీలనే [illegible]. కాబట్టి, నా సూచన ఏమంటే, జమీందారీ శిస్తురేట్లు — రైత్వారీ రేట్లు కూడా రైత్వారీ భూమిశిస్తు విధానాన్ని అనుసరించే నిర్ణయింపబడాలి. ఎక్కు డైనా రైత్వారీ రేట్లకంటె జమీందారీ రేట్లు తక్కువగా ఉంటే, అవి అట్లాగే ఉంచవచ్చు. ఈనాముల విషయంలో కమిటీవారి మూలావం నాకు ఆశాభంగం కలిగించింది. గ్రామాల్లో ఉన్న భూములకు యజమాని రైతు. అనే సిద్ధాంతం ఎప్పుడయితే అంగీకరింపబడిందో, ఆ భూములవల్ల వచ్చే ఆదాయంలో కొంత భాగం ప్రభుత్వానికి చెందాలని ఎప్పుడైతే ప్రక టింపబడిందో, అప్పుడు జమీందారీ రైతు, రైత్వారీ రైతు ఒక స్థితిలోను, "హోల్ ఈనాం" రైతు మరొక స్థితిలోను ఉంచబడడం హేతువా దానికి పూర్తిగా విరుద్ధం. రైతుల్ని ప్రత్యేక తరగతులుగా విభజించడం అభివృద్ధిని కాంక్షించే ఏ ప్రభుత్వానికీ తగదు. కాని, ఈనాందారుకు ఇప్పుడు ఈయవలసిన నష్ట పరిహారం సరిపోదని నా అభిప్రాయం. ఐదు సంవత్సరాల మత్తా అతనికి వచ్చేలాగు చట్టం మారిస్తే ఈనాందారుకి న్యాయం కలుగు ఉంది.

అదీ —ఇదీ —అన్నీ

ఆం. రా. కాం. సోషలిస్టు పార్టీ

ఆఫీసు:—బెజవాడ.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ కార్యనిర్వాహక వర్గము ది 2—12—38 వ తేదీని బెజవాడలో సమావేశమై ఈ దిగువ తీర్మానములను గావించినది.

1. నూతన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశానికి ఒక వారం రోజులు ముందుగా రాష్ట్ర పార్టీ సమావేశాన్ని బెజవాడలో జరుపవలయును. దీనికి కావలసిన ఏర్పాట్లు అన్నియు చేయుటకు కార్యదర్శికి అధికార మివ్వబడినది.

1938 వ సెప్టెంబరు నెలాఖరులోపల సభ్యులుగా చేరినవారే పార్టీ సమావేశములో పాల్గొనుటకు అర్హులు.

2. కామ్రేడ్ చంద్ర రాజేశ్వరరావు గారిని రాష్ట్ర కాం. సో. పార్టీకి అర్గనై జరుగా నియమించడమైనది. ప్రయాణాల ఖర్చు పార్టీయే భరించును.

3. కామ్రేడ్ జొన్నలగడ్డ రామలింగయ్య గారిని ఈ నెల మొదటి వారంనుండి విశాఖపట్నం జిల్లాలో పార్టీ పని చూచుటకు పెట్టుటకును వారికి నెల 1 కి రు. 30 ల చొ॥ ఇచ్చుటకును తీర్మానించడ మైనది.

4. కర్నూలు జిల్లా పార్టీ సాధారణ సమావేశమును ఈ నెలాఖరుకు జరుపవలయును. కామ్రేడ్ చలసాని వాసుదేవరావు గారు వెళ్ళి ఆ జిల్లాలో పనిని గూర్చి చర్చించి పార్టీ సరిగా పనిచేయునట్లు చేయాలి.

5. రాయలసీమ ఆర్థిక రాజకీయ పాఠశాలను '39వ ఏప్రిల్ నెల 1 వ తేదీనుండి జరుపవలయును.

ఈలోపల రాయలసీమ జిల్లాలలో పార్టీని ఏర్పాటు చేయాలి.

బెజవాడ, 4-12-38 } ఇట్లు పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య ప్రధాన కార్యదర్శి.

* * *

జమీ గొల్వేపల్లి కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ సమావేశము.

28-11-38 న 12 గం॥ మా గ్రామ కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ సాధారణ సమావేశము, కామ్రేడ్ సుబ్బారావు గారి అధ్యక్షతను జరిగెను. ప్రథమమున కామ్రేడ్ చెరుకూరివలపతిరావు గార్ని కార్యదర్శిగా ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొన్నారు. అనంతరం ఈక్రింది కార్యక్రమం ప్రకారం ఆయా సంఘములలో పని చేయటానికి యీ క్రింది వారు నియమింప బడ్డారు.

1. కాంగ్రెసు: వల్లభనేనిరామబ్రహ్మంగారు, కార్యక్రమం: దినోత్సవములు జరిపించుట, గ్రామాభివృద్ధికి సంబంధించిన విషయాలు.

2. రైతు సంఘం: కంచర్ల సుబ్బారావుగారు, కార్యక్రమం: సభ్యులను విరివిగా చేర్పించుట, ఇరిగేషన్ విషయములు, లంచగొండితన నిర్మూలనము.

3. యువజన సంఘం: కామ్రేడ్స్ కె. రాజగోపాలరావు చలపతిరావు గార్లు కార్యక్రమం: దినోత్సవములు జరిపించుట, పత్రికా పఠనానికి యువజనులను అలవాటు చేయించుట, రాజకీయ చైతన్యము కలుగచేయుట, ఆర్థిక లెక్కలు తయారు చేయించుట తాలింఖానాలు ఏర్పాటు చేయించడం అప్పుడప్పుడు పోటీ పందెములు పెట్టుట.

4. మహిళా సంఘం: వల్లభనేని సీతా మహాలక్ష్మమ్మ కాట్రగడ్డ హనుమాయమ్మ గార్లు కార్యక్రమం: రాజకీయ వాతావరణాన్ని కలుగజేయుటకు మహిళల కొరకు ఆ రామ మందిరాన్ని ఏర్పరచుట, పత్రికలు, పుస్తకములు చదివించుట, బహిరంగ సభలు అప్పుడప్పుడు ఏర్పాటు చేయించుట.

పిమ్మట ఈ క్రింది తీర్మానములు చేయబడెను.

1. గ్రామ పంచాయతీ బోర్డు పార్టీ దృక్పధంతో గాకుండా పని చేయునట్లు మన పార్టీ సభ్యులు ప్రయత్నించాలి.

2. గ్రంథాలయమునకు క్రొత్త పుస్తకములు తెప్పించుటకు మరి యితర విషయము లాలోచించుటకు కామ్రేడ్సు రాజగోపాలరావు రామబ్రహ్మం గార్లను ఏర్పరచుట, గ్రంథాలయమునకు క్రొత్త వర్కింగు కమిటీ నెన్నుకొనుట.

ఇట్లు,
సి. చలపతిరావు,
కార్యదర్శి,
గ్రామ కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ.

* * *

బందరు పట్టణ విద్యార్థి సంఘపు 1938—39 సం॥ ప్రోగ్రాము

(1) విద్యార్థుల వాఙ్మయాభివృద్ధికి వ్రాత మ్యాగజైను కరపత్రములు—దీనికి సంపాదక వర్గము

ఆర్. ఉమామహేశ్వరరావు
వై. నరసింహారావు
వి. బసవ కోటేశ్వరరావు

(2) విద్యార్థులశారీరకాభివృద్ధికి (Mass-Drill) మాస్‌డ్రిల్లు ఆటలు ప్రతి ఆదివారము జాతీయ కళాశాలలో ఉదయము 6—7 గం॥

జి. రామకృష్ణ ఉ. రామమోహనరావు
టి. హరిహరరావు—ఆర్గనైజర్లు

(3) విద్యార్థుల మనోవుల్లాసమునకు సంఘ పరిస్థితులు తెలిసికొనుటకు యస్‌కర్షన్సు ప్రతి శనివారము 3 గం॥ ల నుండి

కె. అంజయ్య, ఆర్. రామచంద్రరావు
కె. ప్రతాపచంద్రరావు—ఆర్గనైజర్లు

(4) విద్యార్థులు దేశీయ, విదేశీయ సమస్యలు తెలిసికొని చర్చించుకొనుటకు స్టడీ సర్కిల్సు ప్రతి ఆదివారము మ॥ 12 గం॥ నుండి సా॥ 2 గం॥ వరకు

1. ఇంగ్లీషుపాలెం హాస్టల్—యం. శంకరరావు
2. జాతీయ కళాశాల—మోహనరావు
3. వై. నరసింహము గారి రూములో—కాజ సత్యనారాయణ
4. సి. చలపతిరావు గారి రూములో—వై. లక్ష్మినారాయణ—ఆర్గనైజర్లు

(5) విద్యార్థి సంఘం తరఫున ప్రతి సోమవారము 5 గం॥కు టౌనుహాలులో చర్చలు జరుపబడును. వాటిని అమలు పరచుటకు—

వై. వి. సుబ్బారావు, యం. అంజయ్య
సి. చలపతిరావు, కె. ప్రతాపచంద్రరావు
వి. వెంకటరత్నము

బందరు పట్టణ విద్యార్థి సంఘము.

గన్నవరం విద్యార్థి సంఘం.

23—11—38 వ తేదీ సాయంత్రం 4½ గంటలకు గన్నవరం విద్యార్థి సంఘ కార్య నిర్వాహక వర్గం సాధారణ సమావేశం జరిగింది. ఈ క్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడినవి.

1. కెమాల్ పాషాగారి మృతికి ఈ సభవారు విచారమును తెల్పుచున్నారు.

2. ప్రతి క్లాసులోను ప్రతి పరీక్షకు పేపర్లు అచ్చు వేయించి 0-8-0, 0-6-0 వసూలు చేయుటకే సహకరింగీ కరించెదరుగాని అంతకంటె ఎక్కువ ఏమియు వసూలు చేయుటకే మాత్ర మంగీకరింపము.

3. స్కూలు పైన జాతీయ పతాకము, విద్యార్థి జండాలు ప్రతిష్ఠింపవలెను.

4. నత్వర ఆంధ్ర రాష్ట్ర మునీ సభవారు కోరుచున్నారు.

5. ఇంగ్లీషు డెస్కులో మొదట నుంచు బ్రిటిష్ జాతీయ గీతం తీసెయ్యాలి.

6. సాంవత్సరిక పరీక్షలలో దిద్ద బడిన పేపర్లు తిరిగి విద్యార్థులకిచ్చి వేయబడాలి. అన్యాయం జరిగిందని తోచే యెడల హెడ్ మాష్టరుగారి రివాల్యు ఏషన్ చేయించే హక్కుండాలి.

7. లైబ్రరీలో పుస్తకాల లిస్టుండాలి. యిష్టము వచ్చిన పుస్తకాలను విద్యార్థులు తీసుకొను హక్కుండాలి.

* * *

జిన్నూరు మహిళా సంఘం

20—11—38 వ తేదీని జిన్నూరు గ్రామ మహిళా సంఘము శ్రీమతి భూపతిరాజు వెంకమ్మగారి అధ్యక్షతను సమావేశమై గావించిన తీర్మానములు.

1. టర్కీ జాతీయ ప్రభుత్వ నాయకుడును, సామ్రాజ్య వ్యతిరేకియు, స్వాతంత్ర పిపాసియునగు స్వర్గీయ కెమాల్ పాషాగారి మరణమునకు చింతిలుచు మా సానుభూతిని తెలియజేయుచున్నాము.

2. శ్రీమతి ఏ. రాధాబాయిగారిచే సెంట్రల్ ఎసంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టబడిన బహు భార్యనిరోధక చట్టము స్త్రీ లోకమున కెంతయు మహోపయోగము గాన వెంటనే పై చట్టము అమలులోనికి రా చూడవలెనని ఈ సభవారు సెంట్రల్ ఎసెంబ్లీ సభ వారిని కోరుచున్నారు.

(3) ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిస్థితులు విపులంగా తెలుసుకొనవలెనన్నచో పత్రికా పఠనము ముఖ్యము గాన స్త్రీ సంఘ సభ్యులందరు, తప్పనిసరిగా ప్రతి రోజూ పత్రికలు చదువవలెననియూ డిసెంబరు నెలాఖరులోగా స్త్రీసంఘమునకు విశేషముగా సభ్యులను చేర్పించవలెననియూ స్త్రీలందరనూ యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

భూపతిరాజు వెంకమ్మ.

రైతాంగం

కలము ముట్టిన నిశానీ

అర్యా,

ప్రాంసరీ నోట్లు వ్రాయునప్పుడు, రిజిస్ట్రీ దస్తావేజుల మీద చదువుకొన్నవారు సంతకము చేయుటయు, చదువురానివారు బొటనవ్రేలి గుర్తు వేయుటయు సహజము. కాని, యీ మధ్యనుగాక మరియొక దురాచార పద్ధతి జరుగుచున్నది. చదువు రానివారు బొటనవ్రేలి గుర్తు వేయుటకు బదులుగా ప్రాంసరి నోటును వ్రాసిన లేఖకుడే రిజిస్ట్రీ ఆఫీసుమీద సహితము ఋణస్థుని పేరుతో "ఫలాని రామయ్య ముట్టిన నిశానీ" యని వ్రాయుచున్నారు. ఒకనా యీ కలం ముట్టిన నిశానీ అను విషయంలో నోటు వ్రాయించి యిచ్చే వ్యక్తితో అగత్యమును లేకుండా, నిరాటంకముగా, ఫోర్జరీ, పత్రములు ప్రోనోట్లు వ్రాసుకొనుటకు యీ పద్ధతి చాలా అనుకూలముగా వున్నది. అందుచేత యెవరి యిష్టానుసారము వారు (ఫోర్జరీ) నోట్లు పత్రములను వ్రాసుకొనుటకు అవకాశము కలుగుచున్నది. ఇటువంటి అవకతవక కలం ముట్టిన నిశానీలు గల ప్రాంసరి నోట్లను పత్రములను నమ్మి సివిల్ కోర్టువారు డిక్రీలు యిచ్చుచున్నారు. అది యెద్దు యీనినదనగా గాట కట్టేయు మన్న విధముగా యున్నది. నా అనుభవములో ఈ కలం ముట్టిన నిశానీల స్వేచ్ఛా వర్తనము కర్నూలు జిల్లా మార్కాపురం తాలూకాలోను, నెల్లూరు జిల్లాలో కనిగిరి తాలూకా ప్రాంతములలోను, విశేషముగా జరుగుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారు ఇటువంటి నిశానీలను అమలులో యుంచుకొన దలంచిన, ప్రభుత్వ న్యాయ స్థానములన్నింటిలోను అన్ని విషయములలోను యుండవలయునుగాని, ఒక్క నోరు లేని బీద రైతుల ఋణములయందె ఇట్టి పద్ధతులు జరుపుట యన కేవలం అన్యాయముగా యున్నది. వడ్డీ వ్యాపారస్థులు మితికి మించిన దుర్మార్గములను జేయుచూ రైతులను పీల్చి పిప్పి చేస్తున్నారనే సంగతి నేటి ప్రపంచమంతా ఘోషించి పోతూ యున్నది. ఇట్లు చేయుచున్న వడ్డీ వ్యాపారస్థుల, కుట్రలు ప్రభుత్వమువారు విశ్వసించి బీద రైతులకు అన్యాయము చేయుట బహు శోచనీయముగా యున్నది.

నేటి మద్రాసు ప్రభుత్వ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గంవారు రైతును బాగుపరచవలయునంటే, మొదటిది రైతునకు ఋణమునుండి విముక్తి చెందించినచో, దేశం కొంత వరకు బాగుపడునను ఉద్దేశముతో, (రైతు ఋణ నివారణ చట్టం) అమలులోనికి తెచ్చియున్నారు. ఇటువంటి చట్టమునకు వ్యతిరేకంగా వడ్డీ వ్యాపారస్థులు అమాయకపు బీద రైతులను మోసముచేతను, ఒత్తిడిచేతనూ బెదరించి ఈ దినము నగదు తీసికొనినట్లు తిరుగా గతించిన ప్రాంసరీనోట్లను వ్రాయించుకొనుచున్నారనే సంగతి అనేకమంది మహామహులు గ్రహించుకొని, పత్రికలలో ప్రకటింపుచున్నారు గాని, ఈ "కలంముట్టిన నిశానీలు" అనే సూక్ష్మ పద్ధతులతో ఋణస్తునకు తెలియకుండానే షాహుకారులే స్వంతంగా (ఫోర్జరీ) నోట్లు తయారు జేయుచున్నారే అను సంగతి ఎవరును గమనించడంలేదు. ఈకారణంచేతనే మార్కాపురం, దూపాటి సీమ, పల్లెటూళ్ళలో రైతులకు ఎడతెగని బాకీలు అగుచున్నది. చదువురాని రైతు కోర్టులో బోను యెక్కి "ఈ బాకీ నేను ఎరుగను దేవరా" అని ప్రాధేయపడినప్పటికిన్ని, కలం ముట్టని నిశానీ యని వ్రాసినంత మాత్రమున దావాలు డిక్రీలగుచున్నవి. కోర్టువారు ఋణస్తునియందు మోసమున్నదా, లేక ఋణదాత యందు మోసమున్నదా అను సంగతిని వివరముగా తెలుసుకొనలేకున్నారు. నిశ్చయముగా అప్పు యిచ్చియుంటె నేని బొటనవ్రేలి గుర్తును ఎందుకు వేయించుకొనగూడదు అని అడుగునట్టి న్యాయాధిపతి ఒక్కరును లేరు. విద్యావిహీనస్థులగల ఈ బీదరైతులయొక్క ప్రామిసరీ నోట్లు, పత్రములు తప్ప మిగత యేవిధమయిన ఇతర సంగతులలోగాని సంతకం లేక బొటనవ్రేలిగుర్తు కావలెనంటారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వంవారు రైతుకు పరపతి పెట్టదలచుకున్నారుకదా, ఈ కలం ముట్టిన నిశానీలను ఒప్పుకుంటారా?

నెల్లూరు కర్నూలు జిల్లాలయందు గొప్ప పదవులను స్వీకరించ దలంచిన నాయకులు ఎలక్షన్ కాలములలో ప్రతి పల్లెటూళ్ళలోను ప్రచారములను జేసి రైతులను రెండూడి ఓటు ఓటని కలవరించి రైతులను ఏడ్పించి, ఓటును ఇప్పించుకొని, యెట్లో గొప్ప పదవులను స్వీకరించుకొని, ఎన్నికలు జరిగిన మరు నిమిషం నుండి మరల ఎలక్షన్లు వచ్చేయంత వరకును, ఇది వరకు ఓటు ఇచ్చిన రైతు యెట్లాటివాడో కన్నెత్తైనా చూడరు. వోటును అడిగి తీసుకొని నప్పుడు రైతుయొక్క కష్ట సుఖాలను విచారింపవలదా? ప్రతి గ్రామ మందును రైతు సంఘములను స్థాపించుకొని సంఘముల ద్వారా కష్టములనుండి కడతేరవచ్చునని దలంచితే, తలాతోక యెరుగని మార్కాపురం, దూపాటి సీమ రైతులు ఏమి సంఘాలు స్థాపించుకొనగలరు? ప్రాధేయపడి ఓటు ఇప్పించుకొని రైతుల, సహాయముతో గొప్ప పదవులను సంపాదించుకొన్న ప్రముఖులు, అనాచార పల్లెటూళ్లు తిరిగి తెలుకొన శక్తిలేని రైతులకు తెలియజెప్పి, సంఘములు స్థాపించి, బలపరచి, బీద రైతుల కష్టములను తొలగించి ఇటువంటి అన్యాయమగు కలం ముట్టిన నిశానీలనూ రూపుమాపించకూడదా? సంఘములు లేనిచోట స్థాపించు నుద్దేశ్యము కలుగజేసుకొనవలయును. యీ కాలములో నాగరీకత గల ప్రతి గ్రామములోను రైతు సంఘములు వున్నవి. సంఘములు లేని గ్రామముల గురించి వేరే చెప్ప నవసరము. ఆ ప్రాంతమందు ప్రచారముచేయు కాంగ్రెసు నాయకుల లోపమని నా అభిప్రాయము. కాల చక్రమును నడుపుటకు మూలాధారమగు ద్రవ్య విషయమును గూర్చి మీరు ముభావంను వహించుటన, చాలా కష్టము యున్నది. ప్రతి రైతును సాలు పొడుగునను శ్రమపడి యెద్దులను శ్రమపెట్టి భూమిని దున్ని బ్రతుకు బీద రైతుల రక్తమును పీల్చ పిప్పి జేయుచున్న, కలం ముట్టిన నిశానీలను, కీటకములను నశింపజేయని దేశ నాయకులను ఏమని ప్రార్థింపవలయునో దోచకున్నది.

గత 9-11-38 వ తేదీన కంభంలో జరిగిన జిల్లా బోర్డు ఎన్నికల విషయంలో కాంగ్రెసుకు అపజయము కలిగినదంటే ప్రతి గ్రామంలో సంఘాలు లేకపోవుటయే కాంగ్రెసు వారి లోప మని నా అభిప్రాయము. నిజంగా అట్లు కంభంతాలూకా ప్రతి గ్రామమందు రైతు సంఘములు ఉండి, రైతులతో పరిచయము కలిగి యుండెనేని కంభంతాలూకాలో కాంగ్రెసుకు అపజయం సంభవింపకుండును. కావున కాంగ్రెసు నాయకులు మావిజ్ఞప్తిని ఆలకించి మార్కాపురం కనిగిరి తాలూకాల ప్రాంతమునగల కలం ముట్టిన నిశానీలను గురించి యీ ప్రాంతముల ప్రచారమును సలిపి, రైతుసంఘముల స్థాపించి అమాయక రైతులోకమును సంరక్షింతురని ప్రార్థింపుచున్నారము.

గజ్జలకొండ 20—11—38 ఇట్లు, శనగపాటి సుబ్బయ్య

మున్సబు గారి లంచాలు.

గన్నవరం తాలూకా మేదూరు గ్రామం

ఆర్యా,

మేదూరు గ్రామము విశేషపాయకారీలు కలిగి ఉన్న గ్రామము. 1348 వ ఫసలీ జనవరి కిస్తీ రాబోవుచున్నది. 1347 వ ఫసలీలో డిప్యూటి మునసబు గారు గవర్నమెంటు తీరువా వసూలు చేయుటలో మునసబు ప్రతి ఆసామీవద్ద ఆసామి 1 కి రు. 1-0-0 అగాయతు 0-4-0 ల వరకు తీరువాతోపాటు ఎక్కువ పుచ్చుకొనిరి, అదేమని అడుగగా ఇవ్వనంటే జప్తు చేసెదననియు, ఆసామి 1 కి రు. 2—0—0 ల చొప్పున ప్రాసెస్సుఫీజు వసూలు చేసెద ననియు బెదిరించిరి. మేదూరు గ్రామం పెద్ద గ్రామం అయివున్నది. విశేషపాయకారీలు కలిగి ఉంది.

కృష్ణా యీస్టు బ్యాంకు కెనాలు క్రింద నూతన సాగులు చేసిన రైతులు తీరువా వసూలు విధానం తెలియనివారు అగుటవలన, డిప్యూటి మునసబుగారి అధార్టీకి జడిసి రు. 1-0-0 అగాయతు 0-4-0 ల వరకు ప్రతి ఆసామీ పన్ను మాదిరిగా యిచ్చిరి. ఈ విషయములో ఆ గ్రామము యొక్క చుట్టుపట్ల పాయకారి కలిగివున్న గ్రామాదులలోని మేదూరు జిరాయితీ రైతులను దరియాప్తు చేయించిన యెడల విశదము కలుగగలదు.

ఇది యిట్లుండ నూతన సాగులవారివద్ద జాయింటు పట్టాలలో డిప్యూటిమునసబుగారు వారి యిష్టము వచ్చినటుల తీరువా వసూలుచేసి బాకీకి సరిపడిన మొత్తం మాత్రం చిఠాను జమకట్టినట్లు వెల్లడిలోకి వస్తున్నది.

ఇందుకు ఉదాహరణ

మేదూరులో ఒక జంగము కులస్తురాలు గెద్దం సోమమ్మ అనే ఆమె ఉన్నది. ఆమె తమ్ముడు పెయ్యేట శ్రీశైలం ఉన్నాడు. వీరుభయులవల్ల ఒకరి సంగతి ఒకరికి తెలియకుండా ఇద్దరివద్ద తీర్వా వసూలు చేసినారు. పెయ్యేట శ్రీశైలం మేదూరులో లేడు. గుడివాడ తాలూకా పెంజెంద్రలో ఉన్నాడు. ఆయనవల్ల వసూలు చేసిన సంగతి సోమమ్మకు తెలియనివ్వ లేదు. సోమమ్మవల్ల ఆమొత్తమే తిరిగి వసూలు చేసినాడు. సోమమ్మ, శ్రీశైలం ఇద్దరు కలిసికొన్నప్పుడు ఉభయుల వల్ల వసూలుచేసినటుల తెలిసికొనిరి. డిప్యూటిమున్సబు గారిని అడిగిరి. అంతట వారు కేకలువేసి వారియొక్క అధార్టీ యావత్తు చూపి వాళ్ళవద్దఉన్న రశీదులు తెప్పించుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని మునసబుగారికి రసీదులు చూపించలేదని తెలుస్తుంది. గ్రామ లెఖ్ఖలలో యెట్లుగా మునసబుగారు సమర్థించి జమకట్టిఉందురో తెలియదు. యీ మాదిరిగా చాల వున్నవని వదంతులుగా చెప్పుకొంటూ ఉన్నారు. కాబట్టి యీ హంశములు వెంటనే ప్రభుత్వమువారు దరియాప్తు చేయించనియెడల ఇంకా ఎన్ని విపరీతములు జరుగనున్నవో నని విన్నవించుకొనుచున్నాను. ఇట్టి మాదిరిగా వసూలు చేసి సంపాదన చేయుటకే విశేషముగా ప్రయత్నించి గుడివాడతాలూకా దింటకుర్రు గ్రామ కాపురస్తుడయి వుండి గన్నవరం తాలూకా మేదూరుగ్రామమునకు డిప్యూటీ మున్సబుగా వచ్చుట కలిగినది.

ఈ హంశము లన్ని ప్రభుత్వము వారు వెంటనే లోకలు యంక్వైయిరీ చేసినయెడల రుజువుకాగలదు.

మేదూరు 9—12—38 } ఇట్లు గ్రామవాసి.

స్వదేశ సంస్థానాలు

రచయిత: నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు. క్రౌన్ సైజున 145 పేజీలు. వెల 0-8-0. [illegible] ప్రకాశకులు:—నవయుగ ప్రచురణాలయము, [illegible], కృష్ణాజిల్లా.

★

ఆఖిలభారత సంస్థానాధీశులను [illegible] ఈ సంచిక [illegible] వెల్లువెత్తినాయి.

★

[illegible] నాటకుల భోగాలు, వినోదాలు, [illegible] ప్రజలు ఎలా [illegible] విపరించారు.

ఈనాడు సంస్థాన ప్రజా ఉద్యమానికి కారణమైన సంస్థానాధీశుల చర్యలను తెలుసుకోవాలంటే ఇది చదివితే చాలు. [illegible] "ఈ పుస్తకం [illegible] [illegible]."

ఇలాంటి పుస్తకాన్ని అందించిన [illegible] నవయుగ ప్రచురణాలయం వారిని ప్రోత్సహిస్తున్నాను.

ఆస్ట్రియా ఆక్రమణ

రచయిత: నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు. క్రౌన్ సైజున 100 పేజీలు. వెల 0—8—0. ప్రకాశకులు:— నవయుగ ప్రచురణాలయము, [illegible], కృష్ణాజిల్లా.

[illegible] ఇది "[illegible]" [illegible].

★

[illegible] ఆస్ట్రియా [illegible] ఆస్ట్రియా స్వాతంత్ర్యమును [illegible] బ్రిటిష్, ఫ్రాన్సు, ఇటలీల పాత్ర యేమిటి? [illegible] సమాధానం ఈ పుస్తకం చదివితే [illegible]. ఆయా దేశాల [illegible] ఇది ఒక నీతియన్ రాజకీయ గ్రంథంగా [illegible] పుస్తకము [illegible]. ఆస్ట్రియా పతనంలో, ఆయా దేశ నాయకుల పాత్ర [illegible] ఏయే నాయకులు, ఎన్ని గంటల [illegible] నిమిషాలకు—ఏమే పనులు చేసేవారో; ఆయా నాయకుల [illegible] వర్ణించారు. కొంచెం ఆయా వర్గాల పాత్రను వివరించి ఉంటే బాగుండేది.

ఆలా ఆయా దేశాల పరిస్థితులను దృష్టితో [illegible] ఉంచుకొనక పోవడంవల్ల ఒక [illegible] 15 వ [illegible]

"ఆస్ట్రియా, జర్మనులు రెండు జాతి ఆస్తి

గ్రంథావలోకనము

[illegible] అనేక [illegible] ఉన్నవి. విడివిడిగా [illegible] ఆ రెండింటిలో [illegible] అలాంటి [illegible] రెండు జాతు [illegible] సంస్కృతి [illegible]." అని [illegible], జర్మని, ఆస్ట్రియాల [illegible] ఇది [illegible] ఇప్పటి [illegible].

[illegible] ఆ రెండు దేశాల [illegible] తానే [illegible] బూర్జువా వర్గం వల్ల [illegible] బూర్జువా వర్గం, ఆస్ట్రియా ఆక్రమణలో సంతృప్తిపడి ఊరుకొనేది కాదు. [illegible] ఉపానించ [illegible] నుంచీనే [illegible] మార్కెట్టుల ఆక్రమణకు సాహసం చేసేపోపుట వల్లనే. బూర్జువావర్గం పూర్తి అధికారం సంపాదిస్తే, ప్రపంచాన్నంతా ఆక్రమించాలనే ప్రయత్నిస్తుంది [illegible]—సామ్రాజ్యవాదం [illegible] [illegible]. అందువల్లనే ఆస్ట్రియాలో జర్మని కలిసినా, శాంతి సంతృప్తి సౌఖ్యాలు కల్గవేమ. ఆకోస్లావేకియా [illegible] కల్గవేమ. హిట్లరు-సాట్లర్ వెనుకనున్న బూర్జువా అల [illegible] లేదు. కాబట్టి, ఆస్ట్రియా జర్మనీకి [illegible] చేసినంత మాత్రాన శాంతి ఏర్పడేది కాదు. [illegible] అనాను ప్రాంయు [illegible] చెప్పుటలేము. కాని ఆస్ట్రియా ఆక్రమణలో జర్మని బూర్జువావర్గం శాంతి వన ఏనే చెప్పుతే మా వాదన.

ఇలాంటి ప్రమాదానికి గురియైనది ఒక్క [illegible] కాదు. ఇదివరకు బ్రిటిష్, ఫ్రాంసుల [illegible] అదేవిధ [illegible] అలాగే [illegible] ఇదివరకు [illegible] జర్మనీకి అన్యాయం జరిగింది కాబట్టి ఈనాడు జర్మని ఏ పని చేసినా సమర్థించ [illegible].

[illegible] శైలి. [illegible] రాజకీయాలుగల్గిన 'ఆస్ట్రియా ఆక్రమణ' [illegible] ఇలాంటి గ్రంథాలను మరి కొన్నిటి నవయుగ ప్రచురణాలయంవారు ప్రకటించి, ఆంధ్ర భాషా సేవ చేసెదరు గాక!

—టి. వి. ఆర్.

త్యాగం

రచయిత: గుడిపాటి వెంకటచలంగారు. ప్రకాశకులు: [illegible] గ్రంథాలయం, [illegible], కృష్ణాజిల్లా. క్రౌను సైజు 140 పేజీలు వెల అరణా.

★

ఆంధ్ర సాహిత్యానికి తన రచనలతో [illegible] 'చలం'గారి సాంఘిక నాటకం యిది. [illegible] పాత్రలు [illegible] మాత్రమే కల్గి వనువు

వారి [illegible] ఆకర్షించుకుంది. [illegible]

[illegible], కేశవరావు భార్య [illegible] [illegible] జీవితాంను [illegible] పెట్టుకొంటుంది. [illegible] శ్రీనివాసులు [illegible] ఆ [illegible] కాలం [illegible] లాయెంది. కేశవరావు [illegible] అవిచేయుటలో [illegible] కోసం [illegible] 15 వందలు [illegible]. వాని ప్రియుడు శ్రీనివాసులు [illegible]. [illegible] అటునుండి [illegible] కోరిన [illegible] చేయుట [illegible] అనుకొంటుంది. శ్రీనివాసుల్ని [illegible] కుమారి యింటికి వెళ్లి అవకాశం [illegible]. శ్రీనివాసులు ఈ సంగతి తెలిసికొని [illegible] పోతాడు.

దీనిలో కవి రెండు రకాల త్యాగాన్ని చూపించారు. పతివ్రతా త్యాగం: భోగించాని త్యాగం. మొదటి దానికంటే రెండవది ప్రాశస్త్యమైనదని నిరూపించడానికి ప్రయత్నించారు. మొదటిదాంట్లో, వ్యక్తిత్వం లేదు. [illegible] రెండవదానిలో [illegible] పోవడం ఉంది. [illegible] చేసుకుంటూనైనా స్వేచ్ఛ, వ్యక్తిత్వం కల్గిన యువతి, ప్రేమ మయ సంసారం [illegible] యీ రెంటినీ మించిన [illegible]. కాని, [illegible] యీ సమాజంలోనో....

అపోహ

రచయిత: గాలి బాలసుందరరావుగారు. క్రౌను సైజున 125 పేజీలు. వెల అరణా. ప్రకాశకులు:—ఉషా గ్రంథావళి తెనాలి కృష్ణాజిల్లా.

★

ఇది నూతన పద్ధతిని వ్రాసిన [illegible] సాంఘిక నాటకము. స్త్రీ పురుషుల ప్రేమయందలి రెండు ఉన్నత మార్గాలు, వానికి సంబంధించిన అన్యాయ, ఉదారతలు, చక్కగా ప్రదర్శితమైనాయి. నిర్మల విశ్వాసుల ప్రేమాంకురానికి కారణభూతుడైన మనూ, తన్నాశనానికి కారణమైన అనుమానాలకూ తానే కారకుడని తెలిసికొని ఆత్మహత్య గావించుకోవడము యీ నాటకానికి క్లయిమాక్సు.

ఇతివృత్తము మధ్య తరగతి కుటుంబాలకు చెందినది. విశ్వాన్, మనూలు విద్యావంతులైన సోదరులు. విశ్వాన్ ఎం. ఎ., మనూ ఎం. బి. విద్యార్థి. ఎన్మలా [illegible] విద్యావంతులైన యువతులు శారద యింకా ఎం. బి. చదువు తూంది. మనూ స్నేహితురాలైన నిర్మలను అన్న విశ్వాన్‌కు ఎరుక పరుస్తాడు. వారి పరిచయం ప్రేమగామారి వివాహం జరుగుతుంది. ఉద్యోగం నిమిత్త విశ్వాన్ పూనాకి వెళ్ళితే,

[illegible] అన్ని [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] నిర్మల [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] విశ్వాన్ అనుమానించు [illegible] గ్రహించిన మనూ, అన్న [illegible] తానే కారణం అయ్యానన్న విషయంలో ఆత్మహత్య చేసికొంటాడు.

[illegible] [illegible] కొత్తైన నాటకం, [illegible] స్వగతా లున్నాయి. అవి [illegible] ఉంకా బాగుండేవి. [illegible] ప్రకాశకులకు మా అభినందనలు.

—ఎం. ఎం.

హైద్రాబాదులో అమానుష హింసలు!

హైదరాబాద్ సంస్థానంలో సాగుతూన్న పోరాటం రాజకీయం గాదని సంస్థాన ప్రభుత్వ అధికారులు ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఈ మాటలు పట్టుకొని భారత కాంగ్రెసు ప్రముఖులు కొందరు అది నిజమే నని వాదిస్తున్నట్లు, వారి ఆస్తులే ఖండిస్తున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. ఈ రప్పని తర్కాల ఫలితంగా అసలు సంగతి తెలుసుకొని రావలసినదని మిస్. పద్మజా నాయుడు (సరోజనీదేవి కుమార్తె)ను మహాత్ముడు హైదరాబాద్ పంపారు. ఆమె ఉభయ పక్షాలలోనూ గల ముఖ్యులను కలుసుకొని సంప్రదింపులు సాగిస్తున్నది.

యీ లోగా ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ విద్యార్థులు హాస్టలులో ప్రార్థన సమయంలో వందేమాతరము పాడుతున్నారని 115 మందిని కాలేజీలోనుండి అధికారులు లేవగొట్టారు. ఈ చర్య పట్ల తమ నిరసన తెలుపుతూ యూనివర్సిటీలోని విద్యార్థులు 840 మంది అనేక చోట్ల సమ్మె చేశారు. ప్రస్తుతం సంస్థానంలో సాగుతూన్న రాజకీయ పోరాటానికి ఈ సమ్మెకు ఏ సంబంధమూ లేదని ఈ విద్యార్థులు తమయొక్క మత సంబంధమగు కార్యాల్నే సాగిస్తున్నారనియు అధికారులు ప్రకటించారు.

హైదరాబాదులో ప్రజా పోరాటం హెచ్చుతూన్న కొద్దీ సంస్థానాధికారుల నిర్బంధ విధానం హెచ్చుతోంది. రాక్షస కృత్యాలకు పూనుకొన్నారు.

ఔరంగాబాదులో 3 వ జోన్ కాంగ్రెసు డిక్టేటరు రామచంద్రరావు, అష్టపుత్రగారిని మరి 7గురిని 27వ తేదీని అరెస్టు చేశారు. ప్రజలలో కూడ ఒకరిని అరెస్టు చేశారు. 29 వ తేదీని హైదరాబాద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ 11 వ డిక్టేటరు జి. రామారెడ్డి గారు మరి 5 గురు అరెస్టు చేయబడ్డారు. 30 వ తేదీని అపాలజీ ఇచ్చుటచే నిడుదల చేయబడ్డారు. వీరివద్దనుండి అపాలజీ రాబట్టుకొనేటందుకు సంస్థాన అధికారులు వీరిని లాకప్‌లో లాఠీలతో కొట్టారు. మర్మస్థానాలను వేడి వస్తువులతో కాల్చారు. బ్రాలపూర్వకంగా అపాలజీ ఇచ్చేవరకూ యీ హింస సాగించారు. విడుదల పిదప హైదరాబాద్ శాసన సభ్యు లయిన నరసింగరావు గారి యింటికి వెళ్ళి తమను పెట్టిన హింసలను గురించి వారికిని మహమ్మద్ సిద్దిక్ గారికిని చూపించారు. వారి ఒంటి నిండా వెల్చులు కనిపించాయని, నరసింగరావు గారు ప్రకటన చేశారు.

యిదివరలో సత్యాగ్రహులను పోలీసులు ఖైదులో హింసిస్తున్నారని అనేక వార్తలు వచ్చాయి. 8 వ డిక్టేటరు అయిన యన్. కె. రావుగారిని పోలీసులు ఒక స్టేటుమెంటుపై దస్కతు చేయవలసినదని హింసించారని చెప్పారు. ప్రజలలోనుండి అరెస్టు చేయబడినవారు కొందరును, ఖమ్మం వాస్తవ్యులు కిల్లారి నరసింహం గారు ఇదివరలో అపాలజీలు ఇచ్చి విడుదల చేయబడ్డారు. కిల్లారి నరసింహం గారిని కూడ లాకప్పులో కొట్టుటచేతచే అపాలజీ ఇచ్చారు. ఈ హింసా విధానం పట్ల అసమ్మతితో హైదరాబాదు అట్టుడినట్టుడికిపోతోంది.

4 వ డిక్టేటర్ — ధన్వంతరావుగారు

6 వ డిక్టేటర్ — యల్లారెడ్డిగారు (మధ్యనున్నవారు. మిగిలిన వారు కార్యనిర్వాహక కార్యదర్శులు)

జి. గోపాలరెడ్డిగారు భువనగిరిలో స్టేట్ కాంగ్రెస్ దే సందర్భాన అరెస్టు అయినారు.

సంస్థానాలపై మహాత్ముని ప్రకటన.

"సంస్థానాలలోసాగుతూన్న పోరాటం మన జాతీయ పోరాటంలో ఒక ముఖ్యమైన ఘటన. అది ఒకరు ప్రోత్సహిస్తే వచ్చింది కాదు. కాంగ్రెసు తీర్మానం సంస్థాన ప్రజలలో స్వీయరక్షణకై స్వశక్తిపై నాధారపడేటట్లు చేసింది. అన్నిటిని మించిన కారణం, రోజుల మహిమ. సంస్థానాధీశులు వారి సలహాదారులు కూడా కళ్ళు తెరవాలి. సంస్థానాలలో సంపూర్ణమయిన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం ఏర్పాటైనా చేయాలి, సంస్థానాలు రూపైనా మాయాలి. ఈ రెంటికీ మధ్య ఇంకో బేరం లేదు.

కొందరు సంస్థానాధికారులు, యీ పోరాటం విషయమై కలుగజేసుకోవలసినదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని కోరినట్లు తెలుస్తోంది. అలా కనుక జరిగితే చెప్పడానికి వీలులేనంత చిక్కును బ్రిటిషు ప్రభుత్వం తెచ్చిపెట్టుకొంటుంది.

సంస్థానాలను రక్షించడానికి అధికారం బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి వున్నా, అక్కడ సరియగు పరిపాలన సాగేటట్లు చూడవలసిన బాధ్యత కూడా వుంది. ఢేంకానల్ సంస్థానం, బ్రిటిషు సైన్యం పోలీసుల సాయంతో ప్రజలపై దౌర్జన్యాలు సాగిస్తోంది.

సంస్థానాలలోని ప్రజల గురించి వివిధ రాష్ట్రాల మంత్రివర్గాలు కలుగజేసుకోడానికి అధికారం లేకపోయినా బాధ్యత మాత్రం పూర్తిగా వుంది. తమ తమ రాష్ట్రాలలోని సంస్థానాలలో ఏమి చేయాలి అనే విషయాన్ని గురించి రాష్ట్రీయ మంత్రులు తమ సలహాను బ్రిటిషు ప్రభుత్వాని కివ్వాలి. యీ మంత్రివర్గాలతో మంచి మాటగా వుండాలనుకుంటే ప్రభుత్వం వీరి సలహా మన్నించి తీరాలి.

సంస్థానాధీశులు వారి సలహాదారులు కాంగ్రెసు పేరు చెబితేనే సహించడం లేదు. వీళ్లైవహా పరాయివాళ్ళంటున్నారు. కాంగ్రెసు దృష్టిలో మాత్రం యీ భేదము ఏమీ లేదు. శాసనాల ప్రకారం యిది ఉంటే ఉండవచ్చు. కాని అది మానవ నిర్మితమే. భౌతిక శాసనము శక్తివంతంగా పనిచేసి, దానికి అడ్డం వస్తే ఈ శాసనాలన్నీ నామమాత్రంగానే వుండిపోతాయి.

సంస్థానాల విషయంలో తటస్థంగా వుండాలని నా పట్టుమీద కాంగ్రెసు తీర్మానించింది. కాని, సంస్థానాధీశులు దుండగాలను సాగిస్తే దానిని నే నెలా సమర్థించగలను? కలుగజేసుకొనే శక్తి కలిగిన వెంటనే అవసరం వస్తే కాంగ్రెసు కలుగ జేసుకొంటుంది. కనుక త్వరలోనే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆక్రమింప నున్న కాంగ్రెసుతో స్నేహం చూపడం వారికి మంచిది. పైపూతలు చూసి సంస్థానాధీశులు మోసపోకుందురుగాక."

ఢేంకానల్

ఒరిస్సా శాసన సభలో కాంగ్రెసు పార్టీ కార్యదర్శి అయిన, నాభా కృష్ణచౌదరీ గారు ఢేంకానల్‌లో సత్యాగ్రహాన్ని చేసి అరెస్టు చేయబడ్డారు. ఇతర ప్రాంతాల నుండి యీ సంస్థానంలోకి సత్యాగ్రహము చేయడానికి పోయిన ఒకే ఒక మొదటి దళములోని వారు వీరు.

నేటి ప్రపంచం

(13 వ పేజి తరువాయి)

[illegible]

ఫ్రెంచి ప్రధానమంత్రి డలడియర్.

[illegible]

ఫ్రెంచి కమ్యూనిస్టు నాయకుడు మారిస్ థోరే

[illegible]

నవరణ

"గాంధీగారి పాదము" పాటను ప్రకటించినది "యువజన సంఘము వెల్లటూరు. కృష్ణాజిల్లా" అని గత సంచికలో ప్రచురింపబడింది.

"యువజన సంఘం, వెల్లటూరు, (వయా) తెనాలి" అని పాఠకులు గమనింతురు గాక.

* * *

విద్యార్థి మహాసభ

తూర్పు గోదావరిజిల్లా విద్యార్థి మహాసభ కాకినాడలో డిసెంబరు 10, 11 తేదీలలో జరుగును. జిల్లాలోని విద్యార్థి సంఘములు 10 మంది సభ్యులకు 1 ప్రతినిధి చొప్పున ప్రతినిధులను పంప ప్రార్థన.

ప్రతినిధి రుసుము 1—0—0

దేవాలయవీధి, కాకినాడ — వి. సత్యనారాయణశాస్త్రి, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు.

* * *

కృష్ణాజిల్లా మహిళా సంఘము

మీటింగు నోటీసు.

10—12—38 వ తేదీ శనివారం సాయంత్రము 6 గంటలకు కాజ గ్రామ లైబ్రరీలో కృష్ణాజిల్లా మహిళా సంఘ సమావేశము జరుగును గాన సభ్యురాండ్రు తప్పక విచ్చేయ గోరెదను.

కార్యక్రమము

1. శ్రీల పాటలు జరుగుతున్న...
2. ప్రాథమిక సంఘముల నేర్పరచుట...

[illegible]

* * *

కాజూరు

గ్రామ కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ ప్రథమ సమావేశము.

[illegible]

తీర్మానములు.

1. [illegible] "నవశక్తి" [illegible] 30 వ తేదీ [illegible] 35 [illegible]

2. గ్రామ కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ కార్యదర్శి [illegible]

3. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీ [illegible]

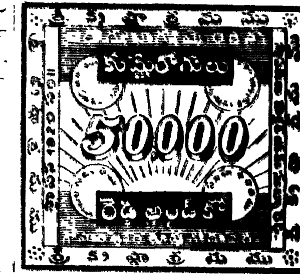
4. నవంబరు 7 వ తేదీని బొంబాయిలో జరిగిన చరిత్రాత్మకమైన సమ్మెను [illegible] జరిపిన కార్మికులను [illegible] ఈ సభవారు అభినందించుచున్నారు.

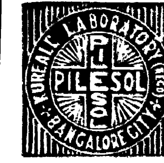
3—12—38 — వేమూరు వీరరాఘవయ్య, కాజూరు. — కార్యదర్శి

కాండిడ్
ఉంగరములు లోలకులు
నల్లపడక ఎల్లప్పుడు శౌరీవలె యుండును
దొరకుచోట్లు
FAMOUS FOR EVERLASTING COLOUR

The Advertiser
Vizianagaram.
An Anglo-Telugu Monthly
Stories – Articles on Trade and Industry A speciality.
The Best Medium for Advertisers.
Annual Subscription As. 8 only
Single Copy As. 1

శ్రీ చిత్తరంజన్ విలాస్
గుంటూరు.

పైల్ సోల్

పైల్ సోల్ ఔషధము, క్యూరాల్ లేబరేటరి, (రిజిష్టర్డు)

పెద్ద బుడ్డి రు. 5—0—0. చిన్న బుడ్డి రు. 2—12—0. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ది మెడికల్ హాల్—గుంటూరు.
మరియు
ది బెజవాడ మెడికల్ స్టోర్సు, బెజవాడ.

ఎల్లప్పుడును
నెం. 665 బాల గంజాం అష్టూరల సూనెనే
వాడుక చేయుము. అన్ని నొప్పులను
బాలాంజనం
మంచి పనిచేయును.

ఏజంట్లు: పట్నాయక్ సోడా షాప్,
మైన్‌రోడ్, విజయనగరం.

ఆరోగ్యసుధ

1 నెలకు 1 సీ॥ రు 4-0-0 లు

సర్వసుధ

ముష్టి మైథునము, అధిక స్త్రీ సంభోగము మొదలగు వానిచే కలిగిన నపుంసకత్వమును పోగొట్టి, ఎంత పుష్టిని, వీర్యవృద్ధిని జవసత్త్వములను కలిగించును.

1 నెలకు 60 మాత్రలు రు 10-0-0లు

N B:- ఇంకను 250 రకముల ఔషధములును, మరికొన్ని అనుపాన మందులును, మాచే రచింపబడిన ప్రసిద్ధములగు ఆయుర్వేద గ్రంథములును మావద్ద దొరకును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
బెజవాడ.

విజయసింధూరము

రిజిష్టర్డు

స్త్రీల హిష్టీరియా వ్యాధిని, తెల్లబట్ట, ఋతువ్యాధులు క్షయ, నరముల బలహీనత, నడుమునొప్పి, కాళ్లు లాగుటను, శీఘ్రకాలములో అద్భుతంగా పోగొట్టి, బలము నునగలుగజేయును.

కేటలాగు, సలహా ఉచితము

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు

మీ వార్తాపత్రికలు కేటలాగులు, పుస్తకములు మొదలగునవి చిత్రించుటకు కావలసిన లైనుబ్లాకులు హాఫ్‌టోను బ్లాకులు, త్రికలర్ బ్లాకులు మేము ఆధునిక ఎలెక్ట్రిక్ యంత్రముల సహాయముతోచేసి యిచ్చెదము. ఆంధ్ర దేశములో అందముగ బ్లాకుల చేయు పరిశ్రమాలయ మిది యొక్కటి మాత్రమే. అంధ్రులందరు ఆదరింప ప్రార్థితులు.

వివరములకు ధరలకు నేడే వ్రాయండి.

కుమార్ అండ్ కంపెనీ,
ఫొటో ఆర్టిస్టులు లైన్ అండ్ హాఫ్‌టోన్ బ్లాకుమేకర్సు, తెనాలి.

నవశక్తి

Published by M. Chandrasekhara Rao
Printed by Tummala Venkata Ramiah
at Navasakti Press, Governorpet, Bezwada.

END OF ISSUE